

LIK@BTA.BG

ЮЛИ 2026

СЪЕДИНА НА ВЕКОВЕТЕ

ИЗДАНИЕ НА БТА ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА, ГОДИНА LXI

МАРТ

АПРИЛ

МАЙ

ЮНИ

Литература Изкуство Култура

ЛИК

ЮЛИ 2026

ТЕМАТИЧНО ИЗДАНИЕ
НА БЪЛГАРСКАТА
ТЕЛЕГРАФНА
АГЕНЦИЯ

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР:
Кирил Вълчев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
Георги Лозанов

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР:
Яница Христова

МЛАДШИ РЕДАКТОР:
Ренета Георгиева

КОРЕКТОР:
Лиляна Николова

ХУДОЖНИК НА КОРИЦА:
Леонора Константинова

КОРИЦА:
Колаж със снимки от архива на БТА
от второто издание на фестивала
„Сцена на вековете“ през 1987 г., на
Царевец и на акад. Пламен Карталов

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ:
Леонора Константинова

ПО ДИЗАЙН НА СТУДЕНТИ ОТ НХА:
Теодор Мирчев
Елисавета Драгомирова
Виктория Димитрова

В БРОЯ СА ИЗПОЛЗВАНИ СНИМКИ ОТ:
архив на Пресфотото БТА,
pressphoto@bta.bg
ISSN 0324-0444

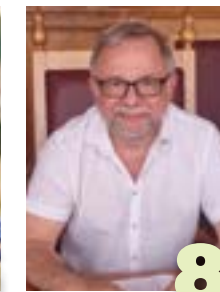
КОНТАКТИ:
Българска телеграфна агенция
1124 София,
бул. „Цариградско шосе“ 49

РЕКЛАМА:
marketing@bta.bg / 02 926 2296

ИЗРАБОТКА:
„ПРИНТИНГ ХАУС“ ЕООД

6

8

14

20

24

СЪДЪРЖАНИЕ

СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ

6 „Сцена на вековете“ утвърди Велико Търново
като културна столица извън пределите на България
Даниел Панов,
кмет на Община Велико Търново

8 Когато Царевец става „Сцена на вековете“ и
културният образ на Велико Търново
Нейко Генчев,
заместник-кмет на Община Велико Търново по
култура и недвижимо културно наследство

14 Опера на открито – феноменът с театър,
музика и природа
Акад. Пламен Карталов,
директор на Софийската опера и балет

20 Фестивалът „Сцена на вековете“ през годините
Зорница Димитрова,
главен асистент в Института за изследване на
изкуствата при Българската академия на науките

24 Фестивалът „Сцена на вековете“
в архива на Българската телеграфна агенция

Този брой на списание ЛИК на БТА е посветен на „Сцена на вековете“ – най-стария оперен фестивал на открито в България, както отбелязва в специалната си статия кметът на Велико Търново Даниел Панов. Той започва през 1985 г. по случай 800-годишнината от въстанието на Петър и Асен и възстановяването на българската държава с Второто българско царство и след прекъсване през 1987 г. е възстановен през 2008 г., така че през миналата 2025-а се навършиха 40 години от началото му и се състоя 20-ото му издание. Тогава БТА подписа с Община Велико Търново договор за постоянно партньорство в отразяването на общинския културен календар и като част от това сътрудничество решихме да подготвим специален брой на ЛИК, който да излезе за следващото издание на фестивала, за да бъдат включени в списанието и новините от кръглите годишнини през лятото на 2025 г.

Основа на броя са новините и снимките от фестивала, запазени в архивите на БТА – както правим с темите в досегашните броеве на ЛИК след възстановяването на излизането му с месечна периодичност през 2022 г., когато беше продължена традиция с начало през 1965 г.

Първата новина за търновския оперен фестивал на открито е от 6 юли 1985 г., която БТА публикува със заглавие „На Царевец – операта „Ивайло“. „Царевец отдавна не помни толкова възторжени посетители... Толкова голяма сцена сред естествената среда на кули, зъбери, стени и руини операта „Ивайло“ никога не е имала“, пише тогава агенцията, като отбелязва, че броят на изпълнителите надхвърля 600, и посочва имената на създателите на суперпродукцията – автора и диригент Марин

Големинов, режисьор-постановчик Пламен Карталов и художник-сценографа арх. Бозоя Сапунджиев, както и подчертава участието на солистите, хористите и оркестрантите от Пловдивската народна опера и от Драматично-музикалния театър „Константин Кисимов“.

В този брой на ЛИК отново има и съвременна интерпретация на тези новини от познаващи темата автори. Сред тях и е главният асистент в Института за изследване на изкуствата при Българската академия на науките Зорница Димитрова, която припомня детайлно историята на фестивала.

А историята на „Сцена на вековете“ е доказателство за продължаваща традиция, стъпила на културно натрупване, което във Велико Търново е с вековни измерения. Това отбелязва в следващите страници и заместник-кметът на Община Велико Търново по култура и недвижимо културно наследство Нейко Генчев, според когото най-голямата сила на фестивала е, че той не пренася изкуството просто на открито, а го поставя в пространство, което има собствена съдба. Той пише още, че наследството не е само това, което сме получили, то е и начинът, по който го използваме днес, като подчертава важността на фестивалната програма „Поглед в бъдещето“ за детски и младежки формати.

Всъщност „Сцена на вековете“ е завръщането в България на изкуството, откъдето тръгва – сред природата от преди хилядолетия, когато човекът още не е започнал да строи оперни, концертни и театрални зали.

На отрито са Питийските игри в Делфи в Древна Гърция, които в Европа обикновено приемаме, макар и не безспорно, за най-ранния извес-

тен музикално-артистичен фестивал на открито. Те се провеждат веднъж на четири години в чест на победата на Аполон над змея Питон вероятно от 582 г. пр.Хр., откогато включват музика, поезия, театър и спорт. От това време през втората половина на VI век пр.Хр. е може би и Театърът на Дионис в Атина – първият древногръцки театър, построен първоначално с дървени конструкции. А каменният театър в Делфи, където се провеждали музикалните и драматичните състезания, свързани с Питийските игри, е построен през IV век пр.Хр. За най-ранния известен специално построен покрит театър обикновено се приема Одеонът на Перикъл в Атина, изграден също от дърво около 446–442 г. пр.Хр. до Театъра на Дионис в южното подножие на Акропола.

За първия и най-стар оперен фестивал на открито в света в съвременния смисъл обикновено се приема „Хорежи д'Оранж“ (Chorégies d'Orange) в открития античен римски театър във френския град Оранж, където през 1869 г. при официалното откриване на първия „Римски фестивал“ е и първото добре документирано мащабно публично оперно представление на операта „Йосиф“ (Joseph) от Етиен Мейол. Първата „Ауга“ в Арена ди Верона е през 1913 г. Но още през XVII-XVIII век е имало придворни музикално-театрални зрелища в градини.

Ако първите оперни фестивали на открито в Европа използват открити сцени в амфитеатри по света, то първият оперен фестивал на открито в България е на естествения декор на крепостта Царевец във Велико Търново. И голямата заслуга за това е на режисьора акад. Пламен Карталов, който има статия в този

брой на ЛИК, за да му бъде отдадена заслужена почит. Защото в следващите страници се припомня, че след Велико Търново той разгръща и други мащабни оперни фестивали на открито – „Опера на площада“ (пл. „Александър Батенберг“ в София), „Опера пред храма“ (катедралата „Св. Александър Невски“ в София), „Опера в парка“ (на Военната академия „Георги С. Раковски“ в София), „Опера на върховете“ (на Белозграчишките скали), Вагнер в пещерата Магура, спектакли на шлеп по река Дунав при Крайдунавския парк във Видин, „Музи на водата“ (езерото Панчарево край София), „Портал на два свята“ (Цари Мали град), „Опера в полите на Витоша“ (Римски площад на Киноцентъра Бояна в София).

Оперните фестивали на открито в България обаче стъпват на още по-старата традиция на фолклорните събори на открито – Роженският събор води началото си от първото събиране на Роженските поляни през 1898 г., когато излизат и първите новини на БТА, а Националният събор на народното творчество в Копревщица, който е вписан в Регистъра на добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО), се провежда от 1965 г. обикновено веднъж на пет години на откритите поляни край града.

Този брой на ЛИК е деветият, посветен на фестивал – след „България в джаза“ (с карта на 65 джаз фестивала в 21 от общо 28 области в България), „Синелибри на 10“, театралния фестивал „Варненско лято“, „Празникът на розата“, „Златна роза“, „Аполония“, „Бургас и морето“, „50 години Южна пролет“ и „Мартенски музикални дни“, като на музикалния фестивал в

Русе всъщност беше посветен първият редовен брой на списанието след възстановяването му. Редица броеве на списание ЛИК са посветени и на най-ярките представители на българската музика – Панчо Владигеров, Софийската филхармония, Лили Иванова, Михаил Белчев, „Шуриците“, „Фондацията“, музикалната фамилия Казасян. А предишният юнски брой на списанието беше за неотразимата Гена Димитрова.

През последните пет години след създаването на специализираната редакция за знание и култура ЛИК, която прие наименованието на списанието, БТА се превърна в медийната платформа на фестивалите в България, като стъпи на традиция в новините от три различни века. Тези новини се разпространяват на територията на всички български медии, които от пет години могат свободно да използват БТА.

За повече новини от фестивалите важна роля има и разширената кореспондентска мрежа на БТА със специализирани кореспонденти за култура, образование и наука в трите най-големи извънстолични градове – Пловдив, Варна и Бургас. Сред вече 46-те национални пресклуба, от които 33 постоянни в България, БТА поддържа Национален пресклуб на книгата по време на панаири на книгата и Национален пресклуб на джаза по време на джазовите фестивали в България.

През последните пет години БТА започна да подкрепя повече 30 фестивала, които се провеждат в България, както и културните календари на вече 17 общини – Банско, Бяла, Велико Търново, Казанлък, Кюстендил, Ловеч, Пазарджик, Перник, Петрич, Русе, Самоков, Сандански, София, Троян, Търговище, Хисаря, Чепеларе. Благодарение на споразумения

та за редовно получаване от тях на материали с уредени авторски права БТА ги популяризира в страната и по света с английската емисия на агенцията, за което много помагат споразуменията за партньорство на БТА за редовен обмен на новини досега с 52 национални информационни агенции. Средно всеки месец се прибавя партньорство с по още един общински културен календар или фестивал, за който БТА да пише системно. А идеята за сътрудничество с общините за културните им календари я даде починалият наскоро Любен Дилов-син, който обърна внимание преди повече от година, че медиите не забелязват колко богат културен календар има страната ни, разпръснат из различни територии.

БТА има договори за партньорство чрез системно осигуряване на информация, както и снимки и видеоматериали с уредени авторски права и с редица музикални изпълнители като Лили Иванова, Веселин Маринов, „Фондацията“, „Сигнал“, Стефан Тодоров, Вики Алмазиду и конкурса на името на съпруга ѝ Милчо Левиев, Деси Добрева, Илия Луков, оперната певица Соня Йончева, Любо Киров, фамилията на покойния Михаил Белчев заедно със съпругата му Кристина и сина им Константин. Такива партньорски договори националната информационна агенция на България има и с всички български опери – в София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора, със Софийската филхармония, с всички университети в България, сред които и тези с музикални специалности – Националната музикална академия в София и Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство в Пловдив и още няколко висши учебни заведения с музикални обучения, както и с двете

основни средни училища – в София и в Пловдив. Наскоро БТА подписа договор за популяризиране на българската музика с БГ радио, има такъв договор и с БНР, като започна да публикува редовно и резултатите от техните класации за нова българска музика.

А от началото на април БТА обособи отделна рубрика за най-новото от българската музика. „БГ музика“ като част от емисията новини за знание и култура – ЛИК, и има хаштаг #бгмузика. „БГ музика“ събира на едно място новините от всички жанрове в музиката, създадени от родни творци, представя техните нови произведения и следи изявите им пред публиката, включително на фестивалите.

През тази година БТА планира да създаде и нова рубрика „БГ фестивали“. Тя ще представлява интерактивна карта на България, чрез която потребителите ще могат да открият фестивали по населени места и да получават достъп до публикуваните за тях новини.

Една от големите цели на БТА е културата да бъде отразявана по начин, поне малко по-близък до този, по който медиите отразяват политиката. Загълбоченото отразяване означава възможно най-рано да излизат предварителните материали и по този начин да помогнем за разпространяване на достатъчно информация за съответните събития, в самия ден да се припомня за тях, а репортерът да е присъствал докрай, за да чуе всички важни послания. Понеже често в гумите на хората на изкуството може да се открият доста по-ценни мисли от тези, с които политиците ни заливат. Ако техните думи бъдат водещи в новините, обществото би видя-

ло много по-голям смисъл в сравнение с това, което чува понякога от други „лидери“.

И още нещо – когато БТА разказва за фестивалите, като пример за останалите български медии се опитва да насърчи използването на имената на тези, които ги организират и подпомагат, защото това не е реклама, а още една възможност за подпомагане на българската култура. Защото фестивалите имат и важни икономически, социални и бранд измерения за страната ни.

Така националната информационна агенция на България изпълнява изискването на Закона за БТА да популяризира националните традиции и култура, но всъщност има едно по-голямо послание в тази системна практика – и това е, че България като културно пространство предлага силни преживявания и тези възможности трябва да бъдат популяризирани.

Но е нужна и повече съгласуваност между отделните фестивали в България. Например БТА предложи да подкрепи създаването на джаз тур в България под название „Джаз в три планини“ с общ маршрут на трите джаз фестивала в Пирин, Рила и Стара планина, които да популяризира

заедно у нас и в чужбина, но за това общините в Банско, Самоков и Троян трябва да се съгласуват помежду си, за да не бъдат трите фестивала по абсолютно едно и също време и понякога и с едни и същи изпълнители.

Важно е да се мисли и за общи балкански фестивални маршрути. За тяхното популяризиране може да помогне и фактът, че от септември 2022 г. БТА е седалище на Асоциацията на балканските новинарски агенции – Югоизточна Европа (АБНА – ЮЕ), с участието на 11 агенции, като българската агенция поддържа обновената интернет страница и новата Фейсбук страница на АБНА – ЮЕ, така че всеки ден в тях да има по една новина на английски език от всяка балканска агенция – член на асоциацията.

БТА желае на читателите на ЛИК хубаво лято и приятни изживявания и на „Цена на вековете“ във Велико Търново, където е планирано да бъде представен този брой за най-стария оперен фестивал на открито в България.

А през октомври очаквайте броя на списание ЛИК за друг фестивал – най-стария музикален фестивал в България „Варненско лято“ по повод неговата 100-годишнина.

Велико Търново, 26 юни 2025 г. Генералният директор на БТА Кирил Вълчев и кметът на Община Велико Търново Даниел Панов подписват договор за насърчаване на развитието и популяризиране на Календара на културните събития на общината. Снимка: Николай Венков, БТА

„СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ“ УТВЪРДИ ВЕЛИКО ТЪРНОВО КАТО КУЛТУРНА СТОЛИЦА ИЗВЪН ПРЕДЕЛИТЕ НА БЪЛГАРИЯ

Даниел Панов
Снимка: Община Велико Търново

Уважаеми дами и господа, читатели на списание ЛИК и на Българската телеграфна агенция (БТА),

Оценявам високо факта, че новият брой на авторитетното печатно издание отделя приоритетно внимание на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“.

Без да звучи нескромно, смело и категорично трябва да се каже, че именно „Сцена на вековете“ – оперният театър, с който крепостта Царевец оживява, е в основата на това днес Велико Търново да е марка на културния туризъм в България.

Летният фестивал придава смисъл и съдържание на културния туризъм. Едно историческо богатство и забележителност с международна слава, каквато е средновековната крепост Царевец, не просто живее. С фестивала „Сцена на вековете“ всеки може да се докосне до това историческо богатство, да го съпребивее.

Като кмет на старопрестолния

град се гордея, че именно във Велико Търново – преди 41 години, се заражда идеята за симбиоза между музикалното изкуство, природните дадености и естествената историческа среда. На крепостта Царевец през 1985 година maestro Карталов поставя началото на първия фестивал „Сцена на вековете“ с впечатляващата опера „Ивайло“.

Най-старият оперен фестивал на открито в България е създаден по случай 800-годишнината от въстанието на Петър и Асен и възстановяването на българската държава. През 2008-а „Сцена на вековете“ става ежегодна част от културния календар на Велико Търново и България. Възстановихме фестивала заедно с maestro Пламен Карталов – директор на Софийска опера и балет. Подкрепата си дава и тогавашният кмет на Велико Търново – моят предшественик г-р Румен Рашев.

През годините след това успяхме

да наложим крепостта Царевец и Велико Търново като арена на културно събитие от национален и международен мащаб.

„Сцена на вековете“ е много повече от театър, опера или балет на открито. Оперното изкуство възпитава култура, учи хората да оценяват красотата и мъдростта, които са носени от най-великите музикални произведения. Както световни, така и български. Но и нещо повече – „Сцена на вековете“ учи на гордост, че сме българи. Фестивалът на Царевец е вдъхновение и за много други оперни събития на открито.

„Сцена на вековете“ обаче не лежи на стари лаври – и аз като кмет, и екипът ми в Община Велико Търново имаме амбицията да го надградим на международната сцена.

Стъпка, която е в синхрон и с предстоящата ни кандидатура за Европейска столица на културата през 2032 година.

Велико Търново, 13 септември 2008 г. При огромен интерес преминава суперпродукцията на Националната опера и балет „Турандот“ от Джакомо Пучини, с която в Дворцовия комплекс на хълма Царевец след 23-годишно прекъсване е възстановен фестивалът „Сцена на вековете“.
Снимка: Бисер Бояджиев, БТА

Нейко Генчев, заместник-кмет на Община Велико Търново по култура и недвижимо културно наследство

КОГАТО ЦАРЕВЕЦ СТАВА „СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ“ И КУЛТУРНИЯТ ОБРАЗ НА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Нейко Генчев е издател, преводач, автор на специализирани публикации и книги, съставител, редактор, консултант по специализиран софтуер. Владее английски, френски, руски и сърбохърватски, служи си на работно ниво с още четири езика. Работил е над десетилетие като професионален музикант. Композитор и поет, текстописец, аранжор, първият български изпълнител, направил пробив в световна класация за забавна музика, достигнал 13-о място в Country Top 40 на Country Music Radio Nashville.

Работи и в областта на графичния дизайн и техническото оформление на книгата – автор на оформлението и кориците на повече от 6000 заглавия. Основател (1996) и управител (до 2021 г.) на издателство и печатница „Фабер“ – второ по обем на книжна продукция в България с клиенти от страната и чужбина.

Университетски преподавател, съпредседател на Института за приложна музеология, зам.-председател на сдружението на българските академични издателства. Общественик, инициатор и организатор, спомоществовател и участник в многобройни проекти в областта на българската култура и историческото наследство – фестивали, изложби, национални срещи и конференции.

Общински съветник два мандата, зам.-кмет на Община Велико Търново по култура и недвижимо културно наследство от 2022 г. Един от тримата основни инициатори за обявяването на Велико Търново за Историческа и духовна столица на България.

Представител е на България в няколко международни културни организации.

В проекта „Златните български песни в Европа и по света“ участва като продуцент, автор на английските текстове и адаптации на 8 от песните, автор на аранжирката на 7 песни, вокален изпълнител на всички песни и инструменталист – бас китара, акустична китара и перкусии във всички песни.

Нейко Генчев
Снимка: Марина Петрова, БТА

Има една мисъл на Томас Стърнз Елиът, която гласи, че да имаш историческо чувство, означава да можеш да възприемеш не само онази част от миналото, която вече принадлежи на историята, но и онази част от него, която продължава да присъства в настоящето.

Мисля си, че малко места дават толкова силно усещане за това историческо чувство, колкото Велико Търново. Тук миналото не стои заключено в учебник, архив или музейна витрина. То е в хълмовете, в реката, в камъка, в силуета на крепостта, в пластове на един град и един регион, в които човешкото присъствие може да бъде проследено хилядолетия назад. Велико Търново е една от онези лълки, в които цивилизацията сякаш се е вкопчила, за да оцелее – въпреки войните, разрушенията, забравата, собствените си слабости и всички изпитания на времето. И може би тъкмо затова този град продължава да дава надежда, че цивилизацията все пак има сили да устои.

Тази надежда не е абстрактна. Тя има своите места, своите образи, своите звуци. Един от тях е „Сцена на вековете“.

Има културни събития, които се вписват в календара на един град. Има и такива, които постепенно стават част от неговия образ, от начина, по който градът мисли себе си и по който другите го разпознават. За Велико Търново „Сцена на вековете“ е именно такава събитие. Не просто фестивал, не просто поредица от спектакли под открито небе, не

просто летен афиш с големи имена и заглавия. Той е една от културните емблеми на старопрестолния град.

Когато говоря за „Сцена на вековете“, неизбежно говоря и за Велико Търново. Не защото фестивалът трябва да бъде представян през общия образ на града, а защото в неговия случай мястото е част от самото произведение. Царевец не е фон. Той не е декор, който може да бъде заменен. Той е памет, мащаб, внушение, историческо присъствие. Всяко представление там влиза в диалог с хълма, с крепостните стени, с нощното небе, с тишината преди началото и с особенния трепет, който публиката изпитва още преди да прозвучи първият тон.

За мен това е най-голямата сила на фестивала – той не пренася изкуството просто на открито, а го поставя в пространство, което има собствена съдба. Велико Търново е град, в който миналото никога не е само спомен. То присъства в силуета, в имената, в камъка, в разказите, в празниците, в самочувствието. Но историческата памет не може да бъде само съхранявана. Тя трябва да бъде преживявана, осмисляна, превеждана на езика на днешния човек. „Сцена на вековете“ прави точно това – превръща паметника в жива сцена, а наследството в съвременно културно преживяване.

Началото на фестивала през 1985 година носи силен символен заряд. Първите спектакли на операта „Ивайло“ от Марин Големинев на Царевец не

са били просто културна проява. Те са били жест – към историята, към националната памет, към възможността българската историческа тема да прозвучи чрез високия език на операта. После идва „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров – още едно заглавие, в което историческото съдържание и музикално-сценичният мащаб естествено се срещат с пространството на средновековната столица. Неслучайно тези първи издания остават в паметта с почти легендарен ореол. Те показват, че Царевец може да бъде не само музей под открито небе, а място, където изкуството създава нов живот на историята.

Днес с основание казваме, че „Сцена на вековете“ е най-старият оперен фестивал на открито в България. Това не е просто хронологичен факт. В него има натрупване на опит, на памет, на очакване, на публика. Един фестивал не става традиция само защото е основан преди десетилетия. Традицията се създава всяка година отново – с организация, с хуманитарен избор, с доверие, с работа, с риск, с отговорност. След възстановяването си през 2008 година фестивалът постепенно се утвърждава като устойчива част от културния живот на Велико Търново и като едно от най-разпознаваемите летни културни събития в страната.

Особено важна е промяната, която настъпва през последното десетилетие. „Сцена на вековете“ тръгва от историческата опера и от естестве-

Велико Търново, 28 юни 2023 г. Артистичният директор на фестивала маестро Владимир Бошнаков, заместник-кметът на Община Велико Търново Нейко Генчев и директорът на дирекция „Култура“ към общината Нелина Църрова представят Летния сезон на фестивала „Сцена на вековете“.
Снимка: Марина Петрова, БТА

ната връзка между национална история и сценично изкуство, но не остава затворена единствено в този формат. От 2016 година фестивалът се развива като летен сезон на българските оперни театри, като сцена, на която може да се срещат водещите музикално-сценични институти в страната. В този смисъл днес той все по-ясно се разпознава и като фестивал на открито на българските оперни театри – формула, която разширява неговата база и му придава още по-важна национална функция.

Тази промяна според мен е една от най-смислените в развитието на фестивала. Тя отваря формата, без да разрушава неговата идентичност.

Напротив – укрепва я. „Сцена на вековете“ запазва своята основа: високото музикално-сценично изкуство, историческата среда, вечерите на Царевец, усещането за празник. Но едновременно с това разширява своята програма към опера, балет, симфонична музика, мюзикъл, концерт-спектакли, детски и младежки формати. Точно това е нужно на един жив фестивал – да не се вкамени в собствената си легенда, а да се развива, като пази ядрото си.

Във Велико Търново често говорим за наследство. Това е естествено за град с такава история. Но наследството не е само това, което сме получили. То е и начинът, по който го използваме днес. Ако го затворим

в музейната витрина, то остава важно, но отдалечено. Ако го превърнем в ефтин ефект, го обезценяваме. „Сцена на вековете“ показва третия път – уважително, професионално и вдъхновяващо използване на историческата среда, така че тя да не бъде употребена, а активирана. Царевец дава на фестивала неговата магия, но и поставя много висока летва. Там не може да има случайни решения. Пространството изисква мярка.

Като човек, който работи с културни събития и вижда както видимата, така и невидимата им страна, знам колко сложна е подобна организация. Публиката вижда осветената сцена, костюмите, оркестъра,

певците, финалните аплодисменти. Заг това стоят месеци работа, координация между институции, технически решения, сцена в трудна среда, риск от време, логистика, сигурност, партньорства, комуникация с театри, артисти и публика. Фестивалът изглежда естествено на Царевец, но всъщност тази „естественост“ се постига трудно. Именно затова неговото устойчиво провеждане е сериозно културно постижение.

„Сцена на вековете“ има значение и за българските оперни театри. В страната има силни музикално-сценични институции, които създават достойни продукции, но често остават познати предимно на своята местна публика. Фестивалът във Велико Търново им дава друга видимост. Той ги поставя в национален контекст, пред публика от различни градове, пред гости от чужбина, пред медиите, пред туристи. Това не е маловажно. В културата престижът се натрупва не само чрез създаване на произведения, а чрез създаване на сцени, на които тези произведения може да се видят, да се оценят и да се запомнят.

За Велико Търново фестивалът е също така важен инструмент за културен туризъм. Но тук трябва да внимаваме с думите. Културният туризъм не означава просто хората да дойдат, да пренощуват, да купят билет и да си тръгнат. Истинският културен туризъм започва тогава, когато посетителят си тръгне с преживяване, което свързва

мястото с определена емоция. „Сцена на вековете“ създава точно такава връзка. Човек може да е дошъл заради спектакъла, но си тръгва с образа на нощния Царевец, с гласа, който се издига над стените, с усещането, че е бил част от нещо неповторимо.

Това е особено важно за международната публика. Велико Търново е познато на много чужденци като историческа столица, като град с красива архитектура и уникален пейзаж. Но когато към този образ се добави силен фестивал, градът започва да се възприема и като активен съвременен културен център. За гостите от чужбина „Сцена на вековете“ е възможност да видят България не само през миналото, а през живото ѝ изкуство. Тя показва, че българската култура не е само наследство, а и сцена, глас, движение, оркестър, съвременна организация, отвореност към света.

Международната публика е важна и по още една причина. Тя ни помага да видим собственото си място през чуждия поглед. Ние, които живеем тук, понякога свикваме с Царевец, с гледката, с мащаба, с внушението. За госта, който идва за първи път, това пространство е откритие. А когато това откритие се срещне с музика, с театър, с живо изпълнение, въздействието е много по-силно от обикновено туристическо впечатление. То се превръща в памет. В разказ, който човек отнася със себе си.

Тук идва и международното признание, което фестива-

лт носи. „Сцена на вековете“ е носител на европейския знак за качество EFFE Label на Европейската фестивална асоциация – отличие, което не е просто украшение към афиша. То е потвърждение, че фестивалът отговаря на европейски критерии за художествена стойност, обществена значимост, местна ангажираност и международен потенциал. В културния сектор такива признания са важни, защото отварят врати – към партньорства, обмен, видимост, професионални мрежи, доверие.

Още по-значима е връзката между фестивала и признанието EFFE Seal for Festival Cities and Regions, което Велико Търново получи благодарение на „Сцена на вековете“ и Arbanassi Summer Music. Това вече е признание не само за отделно събитие, а за града като фестивална среда. То казва, че Велико Търново не е просто място, където се случват фестивали, а град, който осъзнато свързва своето развитие, своя образ и своите културни политики с фестивалната култура. Това е много важна крачка. Тя поставя старопрестолния град в европейска мрежа от градове и региони, които мислят фестивалите като част от своето бъдеще.

За мен това признание е особено ценно, защото то гледа не само към славата, а към възможностите. EFFE Seal означава повече видимост, но и повече отговорност. Означава перспектива за международно сътрудничество, обмен на опит, участие в европейски

разговор за ролята на фестивалите в градското развитие. Означава и задължение да не мислим културните събития на парче, като изолирани прояви, а като система – със своя публика, инфраструктура, комуникация, партньорства, образователен ефект и принос към идентичността на града.

Това е съществено, защото фестивалите днес вече не са само програми. Те са културни екосистеми. Създават публики, привличат артисти, променят туристически маршрути, отварят международни контакти, изграждат имидж, възпитават отношение към мястото. Един силен фестивал може да направи за града нещо, което нито една рекламна кампания не може да постигне сама – да го свърже с преживяване. А преживяването е най-силната форма на културна памет.

Велико Търново има богат културен календар. Но не всяко събитие създава дълбока връзка между минало и настояще, между място и изкуство, между местна общност и международна публика. „Сцена на вековете“ успява именно в това. Тя е едновременно търновска и национална, историческа и съвременна, локална и европейска. В това съчетание е нейната сила. Фестивалът не би могъл да бъде същият в друг град, както и Царевец не би имал същото съвременно културно звучене без подобни събития.

Има и още нещо, което не бива да пропускаме. „Сцена на вековете“ създава само-

чувствие. Не показно, не шумно, а онова спокойно самочувствие на град, който знае какво има, но и знае, че трябва да го развива. Велико Търново е историческа и духовна столица на България. Това е признание, но и отговорност. Ако тази роля остане само в сферата на символите, тя постепенно ще отслабне. За да бъде жива, тя трябва да се доказва чрез съдържание – чрез събития, институции, публики, идеи, съвременни културни практики. „Сцена на вековете“ е едно от най-ярките доказателства, че тази роля може да бъде изпълвана не само с памет, но и с действие.

Разбира се, един фестивал не може да живее само от спомена за своето начало. Колкото по-силна е традицията, толкова по-голямо е изискването към бъдещето. Следващите години ще бъдат важни за „Сцена на вековете“. Нужно е да се пазят високите художествени стандарти, да се развиват междunarодните партньорства, да се разширява публиката, да се мисли за нови сценични решения и технологични възможности, без да се нарушава достойнството на мястото. Нужно е също фестивалът да продължи да работи с детска и младежка аудитория, защото бъдещата публика не се появява сама. Тя се създава чрез първи срещи с изкуството.

Програмата „Поглед към бъдещето“ е важна именно в този смисъл. Понякога сме склонни да мислим детските и младежките формати като периферия на големия фести-

вал. Аз ги виждам по друг начин – като негово продължение във времето. Едно дете, което види спектакъл под звездите на Царевец, може би няма да запомни всички имена и заглавия. Но ще запомни усещането, че изкуството е голямо, красиво и вълнуващо. Такива първи преживявания остават. Те може да се превърнат в бъдеща публика, в бъдещи артисти, в бъдещи хора, които ще разбират защо културата има значение.

В този смисъл „Сцена на вековете“ е не само фестивал на представянето, а и фестивал на възпитанието – не назидателно, а емоционално. Той възпитава отношение към мястото, към историята, към музиката, към общото преживяване. Във време, в което вниманието на хората е разпиляно, а културните форми се конкурират с безкраен поток от бързи образи, подобни събития връщат усещането за събиране. Хората идват на едно място, в един час, за да преживеят нещо заедно. Това също е култура – способността да бъдем публика, общност, свидетели.

Именно затова ролята на „Сцена на вековете“ в културния живот на Велико Търново не може да се измери само с брой спектакли, продадени билети или гостуващи състави. Всичко това е важно, разбира се. Но по-дълбокият ефект е друг. Фестивалът създава образ. Той казва, че Велико Търново не е град, който само пазят миналото си, а град, който го превръща в сцена за съвременно изкуство. Казва, че истори-

Велико Търново, 9 юли 2023 г. Спектакълът „Бал с маски“ на Държавната опера в Бургас дава началото на осмото издание на фестивала „Сцена на вековете“. Заради дъждовното време операта от Джузепе Верди е поставена на сцената на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“.

Снимка: Марина Петрова, БТА

ческата столица може да бъде и фестивален град. Казва, че културното наследство не е тежест, а възможност.

Понякога най-силните културни образи са много прости. Каменни стени. Нощно небе. Светлина. Оркестър. Глас. Очакване. Но за да се съберат тези елементи в истинско събитие, е нужна визия. Нужна е вяра, че мястото може да говори на съвременен език. Нужна е постоянна грижа. „Сцена на вековете“ съществува именно благодарение на тази вяра – че Царевец не е само знак от миналото, а пространство,

в което миналото може да прозвучи днес.

Когато вечерта падне над Царевец и публиката заеме местата си, има един кратък миг на очакване, който винаги ми се струва особен. Градът остава долу, стените на крепостта се открояват в светлината, небето е над сцената, а шумът постепенно стихва. После започва музиката. В този момент човек разбира защо подобни събития са необходими. Не защото украсяват календара. Не защото произвеждат празничност. А защото създават преживяване, в

което мястото, памет, изкуство и публика се срещат.

„Сцена на вековете“ е точно такава среща. Тя носи паметта на първите спектакли, силата на Царевец, труда на артистите, очакването на публиката, амбицията на града и възможността Велико Търново да бъде разпознавано не само като историческа и духовна столица, но и като жив европейски фестивален център.

В това е ценността на този фестивал. Той не разказва само историята на Велико Търново и на България. Той я кара да звучи.

ОПЕРА НА ОТКРИТО – ФЕНОМЕНЪТ С ТЕАТЪР, МУЗИКА И ПРИРОДА

Академик професор Пламен Карталов е режисьор, оперен мениджър и педагог. Завършва музикалното си образование в Българската държавна консерватория, днес Национална музикална академия „Панчо Владигеров“.

Специализира оперна режисура в Дрезден и Берлин. Специализира кино- и телевизионна режисура в Националната академия за театрално и филмово изкуство в София. От 1972 година започва дейността си на оперен режисьор и работи на сцените на оперните и музикалните театри в:

България: София, Пловдив, Варна, Русе, Плевен, Стара Загора, Сливен, Ямбол, Велико Търново, Благоевград и др.

Чужбина: Австралия, Албания, Беларус, Бразилия, Германия, Гърция, Египет, Италия, Румъния, Русия, САЩ, Северна Македония, Словения, Сърбия, Турция, Хърватска, Чехия, Южна Корея, Япония.

Характерен е интересът му към непознати за традиционната оперна публика произведения. Поставя и шедьоври на българското оперно творчество: „Ивайло“, „Златната птица“ и „Зографът Захарий“ от Марин Големинов, „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров, „Янините деца“ от Любомир Пипков, „Борислав“ от маестро Георги Атанасов и др.

За първи път в България Пламен Карталов реализира постановки на световни мюзикъли:

The Fiddler on the Roof – Джери Бок и Джон Уилямс

Sunset Boulevard, The Phantom of the Opera и Love Never Dies от Анджело Л. Уебър

Mamma Mia! от Бени Андершон и Бьорн Улвеус

Les Misérables от Клод Мишел Шьонберг и др.

Акад. Карталов поставя на сцената на Софийската опера произведения на Рихард Вагнер, представени само с български оперни певци. За някои от ролите по-късно се включват артисти от Германия, САЩ, Исландия, Дания, Нова Зеландия и др.

Той е откривател на пространства в България, които за първи път са превърнати в оперни сцени на открито:

1985-2015 г. – „СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ“ – Исторически хълм Царевец, Велико Търново

Акад. Пламен Карталов
Снимка: Христо Касабов, БТА

1997-2004 г. – ОПЕРА НА ПЛОЩАД АЛ. БАТЕНБЕРГ – София

От 2010 г. – ОПЕРА В ПАРКА на Военната академия „Г. С. Раковски“ – София

От 2014 г. – ОПЕРА ПРЕД ХРАМА – площада пред патриаршеската катедрала „Св. Ал. Невски“

От 2016 до 2024 г. – ОПЕРА НА ВЪРХОВЕТЕ – БЕЛОГРАДЧИШКИ СКАЛИ – Белоградчик

2016-2019 г. – пърформанс в пещера МАГУРАТА – „ВАГНЕР – ВЕЛИКАНИ, БОГОВЕ, ДЖУДЖЕТА И ВАЛКЮРИ“

2017 г. – КРАЙДУНАВСКИ ПАРК, Видин – спектакли на шлеп по река Дунав

От 2020 г. – ежегодно – „МУЗИ НА ВОДАТА“ – езерото Панчарево, София

2020-2023 г. – „ПОРТАЛ НА ДВА СВЯТА“ – Цари Мали град

2020 г. – ОПЕРА В ПОЛИТЕ НА ВИТОША – Римски площад, Киноцентър Бояна, София

От 2014 г. в политиката за отглеждане на нова оперна публика в репертоара на Софийската опера е създадена специална програма с наименованието „КОНЦЕРТИ ЗА БЕБОШИ“, идея на директора Карталов – великолепен форма за приобщаване на най-малките и техните родители към оперното изкуство. Модел, по който и други български оперни театри започнаха възпитателна дейност, включително пренесена и в театри – членове на международната организация „Опера Европа“.

Акад. Карталов създава и реализира и музикално-образователната програма „Опера и балет за деца“ – с оригинални и специално написани произведения от български композитори, както и на адаптации на големи оперни заглавия, което неизменно предизвиква огромен интерес сред младата публика и техните придружаващи ги родители.

Творческият път на проф. Пламен Карталов е белязан от многобройни оригинални и новаторски проекти, реализирани с амбиция, упорство, с отдаденост и огромен труд. Способността му да увеличи и да убеждава стотиците ангажирани творци и технически сътрудници многократно получава доверие и подкрепа от спомоществатели.

Пламен Карталов е първият в България, който осигурява извън планирания бюджет допълнителни средства за ак-

тивна оперна дейност в ръководените от него театри. Многогранната му творческа и организационна дейност е рефлексия на талант, ерудиция, майсторство, опитност и харизма благодарение на неизменно отличната му подготовка, уменията да създаде стройна организация на подготовката и на цялостно владение на съзидателния процес, на ясните цели и дългосрочно планиране. Акад. Карталов е автор на тритомното издание „Опера и природа“, което представя селекция от оперни спектакли под негово режисура, създадени сред природни дадености, исторически забележителности и други пространства на открито.

София, 28 май 2009 г. Президентът Георги Парванов награждава с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – огърлие, за особено значими заслуги за развитието на културата и изкуството директора на Националната опера и балет Пламен Карталов.
Снимка: Петър Кръстев, БТА

Велико Търново, 17 август 1987 г. За втори път историческият хълм Царевец става „Сцена на Вековете“. Представена е операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров. Снимка: Олег Попов, БТА

Хората и природата са свързани от най-дълбока древност. В природата е животът. Италианският католически проповедник Дон Боско определя природата „като всичко...“, което има живот и поддържа живота. Хората са част от природата. Но природата не е само хора. Тя се състои от хора и животни, и растения, и вода, и земни богатства, и неживи компоненти.

„Светът е много, много красив, ако го погледнете такъв. Но много хора не го виждат.“ Това свое чувство и кredo на творчеството си е изразил английският художник Дейвид Хокни.

Природата на операта също се състои от палитра на многообразие, чиито дадености са нейните изразни средства и преди всичко музикалният език. Това са – музикалните форми, пеенето с човешкия глас, тек-

стът на либретото, танцът, всички елементи на изящните и приложните изобразителни изкуства. В пространство-то на сцената, функцията на триизмерната му същност е използването ѝ в широчината на портала, височината и дълбочината, осигуряващи терена за игра и разполагане на декора.

„Environmental Art – изкуството на средата“ е направлението от 60-те години на миналия век за създаване на изкуство, обвързано с определено място.

Поставянето на оперен спектакъл на открито е Ленд арт концепция със съвсем различна интерпретация на произведението. Условиата са други и далеч от традиционната театрална рамка и удобства. Това с безусловна категоричност е даване на нов сценичен живот на оперна драматургия на композитор, създал творба за театър. Поставена на от-

крито, творбата вече не е същата.

Операта в съвкупността на нейната природа с приятствията на неочаквани обстоятелства... за представяне на открито сред природни дадености е вече друго изкуство. Обкръжението ѝ е **друго, а посланията ѝ като живо изкуство са други. Интензивността на чувствителността им в хармония и сливане със способността на възприятията на публиката, много често и съвсем нова публика с разширен достъп за опера, са различни.**

Създадените спектакли в продължение на повече от 40 години и представени в селекцията им в книгата „Опера и природа“ обхващат места, без никой да е подозирал, че ще се превърнат в уникални и неповторими сцени за опера, балет и мюзикъл.

Някои от тях – площадчето на фестивалния град Осор на остров Црес (Хърватия), историческият хълм Царевец – Велико Търново, централните площади на Преслав и Смолян, пространствата пред Националния дворец на културата – София, ротондата „Свети Георги“, катедралният храм „Свети Александър Невски“, скалите на плевенския парк Кайлъка, крепостта Калето в презрждката на Белозградчишките скали, пещера „Магурата“, шлеп на река Дунав в крайбрежния парк на град Видин, паркът на Военната академия „Г. С. Раковски“ – София, езерото Панчарево – София, римският площад на киноцентъра „Бояна“, късноан-

тичната историческа крепост Цари мали град – село Белчин в Самоковска община – са примери за особена емоционална и духовна връзка с божествени природни, архитектурни и исторически пространства.

Едно от чудесата на света – Белозградчишките скали, са най-новото ми откритие в концепцията на изкуството на Land Art. С тяхната мощ са магнетично творение на природата, или смело можем да признаем, че са истинско Божие творение, съчетано с едно друго чудо на цивилизацията – ОПЕРАТА.

По думите на Кристо – Христо Явашев, изкуството, което той и съпругата му създават, е „нежна, необичайна провокация, която виждаме за няколко дни“.

В своето изследване Art Rules: How great artists think, create and work авторът Каси Пакарт (Cassie Packard) споделя, че тази „проста, но амбициозна намеса на двойката трансформира **сгради, паметници, паркове и брегови линии в непозната форма, вдъхвайки нов живот на общественото пространство!**

Това е рамка за подход към света.“

Моите спектакли на „Ауга“ от Джузепе Верди, „Цар Калоян“ – Панчо Владигеров, „Княз Игор“ – Александър Бородин, създадени на площад „Ал. Батенберг“ в София, неузнаваемо преобразиха сградата на мавзолея на Георги Димитров. Те са исторически пример за трансформация на една култова сграда с функцията ѝ за масивен декор,

Велико Търново, 1985 година

СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ

Нашият спектакъл, първи опит за реализация на оперна постановка на Царевец, си постави няколко задачи – да оживи една фреска от славната живопис на българската нация през Средновековието, да освети с езика на музиката и театралното действие непримиримостта и гръзновението на народа ни – символ на родолюбие за съвременника, да послужи за превръщане на Царевец в постоянно пулсираща сцена, вдъхновителка за нови идеи.

Няма по-естествена, по-вълнуваща и по-точна атмосфера от Велико Търново за художествено пресъздаване и творческо съпреживяване на историческите теми от българската оперна драматургия.

На 6 и 7 юли 1985 година на историческия хълм Царевец поставих операта „Ивайло“ от Марин Големинев. За първи път историческата крепост се превърна в най-голямата и най-вълнуваща оперна сцена в България – сцена на вековете. Да оживеят истински исторически събития на същото историческо място, така както са превъплътени в либретото и музикалната драматургия. ДАДОХ Й ИМЕТО „СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ“.

По мащабност, внушение и автентичност, с художествените средства на музиката, играта и пеенето и в условията на естествената среда на историческия хълм Царевец задачата за изграждането на един оперен спектакъл е нова, интересна и сложна. За първи път благодарение на ентузиазма на цялата общественост на града се прави опит за реализация на оперна постановка на крепостта.

Независимо от огромните трудности по предварителната подготовка – избор на терена, оформяне на сценичното пространство, вписващо се в естествената декоративна среда на хълма, визуална и акустична осигуреност за провеждане на спектакъла и т.н. – рискът си заслужава.

След „Ивайло“ от Марин Големинев сбъднах мечтата и на друг голям български композитор – Панчо Владигеров. Операта му „Цар Калоян“ беше поставена на Царевец през 1987 година.

Връщайки се в годините назад, не мога да не си спомня съмишленниците на това голямо културно дело, което привличаше не само великотърновци, но и хиляди гости от страната и чужбина. За подкрепата и волята да създадем нещо новаторско за българската оперна традиция с признателност се прекланям пред стотиците изпълнители, участвали в спектаклите през годините.

Искам да отбележа личния принос в създаването и утвърждаването на „Сцена на вековете“ на Мария Манева, Николай Цонев, Христо Станев, Иван Димитров, Благовеста Цанкова, Надежда Козлева, г-р Румен Рашев, Даниела Данчева и много други, но особено на Даниел Панов, настоящ кмет на Велико Търново.

а пространството около нея е превърнато в огромна оперна сцена на открито.

За първи път „и последен“, преди да бъде взривен мавзолеят – защото според обяснението на тогавашната политическа върхушка „в мавзолея бил духът на комунизма“, на тази най-голяма открита сцена в столицата и трибуна на жълтите павета пред бившия

царски дворец гледаха опера всяка вечер по 3000 души.

Привлечени специално от спектаклите, идваха гости от страната и чужбина. До полунощ, а се случваше и до ранните часове на следващия ден въодушевената публика да аплодира поредицата от спектакли на Софийската опера и балет.

Всяка оперна продукция на

открито е като уникат в многоцветна гама от емоционални състояния и преживявания в обстановката и пейзажа на природните дадености, сред които ще се развива действието на драматургията. В различните години и етапи на професионалната ми творческа посветеност и отдаденост на оперното изкуство откривах нови места за представления на открито.

Самата природа на операта като изкуство е гръзка и новаторска.

Компонентите, които я конструират – музика, игра, пеене, слово, танц, архитектура, изобразителни и пластични изкуства, вече на открито предполагат търсене и разработка на съвсем различни ракурси в поставянето на произведенията за изтръгване на нова сценична мощ и визуални внушения.

Но това може да се случи само ако режисурата и сценографията и не на последно място грижата в безкомпромисен кастинг от солисти – певци, осигурят нова интерпретация, нова концепция и нови решения, възраждащи се в естествен и хомогенен синхрон със средата, в която ще се поставя оперният спектакъл на открито.

Работата ми над всяка партитура за претворяването ѝ в спектакъл на открито, при което понякога историческото действие от либретото се пренася на същото или в ново място за представянето му, е в стремеж към създаване по

Велико Търново, 12 септември 2008 г. Фестивалът „Сцена на вековете“ се завръща на хълма Царевец след прекъсване от повече от две десетилетия със суперпродукцията на Националната опера и балет „Турандот“ от Джакомо Пучини. На снимката: директорът на Националната опера Пламен Карталов – постановчик на спектакъла, по време на репетиция на сцената в Дворцовия комплекс на крепостта Царевец. Снимка: Валентин Русанов, БТА

нов начин на произведението на композитора, а с това то самото се превръща в истински новородено.

Механичното пренасяне на постановки от ограничаващия ги квадрат на театралната сцена не е същото за очакванията на зрителя – слушател, който специално отива на опера на открито, а не в зала.

Спектаклите на открито имат други послания, разказват друг вид и по нов начин историята за герои и събития. С това превръщат операта в друг вид изкуство. То е като оперно кино на живо. Ако режисьорът има мисленето на архитекта и композитора, тогава ще съумее да изгради партитурата на полифоничен образ на спектакъл в синхрон със звученето на избраното място сред природата, където се из-

рае, и с пейзажа на естествен декор.

Използването на всички подробности на мястото е особено важно за композирането на сцените и картините с фактите и обстоятелствата на развиващото се действие. Никога не забравям, че оперната драматургия се разтваря с други величини специално за открито. Това оправдава и гръзостта, и огромните рискове, на които са подложени всички – и създатели, и участници.

Терените на открито са сложни и с изненади, за които е важно внимателно проучване. Резултатът е единственост на решенията в контакта с природните или архитектурните дадености.

Усетът на режисьора за пространство дава крила на фантазията. Дава и на публиката привилегията да възприема

винаги по нов начин оперното представление.

Но главната дума има режисьорът. Отговорностите са негов и на екипа му. Те знаят, че удоволствието и очакванията на публиката трябва да се осигурят и да се оправдаят.

Всяко произведение, поставено на сцена на открито, звучи като ново и неповторимо. Публиката на тези спектакли е различна и необременена от капризи, разкрепостена от изискването да носи задължително официално вечерно облекло.

Стремежът ми е към необичайни решения, с концептуалните подходи за авторски режисьорски интерпретации и ракурси на нови идеи. Разработването на нови терени за оперни спектакли на открито откриват и за публиката нови светове към любимото ѝ изкуство – те ѝ дават шанс по нов начин да вижда и да чува познатите и новите произведения.

Оперните спектакли, създавани в нестандартна среда, откриват и дават подтик, нов културен импулс и инициатива за културен туризъм и дейност в различни градове на страната за развиване на активност с летни оперни спектакли на открито. Идеите ми оставят следи – семена в следовници, за които никога не бе мечтал. С чувство на искрено удовлетворение и радост подчертавам, че те се превръщат в незаменима и доказана потребност за съвременната култура в България.

СПОМЕНИ НА МАРИЯ МАНЕВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖНИЯ СЪВЕТ ЗА КУЛТУРА ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО В ПЕРИОДА 1977-1986 Г.:

Велико Търново беше в усилена подготовка за честване на 800-годишнината от въстанието на Асен и Петър. По този повод отидох с предложение в Комитета за култура при проф. Д. Търков, зам.-председател на комитета. Когато му казах, че трябва на Царевец да поставим операта „Калоян“, той се отнесе скептично: „Къде ще бъде сцената?“, „Къде ще седнат хората?“. Отговорих му, че на Арена ги Верона стоят прави и търпеливо слушат „Аида“.

Настроението му се промени. Остави писалката и каза: „Добре, ще ти помогна, но ако поставите операта „Ивайло“ на Марин Големинев и поканите за режисьор Пламен Карталов.“

В предварителната подготовка се включи Пламен Джуров, завеждащ отдел „Музика“ на комитета, който съобщи на Пламен Карталов за предложението.

Премиерата на спектакъла се предшестваха от огромна организаторска работа на Пламен Карталов, който много пъти посещаваше хълма, като уточняваше в детайли всичко. Сценографията изпълни арх. Богоя Сапунджиев, който трябваше да преодолява редица трудности, като на първо място трябваше да се съобразява с археологическите разкопки на хълма.

Пламен Карталов работеше едновременно с Пловдивската и Русенската опера, за масовите сцени бяха поканени самодейци от художествените състави на града и курсанти от Висшето военно училище.

В репетиционния период Пламен Карталов работеше от ранна сутрин до късна вечер с изключително вънхновение и интерес. Съмняваше се, търсеше нови решения. В негова помощ бяха всички служители от Окръжния и Градския съвет за култура, читалищни дейци и други.

Зорница Димитрова, главен асистент в Института за изследване на изкуствата при Българската академия на науките

ФЕСТИВАЛЪТ „СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ“ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

Гл. ас. д-р Зорница Димитрова получава образованието си във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, където следва „Приложна лингвистика“ и „Музикална педагогика“. През 2005 г. получава магистърска степен по „Педагогика на обучението по музика“ в същия университет, а две години по-късно – през 2017-а – образователна и научна степен „доктор“ по „Методика на обучението по музика“, като дисертация ѝ е на тема „Музиката на барока в обучението по класическо пеене“.

В периода 2002-2008 г. Зорница Димитрова е артист-хорист в Държавна опера – Стара Загора, а от 2008-2019 г. е на същата позиция в Общински хор „Гена Димитрова“ – Плевен. От 2012 до 2018 г. тя е хоноруван преподавател в катедра „Музика“ на Великотърновския университет.

От 2020 г. Зорница Димитрова е главен асистент в Института за изследване на изкуствата при Българската академия на науките.

Част от биографията ѝ е и специализация в периода 2004-2007 г. в Оперна студия към Държавна опера – Стара Загора при проф. Реса Колева.

Зорница Димитрова е автор на редица публикации, студии и статии, свързани с музиката. Тя е участвала с доклади в различни национални и международни научни форуми в България. Основни области на научните ѝ изследвания са: теория на музикалния стил, вокална музика, вокална методика и интерпретация, интегративни подходи в обучението по музика в сферата на общото и професионалното образование, история на музиката.

Зорница Димитрова
Снимка: личен архив

През последните десетилетия фестивалът „Сцена на вековете“, който се провежда ежегодно във Велико Търново, се утвърди като един от значимите културни форуми у нас с международна известност. Музикалното събитие е включено в платформата на Европейската фестивална асоциация и се радва на голяма популярност сред публиката на старата столица. За своята над 40-годишна история „Сцена на вековете“ се изправя пред редица препятствия, претърпява значителни метаморфози в репертоарния си формат и като резултат придобива самобитен облик, който ярко го откроява от другите фестивали.

Началото му се поставя през 1985 г. с два спектакъла (на 6 и 7 юли) на операта „Ивайло“ от Марин Големинев. Режисьор на спектакъла е акад. Пламен Карталов, автор на сценографията е арх. Богоя Сапунджиев, а диригент е самият композитор на творбата. Представленията са част от културните прояви, свързани с историческа тематика, организирани по повод на 800 години от въстанието на Асен и Петър и създаването на Второто българско царство. Това е първата постановка, която се представя в България на открито, а историческият хълм Царевец служи като естествен декор. Впечатлява и размахът, с който е организиран спектакълът. Медиието широко отразяват събитието и коментират внушителния състав от над 600 участници, сред които Пловдивската опера и Музикалният театър във Велико Търново, 250 курсанти от Висшето военно училище „Васил Левски“ в града, сто ученици, както и коне и спортисти от конната база в Ар-

банаси, определяйки единодушно и категорично постановката като суперпродукция.

Второто издание на „Сцена на вековете“ се провежда от 8 до 21 август 1987 г. и вече е с по-разгърната от гледна точка на жанровете програма. Историческата визия, залегнала като основно направление на форума, намира естествено то си продължение в шестте спектакъла на операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров. В главните роли в отделните представления се изявяват солистите на Софийската опера Никола Смочевски, Денчо Белев (Цар Калоян), Светлана Котленко, Соня Маринова (Мария), Здравко Гаджев, Иван Велчев (Балдуин). Хореографията е дело на проф. Петър Луканов, режисурата е отново на акад. Пламен Карталов, а зад диригентския пулт застава Димитър Манолов. Постановката на операта „Цар Калоян“ е екранизирана и се излъчва по Българската телевизия. Другото музикално-сценично произведение в програмата, което има три спектакъла, е отново от български автор – балетът „Козият роз“ от Красимир Кюркчийски по едноименния разказ на Николай Хайтов. Хореографията е на проф. Петър Луканов. В рамките на фестивала са организирани и два концерта с популярни оперни увертюри, арии и дуети.

Въпреки силния старт на първите две издания на фестивала, за съжаление, поради ред причини след 1987 г. следват две десетилетия, през които историческият хълм Царевец престава да бъде сцена на форума, а единствените звуци, които продължават да го огласяят, са от спектакъла „Царевград Търнов – звук и светлина“.

„Сцена на вековете“ се завръща отново през 2008 г. със съвместните усилия на Община Велико Търново, Софийската опера и балет, Туристическия информационен център „Царевград Търнов“ и Министерството на културата на Република България. Инициативата за възстановяването на фестивала идва от акад. Пламен Карталов, директор на Софийската опера и балет, който изготвя концепцията за развитието на форума. Идеята намира подкрепа и в лицето на тогавашния кмет на Велико Търново д-р Румен Рашев. Така форумът започва да се провежда ежегодно и в периода от 2008 до 2015 година историческият връх Царевец се превръща в постоянна сцена за постановки на открито на Софийската опера и балет.

Възраждането на „Сцена на вековете“ отново е свързано със значима историческа годишнина – 100 години от обявяването на независимостта на България. Фестивалът е открит с операта „Турандот“ от Джакомо Пучини, а с балетния спектакъл на балет „Арабеск“ на „Нестинарка“ и с видеопроекция на фрагменти от постановката на операта „Ивайло“ на хълма Царевец от 1985 г. се честват и 100 години от рождението на Марин Големинев. В същата балетна вечер е включено и „Болеро“ от Морис Равел.

През следващите няколко години се оформят и нови репертоарни стратегии. Постановките с историческа насоченост остават едно от основните направления във форума. Така на сцената на хълма Царевец оживяват оперите „Княз Игор“ от Александър Бородин (2009), в която в главните роли се представят солисти от опера-

та в Киев, „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров (2009), „Дон Карлос“ от Джузепе Верди (2010), „Атила“ от Джузепе Верди (2011), а в юбилейната 2015-а, когато фестивалът навършва 30 години от първото си издание, е поставена отново след повече от 100 години след създаването си операта „Борислав“ от маестро Георги Атанасов.

Освен емблематични образци на историческата опера публиката има удоволствието да посети и спектакли на други оперни шедьоври, сред които се нареждат творби като „Лакме“ на Лео Делиб (2011), „Турандот“ (2012), „Тоска“ (2013), „Мадам Бътерфлай“ (2014) и „Джани Скики“ (2014) от Джакомо Пучини, „Риголето“ (2012) и „Бал с маски“ (2013) от Джузепе Верди, „Селда чест“ (2014) от Пиетро Маскани, „Кармен“ (2015) от Жорж Бизе и др.

Впечатляващ е и подборът на балетните постановки, с които се представя на форума националната ни балетна трупа, сред които се нареждат „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис – заглавието, което поради изключително големия зрителски интерес присъства в 4 поредни издания на фестивала (2009, 2011, 2014 и 2015), балетният спектакъл с постановки по музика на Панчо Владигеров (дои́та „Вардар“) и Бизе-Шчедрин (дои́та „Кармен“) през 2011 г., „Дон Кихот“ от Лудвиг Минкус (2012), балетният галаспектакъл „Вечер под звездите на Царевец“ (2013), „Жизел“ от Адолф Адам (2014) и „Лебедово езеро“ (2015) от Пьотр Илич Чайковски.

Постепенно освен основната програма на фестивала, включваща спектакли на историческия хълм Царевец, започват да се организират и съпътстващи събития от най-различен характер – концерт-

ни прояви, кинопроекции, срещи-разговори с изпълнители и др., което е стимул за усвояването на нови арт пространства, където да се представят фестивалните прояви. Тези мероприятия са красноречиво свидетелство за новаторския подход в областта на мениджмънта на форума.

Първата инициатива започва през 2010 г. с историческите възстановки от българското Средновековие, организирани съвместно с Регионалния исторически музей – Велико Търново. Няколко години по-късно те ще дадат началото на Международния фестивал на историческите възстановки „Средновековен Търновград“, който традиционно се провежда в старата столица всяка година в началото на юни.

Видеопроекциите, организирани в парковете на град Велико Търново през 2012 г., където се представят фрагменти от продукцията на Софийската опера и балет от предходни издания на фестивала (операта „Атила“ на Джузепе Верди и „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис), са още една от иновативните форми за привличане на публика и стимулиране на културния туризъм в старата ни столица

През 2013 г. стартира нова инициатива, озаглавена „Зад кулисите“. Благодарение на нея за публиката в един от дните на фестивала се организира специална обиколка, в която почитателите на музикално-сценичните изкуства имат възможност отблизо да се запознаят с декора на постановките. Интерес представляват и проведените през 2012 и 2013 г. в Лапидариума на Регионалния исторически музей срещи-разговори със солистите на

оперната и балетната трупа на Софийската опера и балет.

През 2016 г. форматът на фестивала съществено се изменя благодарение на новите концепции за развитието на форума. Хълмът Царевец се превръща в сцена, където всяка година представят своите продукции Музикално-граматичният театър „Константин Кисимов“ – Велико Търново, Държавната опера – Бургас, Държавната опера – Русе, Държавната опера – Пловдив, Държавната опера – Стара Загора, Театрално-музикалният продуцентски център – Варна, Националният музикален театър „Стефан Македонски“, балет „Арабеск“ и др.

Значително се обогатява жанровото разнообразие на спектаклите, като на практика през следващите години то ще обхване всички музикално-сценични жанрове. Достатъчно е да си припомним световната премиера на мюзикъла „Граф Монте Кристо“ (2016), постановка на ТМПИЛ – Варна, рок операта „Исус Христос суперзвезда“ и рок мюзикъла „Коса“, реализирани от Държавната опера в Пловдив, мюзикълът „Човекът от Ла манча“ от Мич Лий на Държавната опера – Русе, рок операта от Рикардо Кочанте „Есмералда – Парижката Света Богородица“ на Държавната опера – Стара Загора, оперетните спектакли на „Цигански барон“, „Теменужката от Монмартър“ на МДТ „Константин Кисимов“ – Велико Търново, и още много други.

Въпреки новите тенденции фестивалът остава верен и на традицията – съвместните суперпродукции на оперите в Стара Загора и Бургас на „Набуко“ и „Кармен“, както и постановките на Държавната опера Русе на историческите опери

от Парашкев Хаджиев „Мария Десислава“ и „Лето 893“, красноречиво говорят за това. Оперният репертоар значително се обогатява, като вече включва и творби от Гаetano Доницети, Волфганг Амадеус Моцарт, Амилькаре Понкиели, Руджеро Леонкавало, Астор Пиацоло, Парашкев Хаджиев и др., представящи различни стилове на направления и национални композиторски школи.

Делът на съпътстващите фестивала събития съществено се увеличава. Така публиката в старата столица има възможност да посети редица концертни прояви, свързани не само с класическата, но и с популярната музика. Този подход е стимул за включването и на групи музикални културни институти като Плевенската филхармония, Симфониета-Враца и др., както и на изпълнители като Хилда Казасян, Васил Петров, Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“, рок групата „Фондацията“ и др.

Особено ценна е и инициативата „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“, чиято идея е да се представят детски спектакли „от деца за деца“. През последните издания на фестивала редовни участници са децата от „Бон-Бон Мюзик“, Балетна школа „Класика“ (известна още и като балетна школа „КласикАрт“ при НЧ „Надежда 1869“ – елико Търново, и „Виргиния балет“ – Велико Търново.

В изданията на фестивала вземат участие състави и изпълнители от други страни, което говори за безспорния авторитет на форума, изграден през годините. Началото е поставено през 2011 г. с концерт на световноизвестния американски саксофонист Пол Уинтър на площада „Цар Асен I“, който се на-

мира в подножието на крепостта. След 2019 г. тези прояви стават все по-чести. През 2019 г. на „Сцена на вековете“ с постановка на балета „Лебедово езеро“ гостува трупата на Имперския руски балет, чиято създателка е световноизвестната балерина Мая Плисецкая. През 2022 г. със симфоничния концерт „Нощ под звездите“ на търновска сцена се представя Оркестърът на двореца Шьонбрун във Виена (Vienna Schönbunn Orchestra), а през 2025 г. с концерт, посветен на 200-годишнината от рождението на Йохан Щраус-син, взема участие Виенския оркестър на виртуозите „Йохан Щраус“ (Johann Strauss Virtuosen Orchestra Vienna).

Тазгодишното издание на „Сцена на вековете“ ще зарадва своята публика с интересна и разнообразна програма. Форумът се откри на 27 юни с операта „Пътюване до Реймс“ от Джоакино Россини (Симфониета-Враца). През юли, август и септември на основната сцена на хълма Царевец ще се представят „Риголето“ (Държавна опера Русе, 3 юли), „Самсон и Далила“ (Държавна опера Бургас, 11 юли), „Царицата на чардаша“ (МДТ „Константин Кисимов“ – Велико Търново, 18 юли), балетът „Лебедово езеро“ (Държавна опера Стара Загора, 25 юли), спектакълът „Вазнер гала“ по операта на Рихард Вазнер „Валкюра“ (ТМПИЛ Варна, 31 юли), концерт на филхармонията Giuseppe Verdi di Saleto (8 август), концерт на Себастиан Шугницки (Германия) и оркестърът на МДТ „Константин Кисимов“ Велико Търново (14 август), концерт-спектакъл „Мадам Йохан Щраус“ (Национален музикален театър „Стефан Македонски“, 1 септември). Програмата в рамките на инициативата „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“ тази година включва галателствението „Лятна градина“ на „Виргиния балет“, приказката с музиката на „Бийтълс“ „Жълтата подводница“, представена от „Бон-Бон Мюзик“ и балетния спектакъл „Сън“ на Балетна школа „КласикАрт“. В съпътстващата програма ще се представят Младешката филхармония на България със симфонична програма, Симфониета-Шумен с концерта QUEEN AT THE SYMPHONY и Симфониета-Враца с Михаил Йосифов в концерта JAZZ STANDARDS.

Велико Търново, 17 август 1987 г. Моменти от операта „Цар Калоян“, когато за втори път историческият хълм Царевец става „Сцена на Вековете“. Снимка: Олег Попов, БТА

Фестивалът „Сцена на вековете“ в архива на Българската телеграфна агенция

През 1985 година на историческия хълм Царевец се поставя началото на оперния фестивал „Сцена на вековете“, който се превръща в една от ембемите на Велико Търново. След Второто издание през 1987 година обаче инициативата прекъсва. За да се възроди отново през 2008 година и да се установи за десетилетия напред със свое място в културната карта на града.

Българската телеграфна агенция също следи развитието на фестивала. Репортерите на БТА отразяват неговите различни издания и разказват за впечатляващите оперни и балетни заглавия, които превръщат Царевец в естествен свой декор. В списание ЛИК поместваме акценти от новините, излизали през годините, които обрисуват пътя на „Сцена на вековете“.

1985

На 6 юли БТА публикува новина със заглавие „На Царевец – операта „Ивайло“.

„Хилядни зрители – тукашни и гости, едва дочаках да се „отворят“ портите на древния хълм Царевец – Царевец отдавна не помни толкова възторжени посетители. Те се събраха сред откритите и съхранени останки на дворцовия комплекс, които тази вечер бе зрителна сцена. До сами Патриаршията бе сцената...“, пише в публикацията.

„Толкова голяма сцена, сред естествената среда на кули, зъбери, стени и руини, операта „Ивайло“ никога не е имала. Тази вечер я получи. Шом градските часовници отмериха 21 часа над Търновград, над Янтра и обгърнатите от нейната лента хълмове се понесоха многогласни звуци. Царевец заликува, посреща народния син Ивайло...“, се посочва още в статията.

Репортерът на БТА посоч-

ва, че е трудно да се опише възторгът на публиката. Тя аплодира топло, сърдечно изпълнителите, чийто брой надхвърля 600. Благодарни на създателите на суперпродукцията, на автора и диригента на „Ивайло“ н.а. Марин Големинов, на режисьор-постановчика Пламен Карталов, на художник-сценографа арх. Богоя Сапунджиев, на солистите, на

хористите, на оркестрантите от Пловдивската народна опера и от Драматично-музикалния театър „Константин Кисимов“.

„Това беше незабравим културен празник, празник, посветен на 800-годишнината на въстанието на Асен и Петър и Освобождението на България от византийско иго“, пише още БТА.

Велико Търново, 17 август 1987 г. Момент от операта „Цар Калоян“, с която за втори път Царевец става естествен декор на „Сцена на вековете“.

Снимка: Олег Попов, БТА

Велико Търново, 17 август 1987 г. Кадър от оперния концерт, част от Второто издание на „Сцена на вековете“.

Снимка: Олег Попов, БТА

1987

Вторият летен фестивал „Сцена на вековете“ се провежда от 8 до 21 август. Програмата включва балета „Козият роз“ от Красимир Кюркчийски и шест представления на операта на Панчо Владигеров „Цар Калоян“, която се изпълнява на 8, 9, 10, 14, 15 и 16 август. За целите на фестивала е изградена амфитеатрална сцена на Царевец.

Макар в архива на БТА да са запазени само снимки от второто издание на фестивала, но не и текстове, изследователи на форума посочват, че спектаклите са били посетени от над 15 000 души.

2007

„Фестивалът на историческата тема в изкуствата „Сцена на вековете“ след 20-годишно прекъсване ще бъде възстановен през тази есен на крепостта Царевец

във Велико Търново“, съобщава на 26 февруари кметът на града Румен Рашев.

Творческият форум ще бъде организиран от 1 до 10 септември по съвместен проект на общината и Министерството на културата.

Концертни изпълнения на откъси от оперите „Калоян“,

„Ивайло“ и „Десислава“, постановките „Дон Карлос“ от Верди и „Кармина Бурана“ от Карл Орф и театралният спектакъл „Иван Шишман“ са в проекта за репертоара на фестивала, предложен от оперния режисьор Пламен Карталов.

Предвижда се в подножието на Патриаршеската църква „Възнесение Господне“ да бъде оформено сценичното пространство и зрителна площадка с 3000 места.

За последен път в рамките на фестивала на хълма Царевец през 1987 г. Пламен Карталов поставя суперпродукцията „Цар Калоян“ по едноименната опера на Панчо Владигеров.

Да бъде възрожен театралният живот във Велико Търново, е целта на новосъздадената фондация „Сцена на вековете“, съобщава на прес-

Велико Търново, 7 ноември 2007 г. В пресклуба на БТА в старопрестолния град разговарят учредителите на фондация „Сцена на вековете“: Митко Димитров, директор на театър „Българската армия“, Петър Панайотов – член на ръководството, и Любомир Бичваров – директор на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“.

Снимка: Валентин Русанов, БТА

конференция на 7 ноември в пресклуба на БТА Петър Панайотов, член на ръководството на фондацията.

Фондацията ще развива своята дейност съвместно с Министерството на културата, Община Велико Търново, Музикално-драматичния театър „Константин Кисимов“, Асоциацията на театрите в България, творческите съюзи на артистите, композиторите, музикалните и танцовите дейци.

Постановки на мащабни театрални продукции на хълма Царевец, в Античния театър в Пловдив и на международния театрален фестивал „Варненско лято“ са предвидени в националния план на фондацията през 2008 г.

Нейната първа инициатива ще бъде открита с гастрол през средата на ноември на Театъра на Българската армия с премиерния спектакъл „Чайка“ на режисьора Крикор Азарян, съобщава директорът на театъра Митко Димитров.

2008

Фестивалът на историческа тема в изкуствата „Сцена на вековете“ на хълма Царевец във Велико Търново ще бъде възстановен след 23-годишно прекъсване от 12 до 14 септември със съвместните усилия на общината и Министерството на културата.

Съорганизатори са Държавната агенция по туризъм, Националната опера и балет и сдружение „Сцена на вековете“.

Велико Търново, 13 септември 2008 г. При огромен интерес преминава суперпродукцията на Националната опера и балет „Турандот“ от Джакомо Пучини, с която в Дворцовия комплекс на хълма Царевец е възстановен фестивалът „Сцена на вековете“. Изпълнителка на главната роля в спектакъла е Баясгалан Дашням, ученичка на Гена Димитрова.
Снимка: Бисер Бояджиев, БТА

те“. Това съобщава на БТА на 21 август Даниел Панов, управител на общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“.

Традиционната в недалечното минало проява ще бъде открита на 12 септември със спектакъла на Националната опера и балет „Турандот“ от Пучини, режисьор Пламен Кармалов, посветен на 150-годишнината от рождението на композитора.

Балетът на Националната опера ще се представи със спектакъла „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис.

На 100-годишнината от рождението на именития български композитор Марин Големинов е посветен спектакълът с фрагменти от неговите творби на историческа тема „Ивайло“ и „Калоян“. Балет „Арабеск“ ще представи спектаклите „Нестинарка“ от Марин Големинов и „Болеро“ на Равел.

След всяко представление от фестивалната програма ще бъде представян и аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“.

В рамките на подготовката е разширена сцената с обща площ от 250 кв.м и е оформена зрителина площадка с 1500 места в района на Дворцовия комплекс под Патриаршеската църква „Възнесение Господне“.

* * *

Националната опера и балет открива утре вечер своя 100-тен сезон със суперпродукцията „Турандот“ на Джакомо Пучини във фестивала „Сцена на вековете“ на хълма Царевец във Велико Търново, пише БТА на 11 септември. Новината от деня припомня, че инициативата се възстановява след 23-годишно прекъсване в навечерието на тържествата

за 100-годишнината от обявяването на Независимостта на България. На пресконференция по повод на предстоящото културно събитие кметът на Велико Търново Румен Рашев изразява своята благодарност към премиера Сергей Станишев, който като председател на инициативния комитет за отбелязване на годишнината е съдействал финансирането на празничните прояви в старата столица да бъде включено в националната програма.

Според директора на Националната опера и балет Пламен Кармалов целта е фестивалът да се превърне в българска Арена di Верона като притегателен център за културен туризъм на почитатели на оперното и балетното изкуство от всички страни.

По данни на общинската агенция по туризъм вече 20 туроператорски фирми са направили заявки за включването на фестивала „Сцена на вековете“ в туристическите пакети, които ще бъдат предлагани за следващия сезон.

Със съдействието на Държавната агенция по туризъм фестивалът ще бъде представен на всички международни туристически борси с участието на България, казва управителят на „Царевград Търнов“ Даниел Панов.

2009

Оперите „Княз Игор“ и „Цар Калоян“ и балетът „Зорба Гъркът“ са в програмата на фес-

тивала „Сцена на вековете“ на хълма Царевец във Велико Търново от 7 до 16 август. Участват звездни солисти, фестивален оркестър, хорът и балетът на Софийската опера, съобщават организаторите, пише БТА на 10 юли.

На 7, 8 и 9 август ще бъде представена операта „Княз Игор“ на А. П. Бородин. Суперпродукцията е под режисурата на Пламен Кармалов. Автор на декора е Борис Стойнов, а на костюмите – Светла Калайджиева. Диригент е Григор Паликаров. В ролята на Княз Игор се дублират Александър Крунев и Владимир Опенко, Ярославна е Ирина Дац, Княз Галицки – Петър Найденов, Кончаковна – Елена Маринова, Кончак – Петър Бучков.

На 11 август публиката ще се наслади на балета „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис – един от най-успешните авторски спектакли

на хореографа Лорка Масине в световен план. В Зорба ще се превъплъти Росен Канев, Джон е Никола Хаджитанев, Марина – Сара-Нора Кръстева, Йоргос – Кирил Иванов, Мадам Ортанс – Мария Илиева.

На 14, 15 и 16 август на историческия хълм – отново след 22 години – ще бъде поставена операта „Цар Калоян“ на Панчо Владигеров. Режисьор на новия спектакъл е Пламен Кармалов. Неговата идея е максимално да се използва автентичният декор на хълма Царевец, за да се пресъздадат част от историческите събития в оперния шедевър. Либретото е на Фани Попова-Мутафова и Николай Лилев – по романа на писателката „Солунският чудотворец“. В ролята на Цар Калоян ще се представят Бисер Георгиев и Иван Кабамитов. Партията на Мария ще изпълни Радостина Николаева, а на Балдуин

Велико Търново, 8 август 2009 г. С операта „Княз Игор“ е открит Летният фестивал „Сцена на вековете“.
Снимка: Валентин Русанов, БТА

– Костадин Андреев. Диригент е Цанко Делибозов.

Организатори на фестивала „Сцена на вековете“ са Община Велико Търново, Общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“ и Софийската опера и балет.

Повече от 200 души от трупата на Софийската опера и балет ще участват в летния фестивал „Сцена на вековете“, който започва на 7 август в крепостта Царевец във Велико Търново.

В тазгодишното издание ще бъдат представени оперите „Княз Игор“ от Александър Бородин и „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров, както и балетът „Зорба Гъркът“ от Микис Теодоракис. Сцената и 1200 места за зрителите се намират сред останките от двореца на българските царе в крепостта Царевец и това място е естествен декор за двете исторически опери, казва за БТА директорът на Националната опера и балет и режисьор на спектаклите Пламен Карталов.

По думите му амбициите са през следващите години летният фестивал „Сцена на вековете“ да привлича и гости от чужбина, които са любители на музикалните спектакли на открито, и това да стимулира развитието на културния туризъм във Велико Търново.

Велико Търново, 31 юли 2010 г. На крепостта Царевец е открит оперният фестивал „Сцена на вековете“. Първа в програмата е постановката „Дон Карлос“ под режисурата на Пламен Карталов с диригент Цанко Делибозов. Снимка: Валентин Русанов, БТА

Над 8 хиляди души са гледали оперните и балетните спектакли на летния фестивал, „Сцена на вековете“ в средновековната крепост Царевец във Велико Търново, пише БТА на 16 август.

През 2010 година фестивалът „Сцена на вековете“ ще започне на 30 юли. С цел да бъдат привлечени любители на музиката от чужбина още тази есен туроператори ще започнат предлагане на тритридневен пътуване до Велико Търново.

2010

Демонстрации на бойни техники и занаяти от древността ще съпътстват програмата на Петия летен фестивал „Сцена на вековете“ от 30 юли до 8 август на хълма Царевец във Велико Търново, съобщават от общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“, организатор на

проявата в партньорство с Министерството на културата и Националната опера и балет.

Фестивалната програма ще бъде открита със суперпродукцията на операта „Дон Карлос“ от Джузепе Верди, постановка на проф. Пламен Карталов. Балет „Арабеск“ ще представи своите спектакли „Лудо вино“, „Двойственост“, „Болеро“ и „Кармина Бурана“.

Преди вечерните спектакли гостите на фестивала ще може да наблюдават майсторска езда, стрелба с лък и други бойни техники, които ще покажат над 60 доброволци от прабългарската школа за оцеляване „Багатур“. В пространството зад крепостните зидове сружение „Чигот-исторически възстановки“ ще бъде пресъздаден средновековен панаир.

С песни, танци и воински умения от Средновековието и четене на исторически хро-

ники представители на средновековното общество „Модус вивенди“ ще представят бита в полеви военен лагер от XII-XIV век. В атракциите с демонстрации на древни занаяти, игри и забавления ще се включат Сружението за антични и средновековни реконструкции „Сила“ и майсторите на художествени занаяти от архитектурния резерват „Самоводска чаршия“ в старата столица.

Лесно се постигат чудеса с много пари, но въпросът е как това чудо да се направи с малко средства. Нашата отговорност като патриоти и хора, които обичат своята професия, е да гадем максимума от себе си, за да постигнем желанния ефект за публиката, коментира в края на юли режисьорът проф. Пламен Карталов, ръководител на Националната опера и балет, по повод предстоящата премиера на оперния спектакъл „Дон Карлос“ от Джузепе Верди, която се представя за първи път на хълма Царевец в рамките на фестивала „Сцена на вековете“.

По неговите думи в спектакъла са ангажирани над 200 солисти, хористи, оркестранти, статисти и помощен персонал и за реализирането на продукцията от такъв мащаб бюджетът от 132 000 лв. е крайно недостатъчен.

Според него заглавието за тазгодишното издание на „Сцена на вековете“ е подбра-

но неслучайно. „Дон Карлос“ е емблематично заглавие в българската оперна традиция, трасирало пътя към световните сцени на най-добрите български гласове – Борис Христов, Николай Гяуров, Димитър Петков, Гена Димитрова, Райна Кабаиванска, Анна Томова-Синтова.

В това заглавие сега влиза млада смяна от изключителни артисти и е хубаво, че българската и чуждестранната публика ще се срещне с техния талант сред руините на Царевец. Операта е синтетично изкуство и зрителите ще останат приятно изненадани от постигнатия синхрон между мощната драматургия на Верди и историческия паметник, казва Карталов.

Режисьорът уточнява, че в двете от спектаклите на Царевец партии на Дон Карлос и Крал Филип Втори ще бъдат изпълнени от Алексан-

дру Багеа (Румъния) и Ивица Чикеш (Хърватия). Участието на международен екип от солисти е нова стъпка в репертоара на „Сцена на вековете“, който през следващата година ще бъде подчинен на 120-годишнината на оперното изкуство в България.

Над 100-те хотела във Велико Търново и Арбанаси са резервирани за първите три дни на фестивала „Сцена на вековете“, съобщават от общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“.

Пакетните цени, предлагани от хотелите за гните на културния форум, включват нощувка и билет за спектаклите. По този начин в хотелерската мрежа в двете населени места до момента са продадени над 1000 билета за операта „Дон Карлос“.

Велико Търново, 7 август 2010 г. Нова балетна версия на знаменитото произведение на Карл Орф „Кармина Бурана“ представят от балет „Арабеск“ пред жителите и гостите на града. Снимка: Валентин Русанов, БТА

Велико Търново, 29 юли 2011 г. Момент от операта „Атила“ от Джузепе Верди, изпълнена на Царевец.
Снимка: Валентин Русанов, БТА

„Българските гласове, които направиха моста към голямата култура и изкуство, са истинският европейски и световен принос на България“, заявява председателят на Народното събрание Цеца Цачева при откриването на летния фестивал „Сцена на вековете“. По нейните думи вълнуващо е, че културният форум се провежда в навечерието на 120-ата годишнина на оперното изкуство в България – дата, която присъства в календара на много малко гържави.

Над 6000 зрители са посетили трите представления на операта „Дон Карлос“ на хълма Царевец в рамките на летния фестивал „Сцена на вековете“, съобщават от туристическата агенция „Царев-

град Търново“ на 3 август.

Спектаклите на Националната опера и балет са били гледани от 1500 зрители от Русия, Румъния, Испания, Германия, Франция и Великобритания.

Фестивалът продължава с гастролите на балет „Арабеск“, който на 6 август ще представи спектаклите „Двойственост“ по музика на Астор Пиацола, „Лудо вино“ по фолклорни мотиви и „Болеро“ по музика на Морис Равел.

На 7 и 8 август ще бъде представена новата балетна версия на операта „Кармина Бурана“ от Карл Орф.

Летният фестивал „Сцена на вековете“ ще бъде закрит тази вечер в крепостта Царевец във Велико Търново със спектакъла на балет „Арабеск“ „Кармина Бурана“, пише БТА на 8 август. Хоре-

ографът Боряна Сечанова и художникът Цветанка Петкова-Стойнова са автори на новата балетна версия на музикалната творба на немския композитор Карл Орф.

2011

На 3 юли е съобщено, че европейско финансиране получава Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“, който досега е финансиран от спонсори. Вече са отпуснати над 460 хиляди лева от оперативната програма „Регионално развитие“ по защитен от общината проект за иновативни културни събития.

Финансирането ще осигури поне две издания на десетдневната културна проява, съобщават от пресслужбата на общината.

Световноизвестни оперни изпълнители ще се представят в поредното издание на летния фестивал „Сцена на вековете“ от 29 юли до 7 август в крепостта Царевец във Велико Търново.

Празниците ще започнат в петък вечерта със суперпродукцията „Атила“ от Джузепе Верди под режисурата на Пламен Карталов. В главната роля ще се представи Орлин Атанасов. Той пристига във Велико Търново от Милано, където се превъплъти в образа на вожд на хуните в постановката на Ла Скала, уточняват организаторите.

В спектакъла, поставен сред

естествения декор на останките от Дворцовия комплекс, публиката ще се наслади и на изкуството на Венцеслав Атанасов, Бисер Георгиев, Радостина Николаева, Баясгалан Дашням, Даниел Дамянов и Калуди Калудов, оркестъра, хора и балета на националната опера. Диригент на спектакъла е Алесандро Санджорджи (Италия).

Маестро Пламен Карталов ще продължи своя разказ за сблъсък между цивилизациите на Изтока и Запада с другия си спектакъл. Романтичната опера на Лео Делиб „Лакме“ ще бъде представена на 5, 6 и 7 август под диригентската палка на Лоран Кемпелон, Франция. Главните партии са поверени на Бисер Георгиев (Нилаканта) и Диана Василева (Лакме). Балетните сюети „Вардар“ от Панчо Владигеров и „Кармен“ от Бизе-Щедрин, както и спектакълът „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис допълват програмата на фестивала.

В случай че метеорологичните условия не позволяват представянето на спектаклите на открито, организаторите запазват правото си на промяна на датата и мястото им. При подобни случаи билетите не се връщат, но подлежат на презаверка за друга дата. На публиката се препоръчва при валежи да използва гъждобрани, защото по време на фестивала в крепостта Царевец внасянето на чадъри е забранено, съобщават от туристическата агенция.

Мизове от ежедневието и воинските умения на българите от Средновековието „оживяват“ в крепостта Царевец в дните на Летния фестивал „Сцена на вековете“, пише БТА на 31 юли.

В ролите на средновековни занаятчии и воители влизат участници от пет групи за исторически възстановки от страната. Домакините от великотърновския клуб „Традиция“, Средновековното общество Modus Vivendi от Пловдив и Сдружение за антични и средновековни възстановки „Сила“ от София демонстрират 12 занаята по възстановени технологии

от средновековието. Сред тях любопитството на посетителите предизвиква изработването на хартия, на кожени облекла и обувки, на ризници и оръжия. Групата за исторически възстановки „Чизгот“ и Прабългарската школа по оцеляване „Бага-Тур“ предлагат демонстрации на воински умения по стрелба с лък, гвубой с мечове и езда.

Саксфонистът от САЩ Пол Уингър, носител на седем награди „Грами“, и неговият оркестър ще гостуват с джаз-концерт на 1 август на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново,

Велико Търново, 4 август 2011 г. В рамките на „Сцена на вековете“ в крепостта Царевец балетът на Националната опера представя спектакъла „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис.
Снимка: Даниел Гачков, БТА

съобщават от организационния комитет на фестивала.

Музикантът започва кариерата си през 60-те години на миналия век, а неговата е първата в САЩ, която свири джаз в Белия дом. Като композитор Уингър впитва звуци от природата заедно с класически и етнически ритми, а в своята професионална биография има над 2000 концерта в 40 страни на шест континента. Голяма част от своето творчество музикантът посвещава на опазването на околната среда, за което е отличен с награда за върхови постижения на ООН и е обявен за музикален посланик на природата.

Над 4000 зрители са посетили трите представления на операта „Атила“ от Джузепе Верди на Националната опера и балет, с която започва програмата на Летния фестивал „Сцена на вековете“ в крепостта Царевец, съобщават от информационния център на фестивала на 1 август.

Сред публиката са били 1200 чужденци от Русия, Румъния, Великобритания, Австралия, Испания, Германия, Италия и Франция. Критици от водещи европейски музикални издания са гледали премиерния спектакъл на режисьора Пламен Карталов.

Крепостта Царевец е архитектурен резерват и целта на фестивалния екип на „Сцена

на вековете“ е, без да се нарушава покаят на паметника, старините да се оживят и да се превърнат в модерен мост между миналото и настоящето, коментира за БТА проф. Пламен Карталов, директор на Националната опера и балет, съорганизатор на шестото издание на летния фестивал.

Философията и репертоарът на „Сцена на вековете“ са подчинени на концепцията за интегриране на паметника с онова, което изискват ярката театралност и музикалната драматургия, допълва той.

Въпреки че вече има редица предимства, сцената на Царевец не е амфитеатър с подходи, които да са удобни за артистите и за публиката. Необходимо е да бъдат направени отлаганите с години инвестиции, за да се покрият с театрални скари дупките и неравностите край сцената, за да може и публиката, и артистите да се движат безпрепятствено в една истинска тронна зала за изкуство, смята режисьорът. Според него на Царевец може да бъде поставена и операта „Травиата“, но тя е с музикална душевност, различна от творби като „Дон Карлос“, „Турангот“ или „Княз Игор“, които са много подходящи за откритата сцена.

„Атила“ от Джузепе Верди е героична опера, която отлично се интегрира в екстериора на крепостта със своите руини и носи тази адаптивност и иновативност. Действието на спектакъла „Лакме“ се раз-

вива в английска крепост сред джунглата, а ефектът за зрителите, които се почувстваха като в приказка, е постигнат с мултимедия, майсторско осветление и отличната игра на артистите.

Огледало на нашата работа е публиката. Това, което виждам в лицата на солистите, оркестъра, хора и балета, е също много важно. Това е като един голям плод, който вече е откъснат от дървото, отгледано с големи грижи и усилия така, че публиката да бъде наистина доволна от програмата, която предложихме, посочва ръководителят на Националната опера.

Над 13 000 зрители са посетили спектаклите на Летния фестивал „Сцена на вековете“, съобщават от общинската агенция по туризъм „Цареград Търново“.

Чуждестранни туристи от 20 държави са гледали оперите „Атила“ от Джузепе Верди и „Лакме“ от Лео Делиб, балетните спектакли „Вардар“ по музика на Панчо Владигелов, „Кармен“ от Бизе-Шчедрин и „Зорба Гъркът“ по музика на Микис Теодоракис. Най-многобройни сред чуждестранната публика са били зрителите от Испания, Русия, Гърция, Румъния, Австрия, Франция, Германия, Япония, Китай и Великобритания.

В сравнение с данните за миналата година публиката на фестивала се е увеличила с 20 на сто, като 30 на сто от

всички зрители са посетили Велико Търново специално за „Сцена на вековете“.

2012

„Турангот“ открива Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ в историческата крепост Царевец във Велико Търново на 27 юли, съобщават от Софийската опера и балет. В трите представления на операта на Пучини под режисурата на проф. Пламен Карталов, инициатор на фестивала, ще пеят Баясгалан Дашням и Мариана Цветкова – Турангот, Мирослав Андреев – Алтум, Светозар Рангелов и Ангел Христов – Тимур, Костагин Андреев и Даниел Дамянов – Калаф, и други. Останалите два спектакъла са на 28 и 29 юли. Диригент е Борис Спасов.

В програмата на петия фестивал „Сцена на вековете“, който ще продължи до 5 август, са още операта „Риголето“ от Верди – на 3 и 4 август, и балетът „Дон Кихот“ от Минкус – на 31 юли и 5 август.

Марко Фрузони, Даниел Дамянов, Венцеслав Анастасов, Бисер Георгиев, Ирина Жекова, Диана Василева, Помпей Харащяну, Светозар Рангелов са сред солистите в „Риголето“, постановка на Пламен Карталов. Диригент е Жорж Димитров.

В „Дон Кихот“ под режисурата на проф. Петър Луканов ще танцуват Йордан Кръстев, Георги Аспарухов, Марта Петкова, Никола Хаджитанев, Еленко Иванов, Дарина Бедева, Милена Тодорова, Росен Канев,

Велико Търново, 28 юли 2012 г. С операта „Турангот“ от Пучини е открит фестивалът „Сцена на вековете“. Снимка: Валентин Русанов, БТА

Катерина Петрова.

Нашата и чуждата преса пишат, че, „ако някой притежава таланта да превърне операта в истински празник, това безспорно е Пламен Карталов. Спектаклите му промениха отношението на жителите и гостите на двете столици – Търново и София, към света на операта. За тях тя вече не е изкуство само за избрани“. Българската публика и чуждестранните гости проявяват голям интерес към летния оперен фестивал на открито, отбелязват от Софийската опера.

На 27 юли започва Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“, който се провежда под открито небе в средновековната крепост Царевец.

Осем тона декори са качени в крепостта за трите постановки на Софийската опера и балет, казва нейният директор проф. Пламен Карталов.

По думите му в постановките са ангажирани около двесте души творчески и технически персонал, а солисти са най-добрите български оперни изпълнители.

1100 са местата за зрителите на „Сцена на вековете“, която се провежда сред руините от двореца на средновековните български владетели на Царевец.

С безплатен спектакъл на „Турангот“ „почерпиха“ от Софийската опера по случай петгодишнината от възстановяването на фестивала „Сцена на вековете“. Подарък за многобройните зрители беше последното представление на операта на Пучини на историческата крепост Царевец снощи, съобщават организаторите на 30 юли.

Те напомнят, че следващите спектакли на Софийската опера и балет на историческия хълм са „Риголето“ от Верди и балетът „Дон Кихот“.

Проф. Пламен Карталов, основател на фестивала под звездите, и кметът на Велико Търново Даниел Панов работят активно Царевец да стане арена за операта в България, отбелязват инициаторите.

Над 9000 зрители са гледали спектаклите от оперния фестивал „Сцена на вековете“, който се състоя на историческата крепост Царевец във Велико Търново, съобщава за БТА на 7 август Цветомир Бояджиев, управител на Общинската агенция по туризъм.

В афиша на фестивала Софийската опера и балет представи в по две вечери оперите „Турандот“ от Джакомо Пучини и „Риголето“ от Джузепе Верди. Сред чуждестранни туристи, дошли във Велико Търново, за да гледат спек-

таклите, най-многобройни са били посетителите от Германия, Испания, Русия, Франция, Япония, Италия, Англия, Румъния.

Над 35% от билетите за Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ са продадени онлайн.

Следващото издание на фестивала ще е в началото на юли 2013 година отново по проект „Създаване и промотиране на иновативни културни събития – Летен оперен фестивал „Сцена на вековете“ по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013. Стойността на проекта за двете издания на фестивала е 483 338 лв. Близо 11 000 лв. са средствата, с които Община Велико Търново участва според правилата на програмата.

2013

Шедьоври на световната оперна класика са включени в

афиша на тазгодишното издание на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“, който ще се проведе от 19 до 28 юли на историческата крепост Царевец във Велико Търново, съобщава в началото на юни Цветомир Бояджиев, директор на общинската туристическа агенция "Царевград Търнов".

На 19 и 20 юли на откритата сцена Софийската опера и балет ще представи операта „Тоска“ на италианския композитор Джакомо Пучини. В основата на либретото е мелодрамата „Флория Тоска“ от Викториен Сарду, създадена специално за великата Сара Бернар.

Шедьовърът на Джузепе Верди „Бал с маски“ е другото заглавие в афиша на „Сцена на вековете“. Спектаклите ще са на 27 и 28 юли. Режисьорът акад. Пламен Карталов предлага нов прочит, основан на историческите факти, свързани с политическото убийство на крал Густав Трети, краля на Швеция (1746-1792), и драмата в любовния триъгълник между героите в операта – Рикардо, Амелия, Ренато.

Една от провокациите е мястото, където ще се играе спектакълът – сред останките на двореца на търновските царе, където също като в „Бал с маски“ са се вихрили дворцови интриги и са подготвяни политически заговори и убийства, отбелязва Бояджиев.

За почитатели на балета ще са вечерите на 22 и 23 юли. Под звездите на Царевец ще

бъде премиерата на спектакъла „Откровения“, който трупата на Софийската опера и балет е създала специално за „Сцена на вековете“, посочват организаторите.

В новина от 18 юли се посочва, че балетният спектакъл „Откровения“ е създаден специално за Царевец. „А двете опери сме представяли с изключителен успех в Япония, но сега се раждат по нов начин, защото сме адаптирали мизансцена и действието към историческата крепост“, казва директорът на Софийската опера и балет академик Пламен Карталов. Той смята, че фестивалът „Сцена на вековете“ вече се е превърнал в магнит за любители на операта и балета от страната и от чужбина.

Хилядата места за зрители и сцената са сред останките от двореца на българските царе. Според управителя на общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“ Цветомир Бояджиев резервации за спектаклите под открито небе вече са направили не само българи, но и гости от 30 държави.

Шестият фестивал „Сцена на вековете“ бе открит късно снощи на хълма Царевец във Велико Търново с операта „Тоска“ на Джакомо Пучини. Постановката е на акад. Пламен Карталов, по чи-

ято инициатива се организира събитието. На откриването присъства министърът на културата г-р Петър Стоянович, съобщават от Софийската опера и балет на 20 юли.

„Щастлив съм, че мога да приветствам поредния празник на изкуството в създадената с годините артистична атмосфера на старопрестолния Търновград“, се казва в приветствието на министър Стоянович до кмета на Община Велико Търново Даниел Панов и до директора на Софийската опера и балет Пламен Карталов.

„Пожелавам на артистите на Софийската опера и балет одухотворяващи творчески интерпретации на сцената, а на публиката – удовлетворение и радост от общуването с шедьоврите на музикално-сценичното изкуство!“, изтъква в приветствието си министърът на културата.

Министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева отбелязва, че предишното и настоящото издание на фестивала се подпомагат от Оперативната програма „Регионално развитие 2007-2013 г.“.

„Ние ще дадем гумата на Джакомо Пучини, на мощта на Софийската опера с великото гостоприемство на Велико Търново, на неговия кмет, на общината, на уважаемите зрители, които идват от цяла България и от чужбина, и ви обещавам да имате един истински и възнуващ празник в дните на фестивала“, казва Пламен Карталов.

Зрителите на „Сцена на вековете“ се наслаждават на изпълненията на Радостина Николаева (Тоска), Костадин Андреев (Каварадоси), Нико Исаков (Скарпия), Петър Бучков (Анджелоти), Петър Петров, Николай Павлов, Антон Радев, Ангел Христов, Антония Иванова, хора и оркестъра на Софийската опера и балет заедно с 14 ученици от СОУ „Емилиян Станев“ във Велико Търново, съобщават от операта.

2014

Пет са заглавията в афиша на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“, който ще се състои от 2 до 10 август на крепостта Царевец, съобщават организаторите.

Началото на фестивала ще бъде дадено с две представления на 2 и 3 август на операта „Мадам Бъттерфлай“ от Джакомо Пучини. В спектакъла са използвани мултимедийни решения с кинематографични елементи, търсещи специфичната японска атмосфера.

Режисьор на постановката е Пламен Карталов, сценографията е на Любомир Йорданов, а автор на костюмите е Мария Трендафилова.

Две са вечерите за почитателите на балетното изкуство. На 5 август на откритата сцена сред останките на двореца на българските царе ще бъде представен класическият балет „Жизел“ на Адолф Адам, а на следващата вечер на 6 август е „Зорба Гъркът“ от Микис Теодоракис.

Велико Търново, 20 юли 2013 г. С оперния спектакъл „Тоска“ от Пучини е открит летният фестивал на Царевец „Сцена на вековете“. Снимка: Валентин Русанов, БТА

Велико Търново, 6 август 2014 г. На откритата сцена на Царевец е представен спектакълът „Жизел“. В ролите на Жизел и Алберт търновската публика за първи път се наслаждава на изкуството на примабалерината Катерина Петрова и премиер-солиста Цецо Иванов. Сред солистите в спектакъла са Кирил Иванов, Елица Луканова, Галина Сребрева, Теодор Воденичаров, Дарина Бедева и др.
Снимка: Цветомир Петров, БТА

На 9 и 10 август ще се състоят представленията на „Селска чест“ от Пиетро Маскани и единствената комична опера от Пучини – „Джани Скики“.

Всички спектакли в рамките на фестивала са с начало 21 ч. Продажбата на билети ще започне в средата на юни.

2015

Двайсет и пет български фестивала получиха признанието „Европейски фестивал“ за 2015/2016 г. – по пилотния проект на Европейската комисия „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа“ (ЕФФЕ), съобщава на 28 май Българската фестивална асоциация (БФА).

Официалното признание за европейско качество е получено след успешно преминаване през два трудни етапа на оценяване – от българско, а след това и от международно не-

зависимо жури. Като част от новата международна платформа българските фестивали ще имат възможността да се свържат с фестивали, отдадени на изкуствата и общностите около тях, да осъществят международни сътрудничества, да представят българската култура по света.

Отличените наши фестивали са Европейският музикален фестивал, „Софийски музикални седмици“, София Джаз Пик, ONE DESIGN WEEK, ONE ARCHITECTURE WEEK, ONE DANCE WEEK, „Водна кула арт фест“, „Дни на музиката в Балабановата къща“, „Аполония“, Arbanassi Summer Music, Българският фестивал на славата, Международният фестивал на хумора и сатирата, Международният фолклорен фестивал – Варна, Мартенски музикални дни – Русе, Международният майски хоров конкурс „Проф. Георги Димитров“,

Международният кукленотематраден фестивал „Пиеро“, двата фестивала „Варненско лято“ – за музика и за театър, Международният фестивал на туристическия филм „На източния бряг на Европа“, „Сцена на вековете“, RADAR festival beyon music, „Море и спомени“, София Хартиен Арт Фест, Voinegovtsi Wrong Fest, Vola Open Air Festival.

В проекта на ЕК са участвали представители на всички страни членки на Европейския съюз. Финалистите ще бъдат включени в международен фестивален гайд, достъпен в хартиен вариант и онлайн. Спечелилите фестивали ще бъдат наградени на специална церемония в Брюксел през септември 2015 година.

ЕФФЕ се осъществява по инициатива на Европейската фестивална асоциация (ЕФА) – една от най-старите културни организации в Европа с членове от над 40 страни. Като член на ЕФА БФА е избрана за национална контактна точка по проекта. БФА е единствената представителна организация на фестивалния сектор у нас, обединяваща над 20 форума от цялата страна, посочват от асоциацията.

* * *

Оперите „Борислав“ и „Борис Годунов“ са заглавията в афиша на тазгодишния Летен оперен фестивал „Сцена на вековете“, който ще се състои от 24 юли до 1 август, съобщават в началото на юни организаторите от Община Велико Търново.

Постановката на първата българска историческа опера в четири действия „Борислав“ по повестта на Иван Вазов и музика на маестро Георги Атанасов ще бъде представена отново на сцена повече от 100 години след като композиторът я създава. Премиерата е на откритата сцена на Царевец на 24 и 25 юли. Заг амбициозния проект стои директорът на Софийската опера акад. Пламен Карталов.

На 31 юли и на 1 август ще бъде представена операта „Борис Годунов“ от Могест Мусоргски. Постановката е върху оригиналната версия на операта от 1869 г., но с различен финал, уточняват организаторите.

На 28 юли трупата на Софийската опера и балет ще представи балета „Зорба Гъркът“ по Микис Теодоракис на сцената на Летния театър във Велико Търново.

На следващия ден на също-

то място почитателите на това изкуство ще може да видят „Кармен“ и „Рапсодия в синьо“ по музика на Бизе-Щедрин и Джордж Гершуин.

* * *

30-годишнината на фестивала „Сцена на вековете“ на хълма Царевец във Велико Търново ще бъде отбелязана с премиерата на операта „Борислав“ от маестро Георги Атанасов, съобщават от Софийската опера и балет на 16 юли.

Новината от деня припомня, че на 7 август 1985 г. в старопрестолния град се появява първата оперна суперпостановка на фона на естествената среда – кулите, бойниците, защитните валове, дворците и патриаршеските храмове на „вътрешния град“ Царевец – без никакви декори, без корекции по отношение на историческото време и сре-

дата, защото операта на проф. Марин Големинев „Ивайло“, чийто герой е водачът на първото селско въстание през средните векове, пресъздава събития, станали именно във Велико Търново, припомнят от операта.

Тогава режисьорът на постановката – Пламен Карталов, коментира: „Контактът с публиката е единственото условие за успешен творчески резултат. Лично мен най-много ме радва, че почти 12 хиляди зрители можаха да видят четирите представления на спектакъла. Успехът беше пълен много преди началото на представленията, това може да послужи като стимул за осъществяването и на друг замисъл – да се превърне хълмът Царевец в постоянно място за летния оперен фестивал „Сцена на вековете“.

Така след 30 години на 24 и 25 юли зрители и гостите на Велико Търново ще могат да гледат „Борислав“ – постановка на Пламен Карталов, основател на фестивала „Сцена на вековете“.

В ролята на цар Иван Асен Втори са Ангел Христов и Светозар Рангелов. Партията на Тамара изпълняват Лилия Кехайова и Любов Методиева, на Борислав – Атанас Младенов и Веселин Михайлов. Сред солистите са и Пламен Папазиков, Цветан Цветков, Александър Носиков, Димитър Станчев.

Диригент е Жорж Димитров. Сценографията е на Борян Белчев и Пламен Карталов, костюмите – на Християна Михалева-Зорбалиева.

Велико Търново, 25 юли 2015 г. Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ започва с операта „Борислав“. Либретото е по едноименната грама на Иван Вазов и по музика на маестро Георги Атанасов.
Снимка: Валентин Русанов, БТА

Събитията в творбата се развиват около 1237 година. Борислав, предводителят на войските на цар Иван Асен Втори, се завръща в Търново след поредната си славна битка. Народът го посреща възторжено. С особен трепет го очаква Тамара, дъщерята на царя. Борислав е решен да поиска ръката ѝ. Двамата влюбени обаче са поразени от решението на баща ѝ да я омъжи – по политически мотиви – за неаполитанския крал Фердинанд. Царят дори нарежда на Борислав да отведе Тамара при жениха и да го представлява на сватбата – знак за огромно доверие. Борислав отказва и е хвърлен в тъмница. Междувременно се разбира, че в него е влюбена Ирина – дъщерята на пленения в битката при Клокотница епирски император Кир Тодор (Теодор Комнин). Заради разкаянието си той е помилван и приет в двореца, където организира заговор срещу цар Иван Асен Втори и мечтае да се възкачи на престола.

Борислав успява да избяга от затвора и изпълнен с желание за отмъщение, се съюзява

с гърците. Тамара, съсипана, иска да постъпи в манастир. Борислав събира войска и се връща с намерение да убие царя и да отвлече Тамара. Случайно разбира, че Кир Тодор и боляринът Гавраил готвят убийството на царя и възкачване на българския престол на Кир Тодор. С дружината си Борислав помита съзаклятниците, спасявайки царя, честта и отечеството си.

Премиерата на първата българска историческа опера „Борислав“ ще бъде сред автентичните декори на Царевец. Със спектакъла ще бъде дадено началото на тазгодишното издание на фестивала „Сцена на вековете“, с който ще се отбележат 30 години от създаването му и 830 години от въстанието на Петър и Асен, съобщава на 23 юли в пресклуба на БТА във Велико Търново академик Пламен Кармалов, директор на Софийската опера и балет и ръководител на летния оперен фестивал.

Музиката на операта „Бо-

рислав“ е на маестро Георги Атанасов, който е написал операта през 1911 г. по едноименната грама на Иван Вазов. „Голяма част от действието, описано в сюжета, се е случило на Царевец при управлението на Иван Асен II. В естествените декори на хълма ще видите посрещането на воеводата Борислав и се надявам да усетите мощта от спечелената битка“, казва Пламен Кармалов. Той уточнява, че близо година е продължила реставрацията на ръкописа на операта, открит в архивите на БАН. Тя няма да бъде поставяна в зала или на друго място. Той определя характера на творбата като национален, силен и патриотичен.

Другият акцент в репертоара на фестивала е операта „Борис Годунов“ от Модест Мусоргски. Представленията ще са на 31 юли и на 1 август. Постановката е върху оригиналната версия на операта от 1869 г., но с различен финал – възшествие през храма вместо смърт на угасналия от мъка руски владетел, посочва Кармалов.

Пред журналистите в пресклуба на БТА кметът Даниел Панов казва, че „Сцена на вековете“ е една от ембемите на Велико Търново.

В новина от 25 юли се посочва, че Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ е открит от министъра на туризма Николина Ангелкова, от кмета на Велико Търново

Даниел Панов и от директора на Софийската опера и балет Пламен Кармалов.

В приветствието си министър Ангелкова посочва, че културно-историческият туризъм ще бъде в основата на българската туристическа реклама за 2016 година. Тя припомня, че през миналата година Велико Търново е бил посетен от повече от 73 хиляди чуждестранни туристи, а от май досега са реализирани 83 хиляди нощувки. Министър Ангелкова отбелязва, че политиката на Община Велико Търново може да бъде пример за начина, по който трябва да се развива туризмът, и тази политика ще продължава да получава подкрепа от държавата.

Кметът на Велико Търново Даниел Панов казва, че сега фестивалът е посветен на 830-годишнината от въстанието на Асен и Петър, и благодари на всички, които са участвали в създаването му преди 30 години и в неговото възстановяване през 2008-а.

Неслучайно избрахме операта „Борислав“, която възпява славния воевода на цар Иван Асен Втори, за да я поставим в твърдината на българщината – Царевец, посочва Пламен Кармалов.

Над 10 000 души са посетили спектаклите от фестивала „Сцена на вековете“ през тази година, съобщават на 3 август от Общинската агенция за туризъм „Царевград Търнов“.

На откритата сцена в крепостта Царевец зрителите са наблюдавали постановките на първата българска опера с исторически сюжет „Борислав“, както и класиката на руската и световната оперна сцена „Борис Годунов“, под режисурата на Пламен Кармалов и с участието на солисти от Софийската опера и балет.

На сцената на летния театър във Велико Търново любители на балета са гледали постановките „Зорба Гъркът“, „Кармен“ и „Рапсодия в синьо“.

Най-малките участници във фестивал „Сцена на вековете Велико Търново 2015“ са били зрителите на детския музикален спектакъл „Мечо Пух“. Фестивалните вечери продължават от 24 до 31 юли.

Община Велико Търново бе отличена за високото европейско качество на фестивалите „Сцена на вековете“, Arbanassi Summer Music и на „Източния бряг на Европа“, съобщават от общинската администрация на 19 ноември.

Трите форума получават престижния статут „Европейски фестивал“ за 2015/2016 г. на церемония в София по инициативата на Европейската фестивална асоциация.

В мотивите е посочено, че отличените фестивали имат голям принос за утвърждаването на Велико Търново като балканска столица на културния туризъм.

В пилотния проект на Европейската комисия и едноимен-

ната платформата „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа“ са участвали над 100 културни събития от цяла България, а официален статут и награди получават общо 26 от тях.

2016

С мюзикъла „Граф Монте Кристо“ ще започне летният сезон на фестивала на оперните театри „Сцена на вековете“, съобщават през юни от общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“.

Първият спектакъл ще се състои на 15 юли на откритата сцена в крепостта Царевец. Постановката е на Театрално-музикален продуцентски център-Варна. Автор на музиката и либретото по едноименния роман на Александър Дюма е ИВ Деска.

В сценографското решение певческото и танцовото изкуство ще бъдат съчетани с 3D мапинг, чрез който ще оживее замъкът „ИВ“, където се развива действието. Режисьор на постановката е Петко Бонев, диригент Страцимир Павлов. Главните роли ще бъдат поверени на Милен Иванов, Борис Луков и Димитър Марков.

На 5 август Театрално-музикален продуцентски център-Варна ще представи балета „Дон Кихот“ от Лудвиг Минкус.

Летният оперен фестивал на открито във Велико Търново ще продължи до 3 септември. В афиша са включени още оперите „Набуко“ от Вер-

Велико Търново, 30 юли 2015 г. На сцената на Летния театър в старопрестолния град трупата на Софийската опера и балет представя „Рапсодия в синьо“.
Снимка: Цветомир Петров, БТА

ди и „Кармен“ от Бизе, копродукции на държавните оперни театри в Стара Загора и Бургас, операта „Ауга“ от Джузепе Верди, продукция на Държавната опера в Русе, и рок операта по музика на Андрю Лойд Уебър „Исус Христос суперзвезда“ на Държавната опера в Пловдив.

Организатори са Община Велико Търново и Общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“. Форумът е отличен от организацията „Европейски фестивали“ за 2015-2016 година, припомнят от общината.

Над 1200 души присъстваха в първата вечер от летния сезон на фестивала „Сцена на вековете“ на Царевец, съобщават от общинската администрация на 16 юли.

В първата фестивална вечер замъкът „Иф“ и средновековна Франция оживяха благодарение на впечатляващи триизмерни ефекти и декори на мюзикъла „Граф Монте Кристо“.

Летният сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ е официално открит от заместник-кмета на Велико Търново Ганчо Карабаджаков, Румен Джуров от Министерството на културата и Даниела Димова – директор на Държавната опера във Варна.

Ганчо Карабаджаков посочва, че на Царевец българските оперни театри участват за първи път в обща културна проява на открито. От име-

то на министъра на културата Вежди Рашидов Румен Джуров поздравява кмета Даниел Панов и екипа му за новия формат на „Сцена на вековете“.

Грандиозен спектакъл на една от най-популярните опери на Джузепе Верди – „Набуко“, ще представят на 23 юли на историческия хълм Царевец Старозагорската и Бургаската опера. Суперпродукцията е подготвена специално за първия Летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ 2016 във Велико Търново, съобщават от екипа дни по-рано.

Сценичната адаптация за откритата сцена е на режисьора Огнян Драганов и на художника Тодор Демеров. Ще дирижира главният диригент на Старозагорската опера Ивайло Кринчев.

Жителите и гостите на

старопрестолния град ще аплодират звездни изпълнители в главните роли. Впечатляващият баритон от Македония Марян Йованоски ще гостува в ролята на Набуко. Ивайло Джуров – един от най-ярките последователи на голямата българска басова традиция, ще се представи като Захария. Великоленното сопрано Йоана Железчева – солистка на Бургаската опера, е в ролята на властната Абилайл.

Во Фенена ще се превъплъти именитата солистка на Старозагорската опера Офелия Христова, а като Измаел ще се представи Ивайло Йовчев. Сред солистите са също Емилия Джурова и Евгений Арабаджиев. Спектакълът е със специалното участие на Прабългарската школа за оцеляване „Бага-Тур“.

Световноизвестният тенор Калуди Калудов гостува на от-

Велико Търново, 25 юли 2015 г. Сцена от изпълнената сред естествения декор на Царевец опера „Борислав“.
Снимка: Валентин Русанов, БТА

критата сцена на крепостта Царевец във Велико Търново в ролите на Рагамес и Дон Хосе. На 29 юли той ще участва в спектакъла на операта „Ауга“ от Верди на Русенската опера, а месец по-късно – на 27 август, ще бъде Дон Хосе в операта „Кармен“ от Бизе – съвместна мегапродукция на Старозагорската и Бургаската опера, съобщават от екипа.

За Калуди Калудов Рагамес е една от ролите, която изпълнява с удоволствие. Често гостува с тази партия на родни и световни оперни сцени. Дебютът му като Рагамес е в Йерусалим по покана на Зубин Мета. В своята успешна международна кариера тенорът години наред се радва на симпатията на големия маестро, с когото е осъществил едни от най-престижните си ангажменти и роли. По договор Калуди Калудов е ангажиран за първите два спектакъла на „Ауга“ в Йерусалим. Критиката излиза с ласкави отзиви за представянето му. По средата на третия спектакъл се налага Калудов да замести своя именит колега Петер Дворски поради внезапно здравословен проблем.

След този триумфален дебют в Йерусалим ролята на Рагамес отвежда българския артист на най-престижните оперни сцени по целия свят – от Шатсопер Унтер ден линген, Берлин, до Филаделфия, САЩ. Десетки са спектаклите, които е изпял с много и незабравими партньори на сцената, но сред най-свидните му спомени е „Ауга“ в Будапеща,

когато си партнира с оперните колоси Елена Образцова – Амнерис, и баритона Шерил Милс – Амонасро.

Русенската опера включва новата постановка на „Ауга“ в репертоара си през август 2013 г. Пищният спектакъл е съвместна продукция с ММФ „Моцартови празници“ – Царевец, и е подготвен специално за фестивала. Режисьор е Огнян Драганов, художник на костюмите – Салваторе Русо.

На 29 юли на откритата сцена на Царевец Калуди Калудов ще си партнира с германското сопрано Андрия Хьоркенс – Ауга, Петя Цонева – Амнерис, Александър Крунев – Амонасро, Пламен Бейков – Рамфис, Стоян Стоянжов – Царя на Египет, Александър Баранов – Вестител, Георгиос Филаделфевс – Глас на Жрец, и други. Диригент е Владимир Бошнаков, художествен ръководител на балета – Силвия Томова.

Калуди Калудов е и Дон Хосе в операта „Кармен“ на Бизе в Старозагорската опера. В голямата международна кариера на певеца, който има в репертоара си над 60 главни роли, срещата с френската музика като че ли идва съвсем навреме – в един по-зрял етап. Световният тенор пресъздава възхитителен Хофман („Хофманови разкази“) в постановките на Софийската и Русенската опера, а неговият Дон Хосе е неповторим и дълбоко въздействащ с яркото си преобразяване – от сериозен и отговорен през щастливо влюбен до отчаян

до крайност мъж. Красотата на неговия тембър се разкрива още повече в интерпретацията на искрящата френска музика.

Най-популярната опера за всички времена – „Кармен“ от Жорж Бизе, е на откритата сцена на Царевец на 27 август. След триумфа на „Набуко“ на 23 юли двата оперни театъра – Старозагорската и Бургаската опера, ще представят разтърсващата оперна драма в пълния ѝ колорит. Диригент е Ивайло Кринчев, режисьор – Огнян Драганов. Сценографията е специално подготвена от художника на Старозагорската опера Тодор Демеров за откритата сцена на историческата крепост. Атрактивните балетни платна с участието на двете балетни трупи са дело на примабалерината и хореограф Силвия Томова.

Кармен ще бъде темпераментната Даниела Дякова, за която тази роля е емблематична. Калуди Калудов гостува на търновска сцена като Дон Хосе, а младият талантлив баритон Валери Турманов ще изпълни ролята на тореадора Ескамилио. Брилянтното сопрано Веселина Василева гостува като Микаела. Участват и басът Делян Славоу, Денис Иванов, Яница Нешева, Гергана Русекова, Ивайло Йовчев, Теодор Петков, Детският хор „Маргаритки“ с диригент Зорница Желязкова, представители на Прабългарската школа за оцеляване „Бага-Тур“.

Древният Египет оживя на Царевец, над 1200 са били зрителите на операта „Ауга“ от Джузепе Верди на откритата сцена, съобщават от общината на 31 юли.

Постановката на Държавната опера-Русе е третото заглавие в Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“. С впечатляващи декори Дворецът на Асеневици е преобразен като Мемфис – столицата на Древен Египет, а чрез красиви арии, дуети, ансамблови и хорови музикални партитури драматичният разказ за етиопската принцеса Ауга и любовта ѝ към пълководеца Рамзес оживяват на сцената.

С рок операта „Исус Христос Суперзвезда“ от Тийм Райс и Андрю Лойд Уебър ще бъде закрит летният сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ на 2 септември, пише в новина на БТА.

В летните дни след старта му на 15 юли оперните театри от Бургас, Стара Загора, Русе, Пловдив и Театрално-музикален продуцентски център-Варна представят шест мащабни постановки, адаптирани към откритата сцена в средновековната крепост Царевец.

Според организаторите от Община Велико Търново и общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“ всяка от продукциите е събрала бли-

зо 1200 зрители в неповторимата атмосфера на историческия хълм.

Повече от 1500 са били зрителите на рок операта „Исус Христос Суперзвезда“, съобщават на 3 септември от общинската администрация във Велико Търново.

Спектакълът на Държавната опера в Пловдив беше поставен на откритата сцена в крепостта Царевец.

В ролята на Пилат Понтийски се превъплъщава Атанас Пеневи, фронтмен на групата БТР, а ариите на Мария Магдалена изпълнява Християна Лоизу. Солистът на Пловдивската опера Богомил Спиров е в ролята на Исус, тенорът Момчил Караиванов е в ролята на Юда.

След края на постановката е излъчена безплатна проекция на шоуто „Царевград Търнов – звук и светлина“ – подарък за публиката от Община Велико Търново.

Започна подготовката на втория Летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“, съобщават на 18 октомври от пресцентъра на Община Велико Търново.

Кметът на общината Даниел Панов се е срещнал с директорите и представителите на държавните опери във Варна, Пловдив, Русе, Стара Загора и Бургас.

На срещата е станало ясно, че през лятото на 2017 г. съставите на петте опери ще превърнат кре-

постта Царевец отново в сцена на музикалното и театралното изкуство.

Предстои да бъдат уточнени програмата и заглавията до края на ноември, за да представя календара на туристическите изложения, борси и форуми в България и чужбина, в които Община Велико Търново участва, е посочил Даниел Панов. Според него това е важно и за туроператорите, които също ще имат възможност да включат поредицата от постановки в туристическите пакети.

С операта „Норма“ от Винченцо Белини започва зимният оперен сезон във Велико Търново, съобщават от общинската администрация на 14 декември.

Спектакълът ще се състои на 16 декември на сцената на ДМТ „Константин Кисимов“.

Инициативата е продължение на добилата популярност Летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“. Идеята е и през зимата любителите на операта да се наслаждават на качествените спектакли.

Решението е взето след разговор на кмета Даниел Панов с директорите и представители на държавните опери във Варна, Пловдив, Русе, Стара Загора и Бургас.

Петте оперни театъра ще гостуват в старопрестолния град всеки месец с подбрани от тях заглавия, а съставът на ДМТ „Константин Кисимов“

ще представя своите театрални продукции в петте големи града.

Зимният оперен сезон дава възможност на почитателите на класическото музикално изкуство да се насладят на оперни спектакли преди лятото на 2017 година.

2017

Десет спектакъла ще зарадват зрителите във второто издание на Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“, който ще се състои от 8 юли до 8 септември в крепостта Царевец, съобщава на пресконференция на 3 юли Нелина Църова, директор на Дирекция „Култура“ в Община Велико Търново.

Фестивалът ще бъде открит на 8 юли със сценичната кантата „Кармина Бурана“ от Карл Орф – постановка на Държавната опера в Бургас. Същата вечер балетът и оркестърът на операта ще представят „Болеро“ на Равел с диригент маестро Иван Кожухаров и хореография на проф. Хикмет Мехмедов.

Хорът и солистите на операта ще имат още една среща с търновската публика на 19 август, когато ще бъде поставена операта „Норма“ от Винченцо Белини.

Държавната опера в Стара Загора ще участва във фестивала на 14 юли с „Лучия ди Ламермур“ от Доницети, както и на 26 август със „Селска чест“ от Маскани, и с балетната постановка „Делвата“ от Алфредо Казела.

Варненският театрално-музикален продуцентски център ще участва във фестивала с две заглавия. На 21 юли – с мюзикъла „Котки“ от Андрю Лойд Уебър, и на 11 август – с операта „Манон Леско“ от Пучини.

За първа година във фестивала ще се включи ДМТ „Константин Кисимов“ с оперетата на Йохан Штраус „Цигански барон“ на 28 юли.

Българското заглавие в афиша е на Държавната опера в Русе – „Мария Десислава“ от Парашкев Хаджиев, каза изпълнителният директор на операта Пламен Александров. Либретото е по едноименната пиеса на Камен Зидаров и пресъздава драматични и романтични моменти от средновековната българска история от времето на цар Иван Шишман.

Русенската филхармония ще закрие фестивала на 8 септември с концерта „Фондацията в операта“, който ще се състои на сцената на Летния театър „Марно поле“.

На 5 септември на сцената на царския дворец на Царевец съставът на Държавната опера в Пловдив ще представи спектакъла „Коса“. Солистите, които участват в постановката, са избрани с кастинг и са били поздравени за изпълненията си от Джон Сейвидж – актьора, изиграл ролята на Клод Буковски в едноименния филм на Милош Форман, уточниха от пресцентъра на пловдивската опера.

Всички представления ще бъдат с начало 21 часа. Ин-

Велико Търново, 25 юли 2015 г. Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ започва с операта „Борислав“.
Снимка: Валентин Русанов, БТА

тересът е голям, тъй като откритата сцена на историческия хълм е с неповторима атмосфера и чудесна акустика, отбелязва Нелина Църова.

Фестивалът е открит от заместник-кмета на Велико Търново Ганчо Карабаджаков, заместник-министъра на културата Амелия Гешева и директора на бургаската опера Александър Текелиев, пише БТА на 9 юли.

На Царевец се срещат миналото и бъдещето. Тук се случва един от най-значимите фестивали не само в културния календар на Велико Търново, а в културния календар на България, казва при откриването Амелия Гешева.

Фестивалът е резултат на труда, емоциите, таланта, които носят изпълнителите от всички държавни оперни театри в страната. Според Гешева всяка местна или държавна власт, която инвестира в култура, инвестира в бъдеще, затова трябва да се отчетат усилията за създаването и организацията на фестивала във Велико Търново в лицето на кмета Даниел Панов и общинската администрация.

Второто заглавие на фестивала „Сцена на вековете“ е постановката на Старозагорската опера „Лучия ди Ламермур“ от Доницети, съобщават организаторите от Община

Велико Търново. Спектакълът ще бъде поставен на откритата сцена в крепостта Царевец на 14 юли.

Премиерата на операта се е състояла през 1835 г. в Неапол. Драматичният сюжет, брилянтната и емоционално написана музика, красивата мелодика и палитрата от неповторими образи привличат вниманието на изпълнителите и на публиката повече от 180 години, припомниха организаторите.

Спектакълът на Старозагорската опера се посвещава на 220 години от рождението на Доницети. В ролята на Лучия ще се превъплъти Беса Лугичи от Косово, Иван Кабамитов ще се представи в ролята на нейния брат Енрико Аштън, а Назар Тацшин от Украйна ще бъде в ролята на изстраданата и въображаема любов на Лучия – Едгардо, Пламен Кумпиков ще пресъздаде ролята на Раймондо.

Диригент на постановката е Ивайло Кринчев, режисьор е Огнян Драганов, сценографията е дело на Димо Костадинов, а художник на костюмите е италианецът Салваторе Русо.

Новина от 8 август разказва за операта „Манон Леско“ от Пучини – следващото заглавие на фестивала „Сцена на вековете“. Спектакълът е на Театрално-музикалния продуцентски център Варна. Режисьор е Александър Текелиев, художник – Валентин Топенча-

ров, под диригентството на холандеца Ян ван Маанен.

Операта „Манон Леско“ е въздействаща адаптация на Пучини по класическия роман на Антоан Франсоа Прево за свободолюбивото селско момиче, което става част от елита на Париж и се разкъсва между любовта и мечтания живот в лукс.

В ролята на Манон Леско публиката ще види примата на Софийската опера и балет Радостина Николаева. Спектакълът ще се състои на 11 август на откритата сцена в крепостта Царевец.

„Норма“ от Белини е заглавието през тази седмица от фестивала „Сцена на вековете“, съобщават на 17 август от общинската агенция по туризъм „Царевград Търнов“.

Спектакълът на Държавната опера в Бургас ще се състои на 19 август. В ролята на Норма ще дебютира сопраното Йоана Железчева, на която този сезон са поверени голяма част от главните роли в продукциите на Бургаската опера.

Постановката е на режисьора Дарина Главанакова, а диригент ще е маестро Иван Кожухаров.

Изложба представя сценичните постановки през обективите на две поколения фотографи от Велико Търново, пише в новина от 21 август.

Експозицията „Сцената в кадър“ показва фотографии от представленията, изграни в Националния исторически презлед на българската драма и театър „Поглед към вековете“ през 1958-1982 година, както и от спектаклите „Сцена на вековете“ през 2017 година, разказа за БТА на 21 август Марина Чамуркова. Тя е автор на кадрите от първите седем постановки на летния фестивал, поставени в крепостта Царевец през тази година.

През миналия век нейният дядо Алеко Чалъков е бил щатен фотограф към Велико-търновския театър, а обективът му е запечатал знакови мигове от представленията, поставяни на крепостта Царевец. Сред тях са черно-бели фотографии от спектаклите „Балдуин Флангърски“ по текст на поета Радко Радков, постановките „Под игото“ и „Към пропаст“ от Иван Вазов, историческите драми „Каин и магьосникът“ и „Дон Жуан“.

Прави впечатление, че през миналия век декорите са били много по-пищни, а спектаклите са се играли веднъж на откритата сцена на Царевец и втори път на закрыта – в МДТ „Константин Кисимов“, коментира Марина Чамуркова.

Съвместната експозиция показва постиженията на българското театрално изкуство и на българската фотография. На техниката и на погледа, отбелязва Чамуркова.

Велико Търново, 30 юли 2015 г. Като част от фестивала „Сцена на вековете“ Софийската опера и балет представя „Радостия в синьо“ в Летния театър на старопрестолния град. Снимка: Цветомир Петров, БТА

Тенорът Зоран Тодорович ще се превъплъти в ролята на Туриду в операта „Селска чест“ от Маскани. Постановката на Старозагорската опера ще бъде поставена на 26 август на откритата сцена в крепостта Царевец. Това е осмото заглавие от афиша на Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“, съобщават организаторите от Община Велико Търново.

Същата вечер публиката ще може да види другия спектакъл на Старозагорската опера – балета „Делвата“ по музика на Алфредо Казела. Сръбският тенор Зоран Тодорович гостува за първи път в България по покана на артистичния директор на Старозагорската опера оперната прима Веселина Кацарова.

Богатият му репертоар включва повечето от знаковите роли за драматичен тенор, представени на престижните оперни сцени по света.

В спектакъла „Селска чест“ ще му партнират солистите Елена Баръмова в ролята на

Сантуца, Ивайло Джуров – Алфио, Петя Петрова – Лола, Евдокия Здравкова-Хорозова ще бъде Мамма Лучия.

Участват хорът и оркестърът на Държавна опера Стара Загора. Диригент е Ивайло Кринчев, а режисьор Игнацио Окипинти. Автор на декора и на костюмите е италианският художник Салваторе Русо. Диригент на хора е Младен Станев.

Мюзикълът „Коса“ ще бъде поставен на крепостта Царевец на 5 септември. Постановката на Пловдивската опера е поредното заглавие от афиша на Летния музикален фестивал „Сцена на вековете“, съобщават в края на август от пресцентъра на общината.

Незабравимите хитове от саундтрака на култовия филм „Коса“ на режисьора Милош Форман и енергията на младите солисти ще бъдат представени пред публиката на вековната сцена в крепостта Царевец.

В ролите на Клог Буковски, Бързър, Улф, Шийла, Рони и цялата плеяда от любими герои от „Коса“ публиката на Велико Търново ще види актьорите Радослав Владимир, Стелиан Радев, Маги Джанаварова, Едит Унджиян, Мартин Константинов, Весела Делчева и Елена Сиракова. Диригент е Константин Добройков, а режисьор – Георги Динев.

* * *

Мюзикълът „Коса“ на Държавната опера в Пловдив беше кулминацията на Втория летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“. Представлението събра на Царевец над хиляда българи и чужденци, пристигнали във Велико Търново специално за оперния фестивал, съобщават след изявата от пресцентъра на Община Велико Търново.

Финалът на летния фестивал „Сцена на вековете“ ще бъде в петък – 8 септември, с концерта „Фондацията в операта“. Кирил Маричков, Иван Лечеv, Дони, Славчо Николов и Венко Поромански заедно със симфоничния оркестър на Държавна опера Русе ще излязат на сцената на Летния театър във Велико Търново. Диригент е Владимир Бошнаков.

* * *

Повече от 14 000 зрители са аплодирани спектаклите от Втория летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“, съобща-

Велико Търново, 2 август 2015 г. Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ е закрит с операта „Борис Годунов“ от Модест Мусоргски. Снимка: Цветомир Петров, БТА

ват от общинската администрация във Велико Търново на 12 септември.

В продължение на два месеца откритата сцена на фестивала в крепостта Царевец е привлякла многохилядна публика от страната и чуждестранни гости от Великобритания, Русия, Германия, Румъния, Франция, Испания, Япония, САЩ, Китай, Италия, Гърция.

Фестивалът се провежда от 8 юли до 8 септември и в афиша му са включени 12 заглавия, поставени от оперните театри в Бургас, Варна, Пловдив, Русе, Стара Загора и Велико Търново.

Публиката се е насладила на изпълненията на блестящи български и чуждестранни солисти в оперните и балетните постановки, мюзикълите и оперетите.

След всяко представление е бил излъчен и аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“ – комплимент към зрите-

лите от кмета Даниел Панов.

От общината уточняват, че по време на фестивалните дни във Велико Търново и района е бил отчетен ръст на туристите, а хотелите са привлекли туристите с промоционални пакети.

„Сцена на вековете“ е първият в България оперен фестивал на открито, който се организира на крепостта Царевец от 1985 година. За изминалите години на сцената в Двореца на царете са представени над 40 от най-добрите световни и български оперни и балетни заглавия, припомниха от общината. От 2016 година музикалният форум е част от европейската културна листа и е носител на престижния лейбъл „Европа на фестивалите, фестивалите на Европа“ 2017-2018.

2018

Хилда Казасян, Филип Аврамов и Стефан Вълдобрев ще

участват в съпътстващите концерти на Летния фестивал „Сцена на вековете“ във Велико Търново, съобщават на 4 юни от Общинската агенция „Царевград Търнов“.

Концертите ще са в Летния театър и започват на 6 юли с „Класика и Джаз с Хилда Казасян“. Най-популярните класически мелодии на маестро Вили Казасян ще бъдат представени от дъщеря му Хилда и Русенската филхармония със специалното участие на Васил Петров, Христо Йоцов, Живко Петров и Димитър Карамфилов.

Спектакълът с песните на „Опасният чаровник“ Тодор Колев великотърновската публика ще може да види на 17 юли. Музикалните изпълнения ще са на оркестъра на Държавната опера Варна и група „Акага“, а солист ще е актьорът Филип Аврамов.

Най-успешната група на българската лайв сцена – Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“, ще гостуват във Велико Търново на 24 август заедно с оркестъра на Държавната опера в Пловдив.

* * *

С танцовия спектакъл „Ромео и Жулиета“ на балет „Арабеск“ ще бъде открит Третият летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ на крепостта Царевец във Велико Търново, съобщават на 2 юли организаторите от общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“. Трупата се завръща на фестивалната

сцена на Царевец след осемгодишно отсъствие на 7 юли.

Авторският екип на балет „Арабеск“ начело с хореографа Боряна Сечанова създава един модерен прочит на произведението. Трагичната история ще оживее с музиката на Сергей Прокофиев. Ролите на Ромео и Жулиета са поверени на най-младите артисти на балет „Арабеск“ – Виктория Петрова и Филип Миланов, в образите на Дойката и Брат Лоренцо им партнират водещите солисти на трупата Даниела Иванова и Асен Наков, които по режисьорския замисъл на хореографа са в дъното на трагичната развръзка. Сценограф на спектакъла е Иван Токаджиев, а костюмите са дело на Николина Костова-Богданова.

Още седем спектакъла ще бъдат представени на основната сцена на фестивала „Сцена на вековете“ на крепостта Царевец. Бургаската опера ще представи „Мадам Бътерфлай“ на 14 юли и „Ауга“ на 18 август. Театрално-музикалният продуцентски център Варна ще представи мюзикъла „Зоро“ на 21 юли и операта „Джоконда“ на 11 август.

Мюзикълът „Криворазбраната цивилизация“ по текст на Добри Войников, постановка на Великотърновския театър, ще е на 27 юли, а Държавната опера Русе ще постави операта „Луд гудия“ на Парашкев Хаджиев на 3 август. Русенската трупа ще закрие фестивалната програма на 5 септември с мюзикъла „Човекът от Ла Манча“.

След всяко представление като подарък за зрителите ще бъде излъчвано аудио-визуалното шоу „Царевград Търнов – звук и светлина“. Фестивалът има и съпътстващи събития в Летния театър на Велико Търново, където ще са концертите „Класика и джаз с Хилда Казасян“ (6 юли), „Опасен чар“ (17 юли) и „Обичайните заподозрени“ (24 август).

„Сцена на вековете 2018“ е под патронажа на министъра на културата Боил Банов, се посочва в съобщението. Домакин е Община Велико Търново, а тазгодишното издание е носител на престижния лейбъл „Европа на фестивалите, фестивалите на Европа“ (2018-2019), припомнят организаторите.

* * *

В новина от 7 юли се посочва, че спектакълът „Ромео и Жулиета“ на балет „Арабеск“ няма да се състои на крепостта Царевец заради лошите метеорологичните условия.

Отменената балетна постановка, част от афиша на Третия летен оперен фестивал „Сцена на вековете“, ще се състои на 15 септември в Летния театър, а при лошо време – в МДТ „Константин Кисимов“, Велико Търново.

* * *

Над 70 артисти участват в операта „Луд гудия“ – едно от заглавията на Третия оперен сезон „Сцена на вековете“,

съобщава на 27 юли в пресклуба на БТА във Велико Търново Пламен Бейков, драматург на Държавната опера в Русе.

Постановката на Русенската опера по музика на Парашкев Хаджиев с либретото на Иван Генов по мотиви от поемата на Пенчо Славейков „Лугудия“ ще бъде представена на откритата сцена в крепостта Царевец на 3 август.

Оперната постановка „Лугудия“ е посветена на 100 години от рождението на либретиста Иван Генов, който подтиква Парашкев Хаджиев да напише музиката по текста, уточнява литературният историк Мая Ангелова. Тя посочва, че операта е един от големите образци на българската култура, преплита история от далечното и близкото минало, а след първото ѝ поставяне на сцена през 1959 година всеки режисьор и хореограф включва в постановката духа на своето време.

В ролята на Зорница ще се превъплъти Нели Кравченко, солист на Русенската опера. За нея това е особено преживяване, защото тя е банатска българка родом от Молдова и е израснала с българската фолклорна музика. Тя разказва, че като малка е свирила на цигулка, но мечтата ѝ е била да учи оперно пеене в България.

След като е завършила консерваторията в София, тя дебютира в Русенската опера. Ролята на Зорница ми дава възможност да вляза в българска роля и да пея на български език, което е много вълнуващо, отбелязва тя.

Нощен Царевец, огрян от светлини.
Снимка: Николай Венков, БТА

Режисьор на спектакъла е проф. Павел Герджиков. Колоритът на българския фолклор е пресъздаден от майстора на сценографията Иван Токаджиев. Диригент е Димитър Косев.

Пъстрите костюми на Цветанка Стойнова и мултимедията създават впечатление за българска черга – златножълто, червено, синьо и зелено. По изключително интересен начин е представен образът на стария кадия, който събира мъдрост и комизъм, разказва Милена Петкова от състава на операта.

Изключително емоционални са изпълненията на танцовите от Фолклорен танцов театър „Найден Киров“, на хора и оркестъра на операта, посочва Пламен Бейков.

По традиция след всеки спектакъл Русенската опера подарява на зрител от публиката реквизит от пиесата, след предстоящото представление това ще бъде гъдулката на гудията.

Бургаската опера ще представи „Ауга“ на крепостта Царевец на 18 август, съобщават от общинската туристическа агенция „Цареград Търнов“.

В постановката на Бургаската опера с пищен декор двореца на Царевец ще се превърне в Мемфис и Тива, където се развива действието по времето на междуособиците на Египет и Етиопия.

В ролята на етиопска принцеса Ауга ще се превъплъти Йоана Железчева, а ролята на влюбения в нея египетски военачалник Рагамес ще изпълни баритонът Ивайло Михайлов.

Артистите Кирил Манолов, Даниела Дякова, Деян Славоф, Дамян Панчев и Диана Василева ще изпълнят другите солови партии, ще участват хорът, балетът и оркестърът на Държавната опера в Бургас.

Режисьор на спектакъла е

Павел Герджиков, а диригент-маестро Иван Кожухаров.

Орлин Горанов ще се превъплъти в три роли в мюзикъла „Човекът от Ла Манча“, част от афиша на Третия сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“.

Заради синоптичните прогнози постановката на Държавната опера в Русе ще се играе на сцената на МДТ „Константин Кисимов“ на 5 септември вместо на откритата сцена на Царевец, съобщават от Общинската туристическа агенция „Цареград Търнов“.

Прег великотърновската публика Орлин Горанов ще играе ролите и ще изпее ариите на Сервантес, Дон Кихот и Алонсо Кихана, изгубил разсъдъка си от четене на рицарски романи.

Негови партньори на сцената ще бъдат Мариан Бачев в ролята на Санчо Панса и Елена Атанасова в ролята на Дулсинея. Режисурата и преводът на мюзикъла са на Борис Панкин.

Пред БТА Орлин Горанов коментира, че постановката е предизвикателство за актьорите, защото част от действието е театър в театър, което обяснява и неговите три персонажа. По думите му в мюзикъла има много философия, а в края на спектакъла зрителят неизбежно трябва да отговори на въпроса кой е лудият? Този, който преследва мечтите си, или този, който не се променя.

Популярният певец отбелязва, че рицарският начин на мислене не му е чужд, защото това мислене те води да открияш хубавото навсякъде. Другият план, интерпретиран в постановката, се доближава до старата българска притча за неволята и

начина да я извикаш, посочва Орлин Горанов.

Според него спектакълът отключва у публиката важните въпроси за живота, любовта и грижата към ближния.

Мюзикълът „Човекът от Ла Манча“ от Дейл Васерман, Мич Лий и Джо Дариън е създаден през 1965 г. През годините постановката има между 12 000 и 18 000 продукции по целия свят.

Песните от мюзикъла стават хитове в „Билборд“ и се изпълняват самостоятелно от звезди като Елвис Пресли, Франк Синатра, Даяна Рос, Пласидо Доминго, припомнят организаторите.

2019

Фестивалите „Сцена на вековете“ и Arbanassi Summer Music са отличени от Европейската фестивална асоциация със Знак за европейски фестивал за 2019 и 2020 година, съобщават от пресцентъра на Община Велико Търново на 7 февруари. За трети път градът получава европейско признание за два от най-популярните в страната и чужбина културни форуми.

Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ и Международният фестивал за класическа камерна музика Arbanassi Summer Music, чийто организатор е Община Велико Търново, затвърждават мястото си в платформата EFFE – „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа“.

Велико Търново, 1 септември 2016 г. С прочутата рок-опера „Исус Христос Суперзвезда“ е финалът на „Сцена на вековете“.
Снимка: Даниел Йорданов, БТА

С балета „Лебедово езеро“, постановка на Имперския руски балет, ще бъде открит фестивалът „Сцена на вековете“, съобщават от пресцентъра на Община Велико Търново на 2 юли.

Трупата, създадена преди четвърт век от балетната прима Мая Плисецкая, ще открие класическия музикален форум на крепостта Царевец с балета „Лебедово езеро“ по музика на Пьотр Чайковски на 13 юли.

В България балетът идва след успешно турне в Бразилия и преди да замине на гастрол в Австралия.

Още шест заглавия са включени в афиша на фестивала „Сцена на вековете“. На откритата сцена на Царевец ще бъдат показани два от оперните шедеври на Джакомо Пучини – „Турандот“ в изпълнение на Бургаската опера на 26 юли и „Бохеми“ на 3 август от Държавна опера Русе. С Вердиевото заглавие „Симоне Боканegra“ ще гостува на 10 август Театрално-музикалният продуцентски център Варна.

На 26 юли Музикално-граматичен театър „Константин Кисимов“ ще представи оперетата „Теменужката от Монмартър“ на Имре Калман, а на 30 август ще е симфоничният концерт на Русенската филхармония, посветен на 120 години от рождението на Панчо Владигеров.

Финалът на сезона ще е на 3 октомври с опера в цирка – „Палячи“ от Леонкавало, продукция на Държавната опера

Стара Загора и Академичен цирк „Балкански“.

На 13 юли ръководителят на Руския имперски балет Гедиминас Таранга провежда мастер клас с 10 деца от Велико Търново и Горна Оряховица, съобщават от пресцентъра на фестивала „Сцена на вековете“. Репетицията е в читалище „Надежда-1869“ в старата столица и няколко часа преди трупата на Руския имперски балет да изиграе прочутото си представление „Лебедово езеро“.

Урокът продължава два пъти повече от предварително предвиденото време. Децата впечатляват художествения ръководител на Руския имперски балет Гедиминас Таранга с уменията си и той кани всички малки балерини да се срещнат с артистите от трупата преди спектакъла им.

Гедиминас Таранга казва, че иска следваща година да постави на откритата сцена на историческия хълм „Половецки танц“ от операта „Княз Игор“. „Спектакълът ще е изключителна симбиоза между общо изпълнение на балет, хор и оркестър. Имам идея за грандиозно шоу с коне, огньовете и още много ефекти“, споделя идеите си руският балетмайстор.

Вечната история за китайската принцеса Турандот и безсмъртната музика на

Изглед от Патриаршеската църква на Царевец.
Снимка: Тихомир Пенов, БТА

италианския композитор Джакомо Пучини оживяха на Царевец пред стотици почитатели на оперното изкуство, съобщават от пресцентъра на Община Велико Търново на 21 юли. Крепостта е преобразена в естествен декор за прочутата опера, чиято постановка е част от афиша на оперния фестивал „Сцена на вековете“. Изпълнението е на Държавна опера Бургас, а диригент – маестро Найден Тодоров.

В ролята на принцеса Турандот излиза Габриела Георгиева, а Валерий Георгиев пресъздава принц Калаф.

Четвъртият летен сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ е организиран от Община Велико Търново и е под патронажа на министъра на културата Боил Банов.

Заради нестабилните атмосферни условия операта „Бохеми“ от афиша на фестивала „Сцена на вековете“ ще се играе в Музикално-граматичния театър „Константин Кисимов“ вместо на откритата сцена на крепостта Царевец, съобщават организаторите. Началният час на спектакъла на 3 август остава 21 часа, а зрителите трябва да са в театъра час по-рано, за да получат преразпределените ред и място на закупените билети.

Новата постановка „Бохеми“ на Русенската опера е под режисурата на Георги Симеонов. Музиката на Джакомо Пучини ще бъде изпълнена от оркестъра и хора на Русенската опера под диригентството на Сунай Муратов.

За първи път на крепостта Царевец във Велико Търново ще бъде представена операта „Симоне Боканegra“ от Джузепе Верди, съобщават организаторите от Община Велико Търново. Спектакълът на Музикално-продуцентския център Варна е на 10 август и е част от афиша на Летен фестивал „Сцена на вековете“.

Режисьор на спектакъла е македонецът Деян Прошев, който се придържа към либретото и към класическата постановка. Спектакълът на Царевец ще бъде дирижиран от Николета Конти от Италия. В главните роли ще се излявят баритонът Иво Йорданов и тенорът Иван Момиров, а ролята на Амелия Гри-

малди ще бъде изпълнена от италианката Дария Масиеро.

Най-ярките творби на Панчо Владигеров ще прозвучат на крепостта Царевец, съобщават от пресцентъра на Община Велико Търново. Симфоничният концерт, посветен на 120 години от рождението на композитора, ще се състои на 30 август и е част от афиша на Летен оперен фестивал „Сцена на вековете“. На откритата сцена в Царския дворец в крепостта Русенската филхармония ще изпълни „Рансодия Вардар“, „Българска сюита“ и други от музикалните шедеври на Панчо Владигеров.

Диригент на концерта ще е маестро Йордан Камджалов. Гост-солист ще е виолончелистът Атанас Кръстев.

След концерта за гостите ще бъде излъчен аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“.

Това е първият симфоничен концерт, който ще прозвучи на историческия хълм след 1985 година, припомнят организаторите.

Спектакълът „Палячи“ под купола на Академичен цирк „Балкански“ е последното представление на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново, съобщават организаторите. Продукцията на Държавната опера Стара Загора съвместно с Академи-

чен цирк „Балкански“ ще бъде представена за първи път във Велико Търново на 4 октомври от 19.00 часа в шатитото на цирка (цирковата площадка булевард „Краков“).

Идеята за Опера в цирка е на световно признатия тенор Калуди Калудов, презърната възторжено и осъществена от режисьора и директор на Старозагорската опера Огнян Драганов.

Операта „Палячи“ на Руджеро Леонкавало е единствената опера със сюжет по действителен случай, разказващ за живота и личната драма на артиста.

В постановката на операта „Палячи“ – пътуващата трупа е циркова и действието се развива в цирка сред естествения декор на арената на Академичен цирк „Балкански“.

Спектакъла във Велико Търново ще дирижира главният диригент на Старозагорската опера Ивайло Кринчев. Художници на костюмите са Каталин Йонеску-Арборе (Румъния) и Салваторе Русо (Италия).

Зрителите може да очакват една необикновена и силно въздействаща класическа постановка с участието на звездни солисти, хора и оркестъра на Държавната опера Стара Загора.

Под купола на цирка ще бъде представена атрактивна циркова програма в изпълнение на артисти от Академичен цирк „Балкански“. Номерата са прецизно подбрани от творческия екип, за да се впишат логично в музикалната драматургия и да подсилят

колорита на реалистичната артистична атмосфера.

2020

Шест заглавия са включени в Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ на крепостта Царевец във Велико Търново, съобщават от пресцентъра на общината на 18 юни.

През тази година фестивалът ще се състои от 18 юли до 26 август. Програмата е посветена на 35 години от създаването на първия български оперен фестивал на открито, чието начало е поставено през 1985 г. Тогава поводът е бил 800-годишнината от възтанието на болярите Петър и Асен.

Първата фестивална вечер е с постановката „Трубадур“ от Верди на Държавната опера Бургас с гост-тенор Камен Чанев. Операта на Жорж Бизе „Кармен“ на откритата сцена на Царевец ще представи Русенската опера на 25 юли. В последната юлска вечер ще е премиерата на открито на най-новото заглавие от репертоара на Музикално-граматичен театър „Константин Кисимов“ Велико Търново – оперетата „Прилепът“ от Йохан Штраус.

Непосредствено след премиерата на операта „Атила“ от Джузепе Верди на старозагорска сцена съвместната продукция на Държавната опера Стара Загора и Театро Лирико-Каляри (Италия) ще бъде представена на 14 август и във Велико Търново.

На 21 август на откритата

Велико Търново, 18 септември 2021 г. Изглед към Царевец.
Снимка: Цветомир Петров, БТА

сцена на Царевец ще излязат Плевенската филхармония и Веско Ешкенази. Финалът на сезона ще е на 26 август с „Хубавата Елена“ на Театрално-музикалния продуцентски център Варна.

С балета „Дон Кихот“ от Лудвиг Минкус, постановка на Държавната опера в Стара Загора, започва фестивалът „Сцена на вековете“ на Царевец. Официалното откриване на фестивала е на 18 юли на сцената в историческата крепост. В ролите на Китри и Базил търновци и гостите на старопрестолния град ще имат възможност да аплодират примабалерината и носителка на „Кристална лира“ Анелия Димитрова и очарователния солист Фиорди Лоха от Албания. Александър Желев ще бъде в ролята на Дон Кихот, а Калин Любенов ще дебютира в ролята на Санчо Панса.

С пищни декори и бляскави костюми оперетата „Прилепът“ на Йохан Штраус-син ще пренесе публиката в епохата на аристократич Виена. Второто заглавие от афиша на петото издание на Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ на Царевец е продукция на Музикално-граматичния театър „Константин Кисимов“. Премиерата на откритата сцена на историческата крепост е на 31 юли. Сценографията, дело на художничката на театъра Лидия Къркеланова, е решена в черно-бялата гама, за да може на този фон да изпъкне великолепието на цветните костюми.

Централно място сред декорите заема 10-метрова колонада, която във височина завършва с арка с изображение на театралните маски – символ на горещите страсти, на които са подвластни героите в оперетата.

Заложили сме на по-разчупена сценография, а целта ни е да постигнем прозрачност на сцената с идеята да покажем, че няма нищо скрито от зрителя. Сценографията е изключително функционална и пластична и по този начин активно участва в спектакъла, е посочил гост-режисьорът Гълъб Бочуков, който е директор на Театрално-музикалния център „Димитър Димов“ в Кърджали.

Решени в стила на сецесиона, сценичните облекла се отличават с изобилие от дантели, пайети и камъни.

В оперетата „Прилепът“ участват солисти и артисти, оркестър, хор и балет на великотърновския театър. Гост-режисьорът Гълъб Бочуков е автор и на сценичния вариант на оперетата, а диригент-постановчик е Игор Богданов. В постановъчния екип са включени още диригентът Васил Вълчев, хореографът Катя Богданова, хормайсторът Яница Брънзелова, пом.-режисьор е Румяна Атанасова.

Веско Ешкенази ще представи „Годишните времена“ на Вивалди и Пиацола на фестивала „Сцена на вековете“ заедно с Плевенската филхармония. Спектакълът ще е на 21 август на откритата сцена в двора в крепостта Царевец.

Изявеният български цигулар ще изпълни забележителните музикални цикли „Четири годишни времена“ от

Антонио Вивалди и „Четири годишни времена“ от Астор Пиацола.

Вивалди и Пиацола – ярки представители на различни музикални култури, дават две различни версии на една и съща тема. Музика, написана в началото на XVIII век в Италия – изящна и поетична, която разказва за природата, както и музика на страсти, на светлина и мрак, на любов и омраза, сътворена в средата на XX век в Аржентина.

В програмата музиката на двамата композитори ще се редува. Оригиналът на творбата на Пиацола е създаден за танго квинтет, но ще прозвучи в аранжираният за цигулка и струнен оркестър от Леонид Десятников, в който има кратки цитати от музиката на Вивалди.

„Двете творби се допълват великолепно и всеки слушател ще остане вдъхновен след този концерт“, посочва Веско Пантелеев-Ешкенази, един от най-успешните български цигулари и световно признат виртуоз.

Оперетата „Хубавата Елена“ от Жак Оффенбах ще бъде представена на фестивала „Сцена на вековете“ на 26 август. Постановката на Държавната опера във Варна е на доайена на оперетното изкуство проф. Светозар Донеф, хореограф е Анна Донева, сценограф – Иван Токаджиев, автор на костюмите е Ана-Мария Токаджиева. Дири-

гент на спектакъла във Велико Търново ще бъде Стефан Бояджиев, диригент на хора – Цветан Крумов.

В главните роли ще влязат актьорът от Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ Александър Мутафчийски и солистите на Варненската опера Пламен Долапчиев и Велин Михайлов, а в ролята на Хубавата Елена ще се превъплъти Илина Михайлова.

2021

Шестото издание на Летния фестивал на българските оперни театри „Сцена на вековете“ ще започне с впечатляващата постановка на балета „Спящата красавица“ на Държавна опера Стара Загора, съобщават организаторите 19 юни. Спектакълът на 3 юли ще е на откритата сцена в Двореца на царете в крепостта Царевец.

Спектакълът на Старозагорската опера е в класически стил, хореографията е на базата на интерпретацията на Мариус Петипа. Постановката и режисурата са на големия руски танцьор, хореограф, филмов актьор и утвърден балетен предприемач и преподавател Андрей Босов, който работи по заглавието по покана на примабалерината Силвия Томова – художествен ръководител на балета на Старозагорската опера.

Балетното представление на Царевец ще бъде в съпровождение на живо на оркестъра на операта под диригентството на маестро Владимир Бош-

наков. Декорите на „Спящата красавица“ са на именития български художник-сценограф Иван Токаджиев, а приказните костюми са проект на Мария Блажева.

В спектакъла участва цялата многонационална балетна трупа на Държавната опера в Стара Загора. В ролите на Аврора и Принц Дезире ще танцуват примабалерината и носителка на „Кристална лира“ Анелия Димитрова и очарователният солист Фиорди Лоха от Албания. Мартина Префетто ще бъде Фея Люляк, Франческо Бориело ще се превъплъти в ролята на Злата фея Карабос, Синя птица и Флорина ще изпълнят Томоки Ишиго и Акари Мориматсу.

Още 8 заглавия са включени в основната програма на фестивала. За почитателите на операта са гве от най-популярните Моцартови заглавия – „Сватбата на Фигаро“ на 25 юли в изпълнение на Русенската опера и „Вълшебната флейта“ на Театрално-музикален продуцентски център Варна на 26 август.

Два ще са и спектаклите на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ – „Травата“ на 16 юли и мюзикълът „Българи от старо време“ на 10 септември.

Във фестивалната програма на 21 август е концертът „Фолклор и класика с музиката на Георги Андреев“ на Симфониета (Враца) и ФА „Филип Кутев“, мюзикълът „Човекът от Ла Манча“ на Театрално-музикален продуцентски център Варна на 29 август и „Поети-

те и музиката“ на Пловдивската опера на 4 септември.

На голямата сцена на Царевец ще се изграят и спектаклите от новата програма за младата аудитория с участието на детски формации „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. Това е балетът „Лешникотрошачката“ от Пьотр Чайковски в изпълнение на Балетна школа „Класика“ при Народно читалище „Надежда-1869“ (Велико Търново) на 5 юли и „Пепеляшка“ на вокална група „Бон-Бон Мюзик“ (София) на 27 юли.

Съпътстващата фестивална програма ще е в Летния театър и включва концертите Sting the Opera на Държавна опера Стара Загора и на Военния бигбенд (30 юни), „Да послушаме кино“ на Хилда Ка-

засян и Плевенската филхармония (6 юли), Symphony Way с участието на Васил Петров и Симфониета (Враца) – 11 август.

Летният фестивал „Сцена на вековете“ се организира от Община Велико Търново с подкрепата на Регионалния исторически музей и Общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“. Музикалният форум е носител на престижния лейбъл „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа 2021-2022“.

Като подарък за публиката след всяко представление ще бъде излъчвано аудио-визуалното шоу „Царевград Търнов – звук и светлина“.

Велико Търново, 25 юни 2021 г. В пресклуба на БТА в старопрестолния град генералният директор на БТА Кирил Вълчев и кметът на Община Велико Търново инж. Даниел Панов подписват договор за сътрудничество, в който е заложено, че БТА ще популяризира Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ по всички свои канали както в България, така и на английски език в чужбина.
Снимка: Даниел Йорданов, БТА

БТА ще популяризира Летния фестивал на българските оперни театри „Сцена на вековете“ по всички свои канали както в България, така и в чужбина на английски език.

Това е заложено в договора за сътрудничество, който е подписан на 25 юни от генералния директор на БТА Кирил Вълчев и кмета на Община Велико Търново инж. Даниел Панов пред журналисти в пресклуба на БТА във Велико Търново.

Една от целите е да се популяризира фестивалът чрез уникалния канал на БТА на английски език, който единствен в България предава денонощно информация за целия свят, посочва Кирил Вълчев. Той подчертава, че фестивалът е добре познат по света, и изразява надежда със съдействието на БТА международното присъствие и като участници, и като гости да се увеличи.

Кметът на Велико Търново Даниел Панов припомня историята на фестивала, възникнал още през 1985 година, а след 21 години прекъсване е бил възстановен през 2008 година. В този период на сцената на крепостта Царевец са изиграни над 90 представления, постановки на почти всички оперни и балетни театри в страната. От 2015 година фестивалът е част от платформата на Европейската фестивална асоциация. Даниел Панов заявява, че очаква партньорството между БТА и Община Велико Търново да се нагизражда и в сферата на кул-

турно-историческото наследство, и изразява надежда чрез това партньорство да бъде запазена българската памет.

Фестивалът „Сцена на вековете“ ще бъде открит на 3 юли с впечатляващата постановка на балета „Спящата красавица“ на Държавна опера Стара Загора, ще продължи до септември с девет заглавия на откритата сцена на Царевец, казва директорът на отдел „Култура“ Нелина Църрова.

Тя уточнява, че новият момент през тази година е „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“ с участието на възпитаници на детски балетни и музикални школи, както и първи международен майсторски клас по оперно пеене на примата Красимира Стоянова.

Съпътстващи музикални събития се предвиждат през целия сезон и в Летния театър във Велико Търново.

На 30 юни във Велико Търново започват съпътстващите прояви на фестивала „Сцена на вековете“ с концерта Sting the Opera. Великолепната музика на Стинг в симфоничен аранжирмент ще бъде представена на сцената на Летния театър в парк „Марно поле“ от оркестъра на Държавната опера Стара Загора и Военния бигбенд с диригент капитан Цветомир Василев. Солист е известният джаз изпълнител Петър Салчев.

В концерта Sting the Opera

ще бъдат изпълнени едни от най-популярните песни на британската музикална легенда в аранжирменти на Дейвид Хартли, Мишел Льогран, Роб Матис, Винс Мендоса, Стивън Меркурио.

Държавната опера в Стара Загора ще открие официално на 3 юли шестото издание на Летния сезон на българските оперни театри „Сцена на вековете“ във Велико Търново със своята най-нова и изключително впечатляваща постановка на балета „Спящата красавица“ от Пьотр Илич Чайковски, съобщава за БТА директорът на трупата Огнян Драганов.

„Спящата красавица“ се счита за най-красивата балетна музика, написана от Чайковски, и се превръща в един от най-известните балети от световния класически репертоар. Приказката на Шарл Перо, представена чрез езика на танца, увлича с великолепната си музика, виртуозност на танца, както и с многообразието от приказни персонажи, което освен танцовото предизвикателство предлага и ярки актьорски изяви. „Спящата красавица“ е балет, който се възприема от публиката с лекота, има естествен образователен характер и не на последно място акцентира върху утвърждаването на човешките ценности.

Балетът „Спящата красавица“ на Старозагорската опера е поставен в класически стил,

Велико Търново, 6 август 2022 г. Концерт на световноизвестния Оркестър на двореца Шьонбрун-Виена на откритата сцена в крепостта Царевец, част от седмия сезон на фестивала „Сцена на вековете“.
Снимка: Марина Петрова, БТА

хореографията е на базата на гениалната интерпретация на Мариус Петипа. Постановката и режисурата са на големия руски танцьор, хореограф, филмов актьор и утвърден балетен предприемач и преподавател Андрей Босов, който идва в Стара Загора по покана на примабалерината Силвия Томова – художествен ръководител на балета на Старозагорската опера. Спектакълът ще бъде представен в съпровод на живо на оркестъра на Старозагорската опера под диригентството на маестро Владимир Бошнаков. Декорите на „Спящата красавица“ са дело на именития български художник-сценограф Иван Токаджиев, а приказните костюми проектира Мария Блажева, за която това е втората постановка на „Спящата красавица“ (през 2004 година е автор на костюмите за постановката на Националния балет).

В Двореца на българските царе на Царевец започна шестото издание на фестивала „Сцена на вековете“. Това е едно от най-престижните събития в българския културен живот, казва в приветствието си при откриването артистичният директор на фестивала маестро Владимир Бошнаков.

Под неговата диригентска палка е даден старт на първото представление за сезона – балета „Спящата красавица“ от Чайковски, постановка на Държавна опера Стара Загора. Стотици великотърновци и гости на града аплодират великолепните изпълнения на многонационалната балетна трупа и симфоничния оркестър на Старозагорската опера, пише БТА на 4 юли.

Симфониета-Враца представя на Царевец проекта „Фолклор и класика с музиката на Георги Андреев“, съобщават от пресцентъра на

Летния фестивал на българските оперни театри „Сцена на вековете“. Представлението е на 21 август. В концерта ще участват и гостуващи солисти, певци и музиканти от Националния фолклорен ансамбъл „Филип Кутев“. Диригент ще бъде композиторът Георги Андреев, който е и ненадминат майстор на гъдулката. Музикантите ще изпълнят неговите авторски песни и пиеси, сред които „Аспарух“, „Крайдунавска“, „Виолира“, „Чичовата“ и обичани народни песни.

Георги Андреев е главен диригент на Националния ансамбъл за народни песни и танци „Филип Кутев“, има загърба си множество пиеси за оркестър, за хорови и солови изпълнения.

Варненската опера представя „Вълшебната флейта“ на Моцарт за първи път под звездното небе на Царевец, съобщават на 23 август от пресцентъра на фестивала „Сцена на вековете“. Режисьор на спектакъла е румънецът Антониу Замфир, сценографията и костюмите са на Ася Стоименова, а диригент ще е Стефан Бояджиев.

В ролята на Памина на Царевец ще излезе великотърновската оперна певица и солистка на Варненската опера Мария Павлова. Тамино ще е Георги Султанов, Царицата на нощта – Пламена Гиргинова, Папагено – Иво Йорданов, Зарасто ще е Гео Чобанов, а Па-

пагена – Лилия Илиева. В спектакъла ще участват солисти, хор и оркестър на Държавна опера Варна.

Великотърновският театър ще закрие фестивала „Сцена на вековете“ с оперетата „Българи от старо време“, съобщават организаторите на 3 септември. Спектакълът ще бъде представен на откритата сцена на крепостта Царевец на 10 септември.

Оперетата по едноименната повест на Любен Каравелов е сред най-обичаните постановки в афиша на великотърновския театър. Музиката е на Асен Карастоянов, а либретото – на Коста Райнов.

Популярният тенор и режисьор Марио Николов е автор на постановъчната версия на „Българи от старо време“ за търновска сцена, а диригентската палка е поверена на Васил Вълчев. Сценографията и костюмите са дело на Лидия Къркеланова.

В представлението участват солисти, актьори, хор, балет и оркестър на театъра. Заедно с тях на сцената на Царевец ще излязат и танцьорите от Професионален фолклорен ансамбъл „Искра“ с ръководител Борислав Ангелов, който заедно с Румяна Маркова е работил над хореографията в оперетата.

Спектакълът „Българи от старо време“ е второто заглавие, което великотърновският театър ще представи на фестивалната сцена

на Царевец. През юли екипът на музикално-драматичния театър радва ценителите на изкуството с операта „Травиата“ на Джузепе Верди.

Спектакълът „Поетите и музиката“ ще гостува на „Сцена на вековете“, съобщават организаторите. Концептуалното представление ще оживее с цветовете на артистичен мапинг в неповторимата атмосфера на крепостта Царевец на 4 септември.

Идейният проект е на Пловдивската опера и платформата „ПОЕТИТЕ LIVE“, който обединява в едно музика, поезия, театър, танц и визуални изкуства.

На откритата сцена ще звучат най-красивите любовни стихове от Никола Вапцаров, Христо Фотев, Валери Петров, Миряна Башева, Добромир Тонев, Стефан Цанев. Сценичната интерпретация е на обичани български актьори – Бойко Кръстанов, Владо Пенеv, Иван Бърнев, Луиза Григорова-Макариев, Малин Кръстев, Теодора Духовникова и Юлиан Вергов, в акомпанимент на джаз музиканта Антони Дончев.

В музикалната програма ще звучат изцяло произведения на български композитори – Любомир Пипков, Иван Спасов, Димитър Ненов, Панчо Владигеров, Георги Арнаудов, изпълнени от солисти и камерни състави от Пловдив. Солистите на международната балетна трупа ще

пренесат зрителите в романстиката на миналото и настоящето.

Концепцията на режисьора Нина Найденова и е да запази интимността на преживяването чрез музиката и думите, както и да припомни националното духовно богатство, създадено от българските поети и композитори, със силата на новите визуални технологии.

Хиляди зрители от страната и чужбина е събрало тазгодишното издание на най-значимото културно събитие във Велико Търново – фестивалът „Сцена на вековете“, съобщават организаторите на 15 септември.

В продължение на два месеца на откритата сцена на крепостта Царевец са представени десет заглавия от различни музикални жанрове – опера, балет, оперета, симфонична музика и мюзикъл. Многообразието на фестивалната програма и новият модул, насочен към детска и младежка аудитория, е утвърдил „Сцена на вековете“ като едно от най-престижните летни арт събития в страната, обобщават организаторите от Община Велико Търново.

От 3 юли до 10 септември със свои спектакли на „Сцена на вековете“ са гостували оперите от Варна, Стара Загора, Русе и Пловдив, Симфониета-Враца и Музикално-драматичен театър

„Константин Кисимов“. Зрителите горещо са аплодирани балета „Спящата красавица“ от П. И. Чайковски, Моцартовите опери „Сватбата на Фигаро“ и „Вълшебната флейта“, „Травиата“ от Джузепе Верди, мюзикълите „Човекът от Ла Манча“ и „Българи от старо време“, концерта „Фолклор и класика с музиката на Георги Андриев“ и спектакъла „Потетите и музиката“.

Истински фурор е предизвикал дебютът на откритата сцена на Царевец на великотърновската детска балетна школа „Класика“, която в рамките на новата фестивална програма „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“ е представила своя спектакъл „Лешникотрошачката“. За детската и младежката публика е било представлението „Пепеляшка“ на вокална група „Бон-Бон Мюзик“ – София.

Част от фестивала е бил и първият у нас майсторски клас на световната оперна прима проф. Красимира Стоянова, в който са участвали 13 млади оперни изпълнители от България, Македония и Австрия и 7 участници-слушатели.

С жанрово многообразие е била и съпътстващата програма на фестивала в Летния театър на старата столица.

2022

Разширява се международното участие в седмото издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“, съобщават организаторите в пресклуба на

БТА във Велико Търново на 31 май. Впечатляващи заглавия опера, балет, симфонична музика и световноизвестни изпълнители ще радват през лятото публиката на емблематичния за Велико Търново Летен оперен сезон „Сцена на вековете“.

Под звездното небе на откритата сцена в двора на крепостта Царевец от 9 юли до 10 септември своите най-нови спектакли ще представят държавните опери от Стара Загора, Пловдив, Варна, Русе и Музикално-граматичния театър „Константин Кисимов“. Специални международни гости този сезон ще са VIENNA SCHÖNBRUNN ORCHESTRA (Австрия) и Националната опера на Букурещ (Румъния), посочва заместник-кметът Нейко Генчев.

На 6 август камерният оркестър на двора Шьонбрун ще представи музикално блясък и романтиката на имперска Виена с произведенията на Моцарт, династията на Щраус и техни съвременници в симфоничния концерт „Нощ под звездите“.

Нов модерен подход към

творчество на Джузепе Верди публиката ще види в спектакъла „Риголето“ на Букурещката национална опера. Известният оперен режисьор Стивън Барлоу пренася историята на Риголето в Чикаго в началото на 1929 г. във време, белязано от забрани и свят, управляван от гангстери и доминиран от хазарта. Представлението ще е на 2 септември, а за откриването се очаква министърът на културата на Румъния Лучиан Ромашкану. Това е първото гостуване на Националната опера на Букурещ от нейното създаване преди 100 години на българска сцена, посочва артистичният директор на фестивала маестро Владимир Бошнаков.

За втора поредна година в рамките на фестивала ще има специална програма за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. На 11 юли малките таланти от Балетна школа „Класика“ при Народно читалище „Надежда-1869“ – Велико Търново, ще покажат на Царевец балета „Копелия“ по музика на Лео Делиб. В Летния театър ще са следва-

щите две представления от програмата – „Алиса в Огледалния свят“, мюзикъл за малки и големи в изпълнение на „Боб-Бон Мюзик“ (3 август), и танцовият спектакъл „Скритият дар“ на Virginia Ballet на 17 септември, посочва Нелина Цррова, директор на Дирекция „Култура“ към Община Велико Търново.

„Сцена на вековете“ стартира на 9 юли с танцовата мистерия „Сънят на Пилат“. Най-новият спектакъл на балета на Старозагорската опера е по музика на Стефан Димитров, вдъхновен от романа „Майсторът и Маргарита“ на Булгаков, и за първи път ще бъде изграна открита сцена.

За почитателите на балета е и второто заглавие в програмата – „Ана Каренина“ по музика на Чайковски. Постановката е на хърватския хореограф Лео Муич. В спектакъла със солисти Марта Петкова, Никола Хаджитанев и Емил Йорданов си сътрудничат балетните трупи на Пловдивската опера и на Македонската опера и балет в Скопие.

На внушителната сцена на Царевец ще може да се види и още едно Вердиево заглавие – „Ернани“, в изпълнение на Русенската опера. Солисти в спектакъла ще са тенорът Петър Костов, баритонът от изключително висока класа Венцеслав Анастасов, бащата Момчил Миланов, драматичното сопрано Цветелина Василева, постановката е на Орлин Анастасов.

В афиша на „Сцена на вековете“ е включено най-новото заглавие на Музикално-граматичния театър „Константин Кисимов“ – театрално-музикалният спектакъл „Амадеус“ по Питър Шафър и музиката на Волфганг Амадеус Моцарт на 29 юли.

На 29 август Театрално-музикалният продуцентски център Варна ще представи операта „Ромео и Жулиета“ от Шарл Гуно. Ролята на Жулиета ще бъде изпълнена от световноизвестното сопрано Илина Михайлова, а в образа на Ромео ще се превъплъти филипино-американският тенор Артур Еспириту, който вече има респектираща международна кариера в Европа, Азия и Северна Америка.

Финал на сезона ще бъде поставен на 10 септември със сюрреалистичната опера от Астор Пиацоло „Мария от Буенос Айрес“ – фюзъж от танго, поезия и класическа музика. Солисти в спектакъла на Пловдивската опера ще са Люси Дяковска, Момчил Караиванов и Живко Джуранов.

Три са концертите в съпътстващата фестивална програма – „В света на музиката“ с Веско Ешкенази и Плевенската филхармония (30 юли), „От тенорите с любов“ на Симфонията-Враца (12 август) и „Една нощ в операта с музиката на Queen“ с участието на Славин Славчев, Дони, Славчо Николов, Венко Поромански, Михаил Шишков-син, Вера Гургинова-сопрано, хор и оркестър на Държавна опера Пловдив (11 септември).

Летният оперен сезон „Сцена на вековете“ се организира

от Община Велико Търново с подкрепата на Регионалния исторически музей и Общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“ и е носител на престижния лейбъл „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа 2022-2023“.

* * *

Силно международно при съствие и нов живот на класически заглавия отпреди 100 години ще дадат облик на седмото издание на фестивала „Сцена на вековете“ на Царевец, казва на 7 юли в интервю за БТА маестро Владимир Бошнаков, артистичен директор на фестивала. За първи път в България точно на сцената на Царския двор на Царевец ще се състои симфоничният концерт „Нощ под звездите с Vienna Schonbrunn Orchestra“ на 6 август.

Второто международно участие във фестивала е спектакълът „Риголето“ на Букурещката национална опера. Спектакълът сам по себе си е уникален, същевременно това е първото гостуване в България на Букурещката национална опера от 100 години насам, припомня той.

Всяка година ние стъпало по стъпало покачваме нивото на фестивала както с привличането на чуждестранни участници, така и с възможността българските оперни театри да покажат своите най-нови постановки, казва маестро Бошнаков. През тази година всички оперни театри, които ще участват,

Велико Търново, 10 юли 2022 г. С танцовата мистерия „Сънят на Пилат“ започва Международният фестивал „Сцена на вековете“. Снимка: Марина Петрова, БТА

представят изключително интересни спектакли с нова интерпретация на класически сюжети в изпълнение на звезди от световна величина.

„Мога смело да заявя, че Седмият летен оперен фестивал „Сцена на вековете“ ще бъде триумф за сетивата на публиката и това ще се усети от всички още с първото заглавие, с което ще бъде открит фестивалът – танцовата мистерия „Сънят на Пилат“, постановка на Старозагорската опера с музиката на Стефан Димитров“, казва маестро Бошнаков.

Седмото издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ започва на 9 юли с танцовата мистерия „Сънят на Пилат“. Началото на фестивала ще бъде поставено със спектакъла на Старозагорската опера по музиката на големия български композитор на популярна и филмова музика Стефан Димитров.

Заради прогнозата за гъжд спектакълът ще се състои в МДТ „Константин Кисимов“, а не на откритата сцена в двора на крепостта Царевец.

Въпреки че е вдъхновена от романа на Михаил Булгаков „Майстора и Маргарита“, оригиналната интерпретация на Стефан Димитров не се опира на текста, а вместо това умело улавя сюрреалистичната атмосфера и кристализира основните елементи на разказа. Заглавията на двете действия – Lux Aeterna

(Вечна светлина) и Misericordia Pro Nobis (Милост за нас), приканват към асоциации с други литературни класици като „Фауст“ на Гьоте и поставят творбата в контекста на европейското музикално наследство. Музиката на Стефан Димитров брилянтно превежда духовната визия на Булгаков на езика на днешния модерен свят и дава свежо мелодично тълкуване на разноликите идеи за добро и зло, светлина и мрак, за корените на тези сили.

Балетът „Копелия“ по музика на Лео Делиб ще бъде представен на Царевец от 50 деца, възпитаници на Детската балетна школа „Класика“ към Читалище „Надежда“ във Велико Търново. Това е второто им участие във фестивала „Сцена на вековете“ като част от концепцията „Поглед към бъ-

гещето“, разказва на 11 юли за БТА ръководителят на школата Марин Удварев.

Той е хореограф и основател на детското балетно училище, в което се обучават 50 деца, като най-малките са на пет години, а най-големите – техните родители, уточнява той. Балетът „Копелия“ е по музика на Лео Делиб, по мотиви на разказите на Ернст Теодор Амадеус Хофман. В постановката тази вечер на откритата сцена на крепостта Царевец главната роля на Сванилда ще изпълни Магдалена Христова, а Франц ще е премиер-солистът на Старозагорска опера и балет Фиорди Лоха. В ролите на Копелиус и куклата Копелия ще се преобразят Росен Денчев и Василка Велкова в балетната версия, адаптирана за деца.

Проектът „Сцена на вековете“ – поглед в бъдещето“ има за цел да даде форма на изя-

ва на децата на голяма сцена и да възпита млада публика от ценители на класическата музика, коментира за БТА Нелина Църова, директор на Дирекция „Култура“ към Община Велико Търново.

Държавна опера Пловдив гостува на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ с международната балетна продукция „Ана Каренина“ на 16 юли.

Драматичният сюжет по романа на Лев Толстой е разказан на фона на едни от най-красивите произведения на Пьотър Илич Чайковски. Музикалната партитура на балетния спектакъл включва части от пета и шеста симфония на гениалния композитор. Хореограф на спектакъла е Лео Муич, чиито постановки са изграни на най-големите сцени в Европа, Америка и Япония. Спектакълът „Ана Каренина“ е решен в традициите на неокласическия балет с абстрактни движения, изразена честота и индивидуалност, но верен на сюжетните моменти. Постановъчният екип е от Хърватската опера в Загреб, който умело адаптира зимния сюжет на Толстой на монументалната сцена в двора на Царевец.

Гост-солисти в представлението ще са Марта Петкова, Никола Хаджитанев и Емил Йорданов – премиер-солисти на Национален балет София.

Четириметров кръст издигат на Царевец за театрално-музикалния спектакъл „Амадеус“, съобщават от пресцентъра на МДТ „Константин Кисимов“ на 27 юли. С най-новото заглавие в своя афиш Музикално-граматичният театър „Константин Кисимов“ ще се представи в Летния фестивал на българските оперни театри „Сцена на вековете“. Премиерата на откритата сцена на историческия хълм във Велико Търново е на 29 юли. С красиви костюми, перуки, много блясък и възшебна музика публиката на Царевец ще се пренесе в епохата на Моцарт. Около 100 цветни и ярки костюма, съобразени със стилистиката от края на XVIII век, са изработени специално за спектакъла. Още толкова са и направените перуки, с които излизат на сцената всички артисти, обяснява сценографът Лидия Къркеланова, която е автор и на костюмите. Три тоалета сменя по време на постановката актьорът Боян Фърцов, който изпълнява ролята на Моцарт. Два костюма са подготвени за Цветелин Илчев, на когото е поверена другата главна роля – тази на Салиери. В постановката, която впечатлява със своите мащаби, участват актьорите, солистите, оркестърът, хорът и балетът на театъра, както и гостуващи солисти с блестящи гласове. Великотърновци и гостите на града ще могат да се насладят на изпълненията на сопраните Миряна Калужкова и Теодора Петрова,

на басите Пламен Кумпиков и Стефан Димитров, на баритона Георги Димитров. Специално за премиерата на Царевец в състава ще се включат артист-хористи от Смесения хор на БНР и Софийската хорова капела, както и гост-музиканти от различни формации в страната.

Режисьор е Бойко Илиев, който е и автор на сценичната адаптация. В основата на спектакъла стоят едноименната пиеса на Питър Шафър, както и сценарият на прочутата биографична филмова грама от 1984 г., режисирана от Милош Форман. В спектакъла „Амадеус“ звучи музика от оперите „Отвлечение от сарая“, „Сватбата на Фигаро“, „Дон Жуан“, „Вълшебната флейта“, симфонични произведения, концерти за пиано, „Реквием“. Диригент-постановчик е маестро Георги Патриков. Хореографията е на Катя Богданова, хормайстор е Яница Първанова, а концертмайстор – Милена Байнова.

„Амадеус“ е история за отчаяния бунт на човека, който цял живот е изпълнявал всички морални норми, участвал е във всички благотворителни комитети, изряден гражданин и католик, предан на своя Бог, а е лишен от онази божествена искра, която би го приближила до гения на Моцарт. Музиката на Моцарт е тази, в която се разкрива Бог, а Салиери е дарен само с онази достатъчна музикалност да разбере това, което не спира да го измъчва до „първия слънчев лъч“, оказал се последен в

Велико Търново, 10 юли 2022 г. Танцовата мистерия „Сънят на Пилат“ превръща началото на фестивала „Сцена на вековете“ в истински празник. Великолепната постановка на Старозагорската опера по музика на Стефан Димитров и хореографията на Василий Медведев, е вдъхновена от книгата на Булгаков „Майстора и Маргарита“. Снимка: Марина Петрова, БТА

неговия жизнен път“, обяснява режисьорът.

* * *

Съпътстващата програма на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ в Летния театър на Велико Търново започва с концерт на цигуларя Веско Ешкенази и Плебенската филхармония, съобщават организаторите. Той ще бъде на 30 юли.

В музикалното събитие под наслов „В света на музиката“ ще участва също Вероника Тодорова – акордеон, а диригент и аранжор на програмата е Георги Милтиягов.

Публиката ще може да се наслади на творби от Бах, Вивалди, Моцарт, Хачатурян, Петко Стайнов, Ренцо Руджери, Астор Пиацола, Енио Мориконе, Джон Уилямс, Майкъл Джексън, група „Куин“ – в съвременен аранжимент.

Още два концерта включва съпътстващата програма на „Сцена на вековете“ в Летния театър – „От тенорите с любов“ на Симфониета-Враца (12 август) и „Една нощ в операта с музиката на Queen“ с участието на Славин Славчев, Дони, Славчо Николов, Венко Поромански, Михаил Шишков-син, Вера Гиргинова – сопрано, хор и оркестър на Държавна опера Пловдив (11 септември).

* * *

С два концерта на световноизвестния Оркестър на двореца Шьонбрун – Виена, започва програмата за ме-

сец август на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ на Царевец, съобщават организаторите на 4 август.

Виенските музиканти ще излязат на откритата сцена в двореца на крепостта Царевец във Велико Търново на 5 и 6 август от 21 часа.

В продължение на два часа и половина 24 музиканти и двама солисти ще оставят без дъх заплепената публика, а светлинно-визуалното шоу ще допълни магията на програмата „Нощ под звездите с Оркестъра на двореца Шьонбрун – Виена“, която е специално подготвена за българската публика. Те ще изпълнят хитове на класическата музика като „Радецки марш“, валса „На тихия син Дунав“, части от оперетите „Прилепът“ и „Цигански барон“ и още възнуващи творби на Моцарт, династията Щраус и техни съвременници.

Оркестърът на двореца Шьонбрун – Виена, е реномиран камерен оркестър с международна популярност, който пресъздава музикално блясъка и романтиката на имперска Виена. Диригент е Гуидо Манкузи, потомък на известна музикална фамилия, а концертмайстор на интернационалния състав на оркестъра е пловдивчанката Таня Джарова-Салустиио. След Велико Търново лятното турне на музикантите ще премине през Варна и София.

* * *

На 29 август Варненската опера за първи път ще

представи операта „Ромео и Жулиета“ на Царевец, част от Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“, съобщават организаторите от Община Велико Търново.

„Ромео и Жулиета“ на Шарл Гуно е нарицателна за френския романтизъм с неговата чувственост, финес и вокална грация, рядък пример за опера, в която музиката превъзхожда драматургията с красотата на мелодиите и изящната оркестрация. Тя е последното непреходно художествено достижение на композитора и жъне истински триумф на премиерата в Париж на 27 април 1867 г. Към класиката на френския романтизъм се придържа и постановъчният екип на Варненската опера в своя първи спектакъл на „Ромео и Жулиета“ – диригент-постановчикът Светослав Борисов и режисьорката Урсула Хорнер от Австрия, която работи в състава на Националната опера и балет на Република Северна Македония.

„Шекспировата „Ромео и Жулиета“ често се свежда до любовна история. Но това е и разказ за две семейства, които дори след смъртта на децата си не осъзнават безумието на враждата помежду си. Когато след любовната нощ: „Беше славейт, не чучулигата!“ светлината нежно влиза през прозореца, нейните лъчи не могат да се разделят. Те са едно цяло, което стопля и озарява всичко около нас. Ние живеем заедно на една земя, в една вселена и осъзнаването на този факт всъщност е

целта на нашето съществуване“, подчертава режисьорката Урсула Хорнер.

В ролята на Жулиета на Царевец ще се превъплъти талантливата великотърновска оперна певица Мария Павлова. Солоистката на Варненската опера е родена във Велико Търново. През миналото лято публиката в родния ѝ град горещо я аплодира на фестивала „Сцена на вековете“ в ролята ѝ на Памина от „Вълшебната флейта“, припомнят организаторите.

Образът на Ромео ще пресъздаде венецуелският тенор Рейналдо Дроз – възпитаник на майсторските класове на Райна Кабанска с впечатляваща кариера у нас и в чужбина. Останалите партии ще изпълнят Лоренцо – Евгений Станимиров; Меркуцио – Иво Йорданов; Стефано – Лилия Илиева; Граф Капулети – Венцеслав Анастасов; Тибалт – Борис Луков; Гертруда – Михаела Берова; Херцогът на Верона – Гео Чобанов; Граф Парис – Велин Михайлов; Гре-

горио – Петьо Петров; Бенволио – Христо Ганевски; Жан – Лъчезар Александров.

* * *

С танго-операта „Мария от Буенос Айрес“ завършва тазгодишното издание на фестивала „Сцена на вековете“. Седмият летен оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново ще завърши с единствената танго-опера в света. Спектакълът на Държавната опера Пловдив ще се състои на 10 септември. Заради прогнозата за дъждовно време постановката ще се играе на сцената на Музикално-драматичния театър „Константин Кисимов“, съобщават организаторите.

Сюрреалистичната опера на Астор Пиацола е фюжън от танго, поезия и класическа музика, която разказва за Мария – прелъстена от танго музиката, тя попада в подземния свят на Буенос Айрес. Страстна история с библейска символика, възхвала на женското

начало, побрала противоречията на света – ненавист и поквара, любов и омраза, отчаяние и възвисение, гибел и новозараждащ се живот, е в сърцевината на сюжета.

Страстният дует на Мария с тангото е претворен от фантазията на режисьора Веселка Кунчева („Дама Пика“, „Аз, Сизиф“, „Взраждане“ и др.) в един силно визуален спектакъл-сън със специалното участие на Люси Дяковска.

Внушителното сценично решение и огнената хореография са обединени от латиноамериканския инструмент бандонеон, който от съблазнителен „глас“ в оркестъра се материализира в разрушително оръжие на сцената. В спектакъла под диригентската палка на Константин Добройков участват Момчил Караиванов, Живко Джуранов, хор, балет и оркестър на Пловдивската опера.

* * *

Успешен сезон отчитат организаторите на фестивала „Сцена на вековете“. Повече от 20 000 зрители от страната и чужбина са съпреживели класическото музикално изкуство в атмосферата на Велико Търново по време на тазгодишното издание на Летния оперен фестивал. Програмата на сезон 2022 г. и жанровото многообразие събраха овациите на публиката и утвърдиха културния форум като едно от най-престижните летни арт събития в страната, а подготовката

Велико Търново, 11 септември 2022 г. С единствената танго опера в света – „Мария от Буенос Айрес“ от Астор Пиацола, приключва тазгодишното издание на фестивала „Сцена на вековете“. Снимка: Марина Петрова, БТА

за идния сезон вече започва, посочва на 21 септември Нелина Църова, директор на Дирекция „Култура“ в общината.

2023

Осмото издание на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ на Царевец започва с операта на Верди „Бал с маски“, постановка на Държавната опера в Бургас, съобщават организаторите от Община Велико Търново.

На откритата сцена в историческата крепост Царевец под палката на маестро Иван Кожухаров Държавна опера Бургас ще представи история, разказваща за светостта на чувствата, вплеели своята гибелна сила в една тъжна приказка за любов, ревност и изкупление. Тенорът Валерий Георгиев влиза в ролята на благородния Рикардо. В образа на Амелия, разкъсваща се между любовта и гълга, ще се превъплъти солистката на бургаската опера Йоана Железчева. Именитият баритон Марян Йованоски ще бъде честолюбивият Ренато. Сопраното Мария Цветкова-Маджарова влиза в ролята на Оскар. Даниела Дякова ще бъде мистериозната гадателка Улрика. Иновативните режисьорски решения са на доц. Александър Текелиев. Спектакълът ще е на 8 юли.

Програмата на „Сцена на вековете“ ще продължи на 15 юли с нов прочит на операта „Тоска“ от Пучини на Държавната опера в Стара Загора. Седмица по-късно, на 21 юли,

ще е премиерата на открито на най-новото заглавие от репертоара на великотърновския Музикално-граматичен театър „Константин Кисимов“ – операта „Дон Жуан“ от Волфганг Амадеус Моцарт.

По традиция на сцената в крепостта Царевец ще бъде представено и българско класическо заглавие на 29 юли. Този сезон това ще е историческата опера на Парашкев Хаджиев „Лето 893“. Спектакълът на Русенската опера е посветен на 1130 години от Преславския църковно-народен събор и историческата кулминация на покръстването на българския народ.

Опера в танц по музика на Верди, Пучини и Белини ще е спектакълът „Опера diva“ на операта в Пловдив, който ще може да се види на Царевец на 12 август. С комичната опера „Дон Паскуале“ от Гаetano Доницети във фестивалната програма на 24 август ще се включи Държавната опера Варна. Музикалният сезон на Царевец ще завърши на 2 септември с грандиозна галавечер на оперетата и мюзикъла на Национален музикален театър „Стефан Македонски“.

Три са заглавията във фестивалната програма за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. На 10 юли на голямата сцена на Царевец великотърновската балетна школа „Класика“ ще представи танцовата приказка за деца „Снежната кралица“. В Летния театър на града на 19 юли ще е спектакълът „Тайната гра-

дина“ на възпитаниците на „Виргиния балет“, а на 12 септември детската формация „Бон-Бон Мюзик“ ще гостува с постановката „Вълшебната корона“ по музика на Стефан Димитров.

В съпътстващата програма на фестивала е мултимедийният концерт „Властелинът на пръстените“ на Симфонietta-Враца (22 юли), хитовият концерт ABBA Symphony на Плевенската филхармония (1 август) и рокоперата „Есмералда – Парижката Света Богородица“ в изпълнение на Държавна опера Стара Загора (26 август), съобщават организаторите.

* * *

Велико Търново получи печат на Европейската фестивална асоциация за „Сцена на вековете“ и „Арбанаси самър мюзик“, съобщава на 28 юни пред журналисти в пресклуба на БТА заместник-кметът Нейко Генчев. Меморандумът, с който старата столица получава престижното отличие, е подписан в рамките на конгреса на Европейската фестивална асоциация в испанския град Жерона през април.

С тези свои международни летни фестивали Велико Търново вече е в мрежата на елитните фестивални градове. Признанието е задължаващо, защото се ревизира на всеки три години, същевременно дава много перспективи пред града. Велико Търново ще има собствен раздел в платформата festivalfinder.

ей с милиони потребители по целия свят, допълва Генчев.

Освен практическите ползи в дългосрочен план, участието в платформата ще е в полза за изграждането на бъдеща стратегия по отношение на фестивалите и ще даде по-ясна визия за артистичното измерение на града, ще бъде и част от всички фестивални графици и логистика, както и благоприятстващ фактор при кандидатстването за проекти, свързани с популяризирането на културата, посочва Нейко Генчев. Той допълва, че в старата столица се реализират годишно над 30 фестивала от различен характер. От балканските градове освен Велико Търново член на асоциацията е Белград, а там фестивалите годишно са стотици, което показва високото равнище на фестивалната програма във Велико Търново, допълва той.

* * *

Спектакълът „Бал с маски“ на Държавната опера в Бургас дава началото на осмото издание на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново. Заради гържовното време операта от Джузепе Верди беше поставена на сцената на МДТ „Константин Кисимов“, пише БТА на 8 юли.

В продължение на два месеца Велико Търново ще бъде сцена за изява на държавните опери от Бургас, Варна, Пловдив, Русе и Стара Загора, Музикалния театър „Стефан Македонски“ и домакина МДТ

Велико Търново, 28 юни 2023 г. Брошури с програмата за Летния сезон на фестивала „Сцена на вековете“. Снимка: Марина Петрова, БТА

„Константин Кисимов“, който ще представят световни шедьоври на оперната и балетната класика, казва при откриването на фестивала маестро Владимир Бошнаков, артистичен директор на форума. Той прочита поздравителен адрес от министъра на културата Кръстьо Кръстев.

Заместник-кметът на Община Велико Търново Нейко Генчев подчертава, че това е най-старият оперен фестивал на открито в България, и допълва, че тази вечер той е на закрито заради метеорологичните условия, но те не променят този факт. Той благодари на всички, които подкрепят значимото събитие, част от културния живот на историческата и духовна столица на България.

* * *

Сопраното Русалина Мочукова за първи път ще влезе в ролята на Тоска пред публиката

в родния си град Велико Търново, съобщават организаторите на 12 юли.

„Тоска“ от Пучини на Държавната опера в Стара Загора е второто заглавие от афиша на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“. Вдъхновен от изпълнението на Сара Бернар в спектакъла на мелодрамата „Флория Тоска“ на френския драматург Викторен Сарду, Пучини веднага решава да напише опера по този сюжет, която се превръща в любима на меломаните.

На 15 юли публиката ще има възможността да аплодира в ролята на Тоска израсналата във Велико Търново оперна певица Русалина Мочукова – солистка на Старозагорската опера. Тази роля се превръща след дебюта ѝ през миналата година в нейна визитна картичка. Певицата не крие възлението си, че ще пее пред родната търновска публика в толкова любима роля и ще стъпи на историческа сцена

на крепостта Царевец, която със своите автентични крепостни стени ще се превърне в естествен декор на граматичния сюжет на оперното произведение.

В ролята на Марио Каваргоси ще ѝ партнира тенорът Ивайло Михайлов, а в ролята на Барон Скарпия гостува световно признатият румънски баритон Йонуц Паску. В останалите роли зрителите ще видят солистите на Старозагорската опера Александър Марулев (Ангжелоти), Иван Кабамитов (Клисар), Ивайло Йовчев (Сполета). Участват още хор, оркестър, деца от Детско-юношеската студия за опера и балет, представители на Прабългарската школа за оцеляване „Бага-Тур“. Диригент ще е маестро Владимир Бошнаков, хормайстор – Младен Станев.

Операта „Дон Жуан“ от Моцарт поставя великотърновският театър на откритата сцена на Царевец на 21 юли. Спектакълът е част от Осмия летен оперен сезон „Сцена на вековете“.

В площад, в пишна градина, в благороднически дом, в гробище, в кръчма ще бъде преобразена сцената на Царския дворец на Царевец, а в зрелищния финал дворецът на българските царе ще бъде превзет от пламъци, съобщават от пресцентъра на театъра. Около 50 цветни и ярки костюма, съобразени със стилистиката от края на XVIII век,

Велико Търново, 9 юли 2023 г. Спектакълът „Бал с маски“ на Държавната опера в Бургас дава началото на осмото издание на фестивала „Сцена на Вековете“. Снимка: Марина Петрова, БТА

са ушити за постановката. За по-голяма автентичност тоалетите са изработени само от естествени материали – памук и вълна, които умело са съчетани с дантела и брукат. Диригент на продукцията е Георги Патриков, а режисурата е на Петко Бонев. 3D мапингът за спектакъла е подготвен от Лора Руневска – elektrick me. Сценичният дизайн и костюмите са дело на Ася Стоименова. В постановъчния екип на „Дон Жуан“ участват още концертмайсторът Мария Павлова, хореографът Катя Богданова и хормайсторът Яница Първанова.

С певчески изпълнения и актьорска игра на сцената ще излязат солисти от България, Сърбия и Гърция. В главните роли ще се превъплътят Никола Иванов (Дон Жуан), Пламен Кумпиков (слугата на Дон Жуан Лепорелло), гостенките от Сърбия Исидора Молес (Донна Анна) и Невена Мило-

шевич (Донна Елвира). Партиите на Дон Оттавио изпълнява Стефан Каранац от Сърбия. В образа на Церлина ще се превъплъти гъркинята Анна Фасея, а в ролята на нейния любим Мазетто ще бъде Никола Попов. Като Командора на сцената ще излезе Виктор Кръстанов. В операта участват оркестър, хор и балет на Музикално-граматичен театър „Константин Кисимов“.

Българската история оживява на крепостта Царевец с операта „Лето 893“ от Парашкев Хаджиев. Спектакълът на Русенската опера е част от афиша на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ и е посветен на 1130 години от Преславския църковно-народен събор – историческата кулминация на покръстването на българския народ, съобщават организаторите.

Това е и българското заглавие в афиша на фестивала, което ще бъде поставено на сцената на Царевец на 29 юли. Парашкев Хаджиев заедно с либретиста Банчо Банов са успели да създадат опера, съчетаваща както исторически теми, които ни вълнуват като българи, така и интимно-лирични моменти, свързани с човешката душевност, посочват организаторите.

С нови постмодерни изразни средства в създаването на сценографията и костюмите (Денис Иванов) и режисурата (Пламен Бейков) спектакълът не търси визуална историческа автентичност, а предаване на синтезирано емоционално присъствие с директни внушения и провокация за въображението и фантазията на публиката. Такива са и посланията, които носи музиката на Парашкев Хаджиев, пресъздадена от оркестъра на Русенската опера, дирижиран от маестро Владимир Бошнаков. Хор с диригент Стелияна Димитрова-Хернани и сценичната хореография на художествения ръководител на балетната трупа Весела Василева ще превземат сцената с професионализъм и запомнящи се моменти, смятат създателите на съвременната версия на произведението.

Въздействащият образ на Борис Михаил ще изгради с вокално майсторство и актьорско присъствие басът Момчил Миланов. Мецосопраното Глория Пенчева ще е коварната и отмъстителна Ермиара, съпруга на княз Владимир Ра-

саме, чиято роля ще бъде изпълнена от Добромир Момаков. Другият син на Борис – Симеон, ще е Теодор Петков, ролята на неговата любима Севина ще изпълни Даниела Караиванова, а тази на нейния баща, болярина Домета – Стоян Стоянджов. Сценографът Денис Иванов ще представи по неповторим начин жреца на Тангра – Токту.

За първи път на Царевец ще бъде представена комичната опера „Дон Паскуале“ от Доницети. Заглавието е част от афиша на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“, а постановката е на Държавната опера Варна, съобщават организаторите.

Главните роли на откритата сцена на Царевец ще бъдат изпълнени от Гео Чобанов (Дон Паскуале), Георги Султанов (Ернесто), Свилен Николов (Доктор Малатеста), Илко Захариев (Нотариус). В Норина ще се превъплъти великотърновското оперно дарование Мария Павлова. Режисьор е Сребрина Соколова, диригент – Светослав Борисов, костюмите са на Елена Иванова, а хореографията – на Надя Димокова. В постановката участват солисти, хор и оркестър на Държавна опера Варна. Спектакълът ще бъде поставен на 24 август на откритата сцена на Царевец.

Осмият музикален сезон „Сцена на вековете“ продължава на 26 август с рок операта „Есмералда – Парижката

Света Богородица“ по романа на Виктор Юго и музиката на Рикардо Кочанте в изпълнение на Старозагорската опера и ще завърши на 2 септември с грандиозна галавечер на оперетата и мюзикъла на Национален музикален театър „Стефан Македонски“. За детска и младежка аудитория е последното заглавие за сезона и част от програмата „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. Това е спектакълът „Вълшебната корона“ по музиката на Стефан Димитров, който ще бъде изпълнен от „Бон-Бон Мюзик“ на 12 септември в Летния театър.

2024

Световноизвестната танцова група „Огънят на Анагола“, китайска кунчю опера и още 13 заглавия са включени в афиша на тазгодишното издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново, съобщават организаторите на 26 юни. Сред тях има опера, балет, мюзикъл и концерт-спектакли, които ще бъдат представени в три програми на три сцени в рамките на три месеца. Заглавия от своите репертоари ще представят оперите от Варна, Стара Загора, Русе и Пловдив, Музикално-граматичен театър „Константин Кисимов“ – Велико Търново, Националният музикален театър „Стефан Македонски“ – София, Симфониета-Враца и Плевенската филхармония.

Музикалният форум се организира от Община Велико

Търново с подкрепата на Регионалния исторически музей и Общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“. Той е носител на престижния лейбъл „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа 2024-2025“, а Българската телеграфна агенция е негов партньор.

Деветото издание на Летния оперен сезон започва на 4 юли с гастрол на Шанхайската оперна кунчю трупа, която ще представи на Царевец класическата китайска кунчю опера „Среща сред цъфналите праскови“. Официалното откриване на сезон 2024 е на 6 юли, отново на сцената на историческия хълм, с балета „Кармен“ по музика на Бизе-Шчедрин на интернационалната балетна трупа на Русенската опера. Под открито небе ще са и следващите три заглавия от основната програма – концертът „Почит към Енрико Морricone“ на Симфонietta-Враца на 13 юли, оперетата „Страната на усмивките“ от Лехар в изпълнение на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ на 19 юли и най-новото заглавие от репертоара на Държавната опера Стара Загора „Ловци на бисери“ от Бизе на 27 юли, съобщава артистичният директор на фестивала маестро Владимир Бошнаков.

Хореографии, съчетаващи фолклорен и модерен танц, балет и 3D мапинг на турската трупа „Огънят на Анадола“ зрителите ще видят на 3 август в Летния театър на Велико Търново. Със своите 120

участници трупата е сред трите най-големи танцови формации в света и гостуването ѝ се очаква с нетърпение от публиката. Следващото заглавие ще е операта „Летящият холандец“ от Рихард Вагнер на Театрално-продукцентски център Варна, което ще бъде представено на 2 септември в МДТ „Константин Кисимов“. Финал на основната фестивална програма ще постави Националният музикален театър „Стефан Македонски“ на 4 септември в Летния театър. Трупата ще се изяви с най-новия си мюзикъл „Здравей, как си приятелю“ по музика на Стефан Диомов.

Заглавия на „Бон-Бон Мюзик“ от София, „Вирджиния балет“ и Балетна школа „Класика“ от Велико Търново са в програмата за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. Гостите от столицата вече са представили своя мюзикъл „Комешката банда“ по повод празника на децата 1 юни. Великотърновските състави ще излязат пред публика съответно с галаконцерта „Звездите на Търновград“ в Летния театър на 28 юни и с балетния спектакъл „Песента на Солвейг“ на Царевец на 15 юли.

Съпътстващите събития от сезон 2024 ще са в Летния театър на Велико Търново. Те включват концертите: „Музикална магия“ на маестро Йордан Камджалов и Плевенската филхармония, The best of Васил Петров, „Вкусът на времето“ – 80 години Кирил Маричков – на група „Фондацията“ и Ор-

кестъра на Държавна опера Пловдив и Live on Broadway на Рафи Бохосян и Русенската опера.

Това е най-старият оперен фестивал на открито, от чието начало следващата година ще бъдат отбелязани 4 десетилетия, а от новия му формат – 10-годишен юбилей, подчертава заместник-кметът на Велико Търново Нейко Генчев.

Основната цел на събитието е да бъде запазена класическата опера с оригинална музика, хореографии и класически костюми, посочва директорът на дирекция „Култура, туризъм и международни дейности“ в Община Велико Търново Нелина Църрова. Затова основната сцена на Царевец е отредена само за такива заглавия, добавя тя. Организаторите отдават дължимото и на модерните течения в класическата музика, както и в оперното изкуство, за които е създадена съпътстващата програма, пояснява Църрова. Към младите хора е насочен афишът на „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“, който се провежда за трета поредна година. Неговата цел е да възпитава публика за този вид изкуство и занимаващите се с него да покажат пред зрители своите постижения, казва още тя.

Желанието на организаторите е във фестивала да бъде включено всичко най-интересно и ново в оперната, оперетната и балетната продукция, което се създава в България, подчертава Владимир Бошнаков.

Велико Търново, 26 юли 2024 г. Заместник-кметът на града Нейко Генчев, директорът на дирекция „Култура, туризъм и международни дейности“ в Община Велико Търново Нелина Църрова и артистичният директор маестро Владимир Бошнаков представят програмата на деветото издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“.

Снимка: Николай Венков, БТА

Концерт на Плевенската филхармония и маестро Йордан Камджалов дава старт на съпътстващата програма на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“, който се провежда във Велико Търново. Солист на програмата „Музикална магия“ е кларинетистът Атанас Маринов – българин, който живее в Швейцария и е подкрепен от фондация „Йордан Камджалов“, пише БТА на 3 юли.

Публиката в Летния театър на старата столица слуша шедьоври от класиката и романтизма. Концертът включва произведения от Панчо Владигеров, Штраус, Паганини, Бизе, Сарасате, Брамс, Григ, Чайковски, както и препратки към българския фолклор.

Китайската кунчю опера „Среща сред цъфналите праскови“ постави снощи начало на Деветия оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново. Тя бе изпълнена

от гостуващата в страната ни Шанхайска оперна кунчю трупа. Заради прогнозата за нестабилни метеорологични условия представлението бе изиграно в Народно читалище „Надежда-1869“ вместо на хълма Царевец с вход свободен. Спектакълът беше представен на китайски език със субтитри на български и английски, пише БТА на 5 юли.

„Среща сред цъфналите праскови“ е част от репертоара на китайската традиционна опера кунчю, която е включена в списъка на ЮНЕСКО за нематериално културно наследство. Шанхайската трупа, която я изпълнява, е основана през 1978 г., като съхранява и продължава да предава на поколенията тази вече столетна форма на китайска опера. Част от нея са прочути и високо признати изпълнители на кунчю. От създаването си досега трупата е поставила близо 300 традиционни спектакъла, като същевременно насърчава създаването на съвременни произведения. Спектаклите на трупата са отличени с най-

важните национални награди, а представленията ѝ се гледат по целия свят, посочват организаторите на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“.

Деветият летен оперен сезон „Сцена на вековете“ на хълма Царевец във Велико Търново официално беше открит с балетния спектакъл „Кармен“, пише БТА на 7 юли. Създаден по музика от еднотелната опера на Жорж Бизе, допълнена и обогатена с фрагменти от други негови композиции, той е представен от Държавна опера Русе. На сцената под открито небе излизат солистите Александър Крунев, Петър Костов и Петя Цонева, хор и оркестър под диригентството на маестра Вилиана Вълчева. В ролята на Кармен се превъплъщава балерината Ирена Барбукова, Дон Хосе изиграва премиер-балетистът Масаки Такага. Туаго Виктор да Силва Оливейра влиза в ролята на Съдбата, а балетистът Давидо Диодато е Ескамилио.

„Кармен“ с либрето и хореография на Наталия Осипова предлага съчетание от класическия балет и неокласика, пречупени през изразителността на модерния танц. Спектакълът разказва трагичната история за борещата се за съдбата и свободата си пленителна испанка, описана в новелата на френския писател Проспер Мериме, а публиката се пренася в го-

Велико Търново, 7 юли 2024 г. Деветият летен оперен сезон „Сцена на Вековете“ официално е открит с балетния спектакъл „Кармен“. Снимка: Николай Венков, БТА

рещата атмосфера на Иберийския полуостров.

Преди спектакъла приветствие към публиката и участниците отправя артистичният директор на фестивала маестро Владимир Бошнаков. „За мен е изключителна чест да ви приветствам тук, в двора на българските царе на крепостта Царевец, в едно от най-престижните събития в областта на класическите изкуства в България“, казва той.

Бошнаков припомня, че музикалният форум се организира от Община Велико Търново със съдействието на Регионалния исторически музей и Общинската туристическа агенция „Царевград Търнов“. Той се провежда под патронажа на Министерството на културата и за пореден път е носител на престижния лейбъл „Европа за фестивалите. Фестивалите за Европа 2024-2025“, подчертава артистичният директор.

Филмова музика на Енио Мориконе от популярни кинопродукции ще звучи на Царевец във Велико Търново, съобщават организаторите на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“. Концертът на Симфониета-Враца и италиански солисти с хитове на известния композитор ще е на 13 юли вечерта. Под диригентската палка на Христо Павлов оркестърът ще изпълни музика от филмови хитове, а за концерта на Царевец от Италия пристигат сопраното Даниела Плачи, пианистката Андреа Албертини и цигуларката Ливия Александра Хагю от оркестър Le Muse.

В основата на проекта, който в България се осъществява от Симфониета-Враца, е италианският пианист Андреа Албертини. С музиканта през последните си години е работил самият Енио Мориконе. Албертини създава успешния

спектакъл „Почит към Енио Мориконе“ първо в Италия, след което гастролира на редица международни сцени, посочват организаторите на фестивала. Като комплимент за публиката след края на концерта ще бъде излъчен аудио-визуалният спектакъл „Царевград Търнов – звук и светлина“, допълват те.

В огромен лотосов цвят ще се преобрази откритата сцена на крепостта Царевец за премиерата на романтичната оперета „Страната на усмивките“ на Франц Лехар. Това съобщават от Музикално-драматичния театър „Константин Кисимов“ във Велико Търново, чието представление на 19 юли ще е част от деветото издание на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“.

Действието в „Страната на усмивките“ ще пренесе публиката не само в изискана Виена и далечен Китай, но и в красивия и фантазен свят на сънищата, посочват от театъра. Солисти и актьори заедно с оркестъра, хора и балета създават уникална симбиоза на сцената, разказвайки вълшебна приказка за мирозданието на света, крепящ се основно на любовта, добавят те.

От Музикално-драматичния театър „Константин Кисимов“ обещава да изненадат публиката със съчетание между гласовити солисти и актьорска игра, приказни костюми, завла-

дяваща сценография и 3D мапинг.

Диригент-постановчик на спектакъла е маестро Георги Патриков, а гост-режисьор е Вера Петрова от Софийската опера и балет. В солистичните роли на сцената на средновековната крепост ще излязат Теодора Петрова в ролята на Лиза, Пламен Долапчиев като принц Су-Чонг, баритонът Никола Иванова като Граф Густаф фон Потенщайн и Мирела Ябанджиева в образа на сестрата на принца Ми. В оперетата участват актьорите от великотърновския театър Виктор Терзийски, Стефка Златкова, Иван Митев, Стефан Методиев, Кирил Милушев и хористът Стефан Стоев.

Постановъчният екип на „Страната на усмивките“ включва хореографа Катя Богданова, хормайстора Яница Първанова и концертмайстора Мария Павлова. 3D мапингът за спектакъла е подготвен от екип на Elektrick me. Помощник-режисьор е Румяна Атанасова, корепетитор – Росица Тарапанова, наг актьорската подготовка и пластика работи Стефан Методиев, а звуковите ефекти са дело на Петър Атанасчев.

„Ловци на бисери“ на Старозагорската опера е днешното заглавие в афиша на „Сцена на вековете“, съобщават организаторите на 27 юли. Държавна опера Стара Загора ще представи операта от Жорж Бизе

на откритата сцена на крепостта Царевец.

Режисьор е Славчо Николов, който залага на приказна визия и драматичен разказ със сложни човешки взаимоотношения. Сюжетът е за съперничеството между двама приятели, ловци на бисери – Зурга и Надир, които са влюбени в красивата Лейла. Развива се на фона на екзотичните пейзажи на остров Цейлон (Шри Ланка). И Лейла ще трябва да направи много по-труден избор – между гълга и любовта. Както в повечето романтични истории, любовта побеждава.

В ролята на Лейла на Царевец зрителите ще видят Емилия Терзиева. Румънският тенор Андрей Фермешану ще се превъплъти в Надир, Валери Турманов ще е Зурга, а Нурабаг ще бъде Евгений Арабаджиев. В спектакъла участва оркестър, хор и балет на Държавната опера в Стара Загора, а диригент ще е маестро Владимир Бошнаков. След края на спектакъла като комплимент за публиката ще бъде излъчено аудио-визуалното шоу „Царевград Търнов – звук и светлина“

Държавната опера Варна представя „Летящият холандец“ на Вагнер на сцената на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново, пише в новина от 2 септември. В спектакъла вземат участие солисти, хор и оркестър, както и Варненската детско-юношеска опера при

Центъра за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс – Варна.

Оперната постановка е под режисурата на Вера Немирова, а диригенти на оркестъра и хора са съответно Светослав Борисов и Теодора Георгиева. Главните роли изпълняват Деян Вачков, Линка Стоянова, Валерий Георгиев, Гео Чобанов, Силвия Ангелова и Артём Арутюнов.

Публиката, сред която има много чуждестранни гости, оценява високо представената на сцената на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ постановка с бурни аплодисменти и ставане на крака.

Мюзикълът „Здравей! Как си, приятелю?“ на Националния музикален театър „Стефан Македонски“ гостува в Летния театър на Велико Търново. Той е част от програмата на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ и завладява публиката с 23 популярни и обичани песни на композитора Стефан Диомов, пише БТА на 4 септември.

Със спектакъла е закрыта основната програма на най-стария оперен фестивал на открито в България, който е носител на престижния лейбъл „Европа за фестивалите, фестивалите за Европа“, припомня в приветствието си към публиката заместник-кметът на Велико Търново Нейко Генчев. Той допълва, че заедно с Arbanassi Summer

Music „Сцена на вековете“ е причина Велико Търново да носи престижния Печат на Европейската фестивална асоциация. „След малко ще се потопите в едно преживяване, което ще ви помогне да забравите всичките си неприятности и ще искате да го изпитвате отново и отново“, казва Генчев, който пояснява, че ще гледа мюзикъла за трети път, а след това припомня, че съпътстващата програма на фестивала ще продължи с още два концерта в Летния театър. На 7 септември група „Фондацията“ и Оркестъра на Държавна опера Пловдив ще представят „Вкусът на времето“ – 80 години Кирил Маричков“, а на 12 септември публиката ще може да гледа Live on Broadway на Рафи Бохосян и Русенската опера.

В мюзикъла, който е първият у нас, създаден по готови песни, участват солисти, балет и оркестър на Музикалния театър. Сюжетът, събиращ две поколения с разлика от три десетилетия в една емоционална нощ в Морската градина, предизвиква интереса на зрителите и ги потапя в една нощ с любопитни ситуации, много смях и малко носталгия. В „Здравей! Как си, приятелю?“ за първи път със симфоничен аранжиринг прозвучават песни, обичани от милиони българи, изпълнявани от Тони Димитрова, Пламен Ставрев, „Тоника“, „Тоника СВ“, „Домино“ и „Фамилия Тоника“.

* * *

Стоотици великотърновци си припомниха „Вкусът на времето“ заедно с Кирил Маричков, „Фондацията“ и Оркестъра на Опера Пловдив, пише БТА на 7 септември.

Въпреки гъжда Летният театър във Велико Търново се оказва тесен за стотиците зрители на концерта „Вкусът на времето“ – 80 години Кирил Маричков“ заедно с музикантите от „Фондацията“ и Оркестъра на Опера Пловдив с диригент Константин Добройков.

Публиката става на крака и запява заедно с легендата на българския рок Кирил Маричков песента „Моят свят“, подготвена за първи път в концертен вариант. След това музикантът споделя, че по повод лично премеждие е създал песента „Тъмен вятър“, част от последния му солов албум. Китаристът Славчо Николов разказва пред публиката, че Кирил Маричков е от поколението български музиканти, създало основите на българския рок, върху което следващите поколения стъпват.

„Благодаря ви, Велико Търново, вие ни върнахте в младостта“, възкликва Иван Лечев, който изпява „Блажени години“ на класика в българската музика Георги Минчев.

* * *

С концерт-спектакъла Live on Broadway на Рафи Бохосян и Държавната опера Русе завършва програмата на тазгодишния Летен оперен сезон

„Сцена на вековете“, пише в публикация от 11 септември. В залата на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ в старата столица прозвучават изпълнения от най-великите мюзикъли на всички времена, а публиката през цялото време възнагражда с бурни аплодисменти певците и музикантите.

Бохосян, който е създател и сценарист на спектакъла, повежда зрителите през историята на мюзикъла – жанр, който обединява всякакви стилове музика. Под акомпанимента на оркестъра на Държавна опера Русе с диригент Вилиана Вълчева той пее джаз, рок и поп, а Даниела Караиванова и Борис Луков му партнират в някои от изпълненията. Луков представя на публиката песен на свещника Люмиер от „Красавицата и звяра“, който дублира с гласа си в българския вариант на филма на „Дисни“, а Караиванова се превъплъщава в оперната прима Монсерат Кабаие, изпявайки с Рафи (в ролята на Фреди Меркюри) емблематичния дует „Барселона“. Бохосян изпълнява и песента „Кабаре“, с която се превъплъти в ролята на Лайза Минели от участието си в телевизионното шоу „Като две капки вода“.

2025

Летният оперен фестивал „Сцена на вековете“ във Велико Търново ще отбележи 40 години от своето създаване с три програми на три сцени, съобщават организаторите

Велико Търново, 2 септември 2024 г. Държавна опера-Варна представя „Летящият холандец“ на Вагнер като част от „Сцена на вековете“.
Снимка: Николай Венков, БТА

на форума на 13 юни. Програмата ще предложи на публиката 15 заглавия, включващи опера, балет, симфонична музика, мюзикъл и концерт-спектакли от края на юни до началото на октомври.

Спектакли от своите репертоари ще представят оперните театри от Бургас, Варна, Стара Загора, Русе и Пловдив, Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ във Велико Търново, Националният музикален театър „Стефан Македонски“, Симфониета-Враца и Плевенската филхармония.

На откритата сцена в двора на крепостта Царевец ще гастролтира и елитният оркестър Johann Strauss Virtuosen Orchestra под диригентството на маестро Гуиго Манкузи. Концертът, посветен на 200-годишнината от рождението на Йохан Штраус-син, ще е на 2 август и е част от световното турне на оркестъра, включващо и България.

Сезон 2025 на „Сцена на вековете“ започва на 27 юни с Моцартовата опера „Сватбата

на Фигаро“ на великотърновския театър. Под звездите на Царевец на 6 юли варненската опера ще представи „Фауст“ от Шарл Гуно, а на 12 юли Държавна опера Русе ще гостува с „Травиата“ от Джузепе Верди. „Кармен“ на Жорж Бизе ще прозвучи на 19 юли в изпълнение на Бургаската опера, а на 25 юли дворецът на историческата крепост ще е естествен декор на операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров – премиерен спектакъл на Държавна опера Стара Загора.

За почитателите на балета ще е класическото заглавие „Ромео и Жулиета“ от Сергей Прокофиев на Държавна опера Пловдив, което ще бъде представено на 3 септември в Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“.

Специален акцент във фестивалната програма ще е тържественият концерт-спектакъл, посветен на 40-годишнината на другата „запазена марка“ на Велико Търново – аудио-визуалния спектакъл „Царевград Тър-

нов – звук и светлина“. На 5 септември на площада пред крепостта Царевец ще звучат произведения на български композитори, а кулминацията ще е изпълнението на живо на оригиналната музика на „Звук и светлина“ в синхрон със светлините и визуалните ефекти на спектакъла. Концертното изпълнение ще е на хора и оркестъра на Държавна опера Русе със специалното участие на Теодосий Спасов.

Представления на „Виргиния балет“, Балетна школа „Класика“ и „Бон-Бон Мюзик“ са в тазгодишната програма за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“, която по традиция е с вход свободен.

Съпътстващите събития от сезон 2025 ще са в Летния театър на Велико Търново и включват мюзикъла „Зоро“ по музика на Джипси Кингс и Джон Камерън на Държавна опера Русе, концерта „Танго Classic“ на Веско Ешкенази, Стоян Караиванов и Плевенската филхармония, сценичната кантата „Кармина Бурана“ в изпълнение на Симфониета-Враца и концерт-спектакъла „Кралят на валса“ на Музикален театър „Стефан Македонски“.

* * *

На 26 юни генералният директор на БТА Кирил Вълчев и кметът на Община Велико Търново Даниел Панов подписват договор за насърчване развитието и популяризиране на Календара на културните

Велико Търново, 26 юни 2025 г. Генералният директор на БТА Кирил Вълчев и кметът на Община Велико Търново Даниел Панов подписват договор за насърчаване на развитието и популяризиране на календара на културните събития на общината.
Снимка: Николай Венков, БТА

събития на общината. Това е един от най-впечатляващите културни календари на България с повече от 200 събития, подчертава Вълчев на срещата, която се провежда в кметския кабинет. Партньорството включва и предстоящото юбилейно издание по случай 40 години от първия фестивал „Сцена на вековете“, добавя той. По този повод генералният директор на БТА връчва на кмета Панов папка с материали на агенцията във връзка с дългогодишното събитие, сред които е новината от 6 юли 1985 г. за началото на фестивала и снимка от 17 август 1987 г. Вълчев казва, че по повод това юбилейно издание на „Сцена на вековете“ следващата година БТА може да издаде специален брой на списание ЛИК, който да включи всички 40 години от историята на фестивала.

Генералният директор на агенцията отбелязва, че през

последните години БТА отразява събитието много по-гетайлно и ако преди е имало една или две новини за неговото начало и край, през 2024 г. публикациите са били 24, отразяващи почти всички спектакъл от програмата. Идеята е тази тенденция да продължи и дори със съдействие на организаторите да се доразшири и доразвие.

На 27 юни с операта на Моцарт „Сватбата на Фигаро“ започва десетото издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново. На откритата сцена на крепостта Царевец, преобразена в елегантен испански замък от XVIII век, излизат солисти, симфоничният оркестър, хорът и балетът на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ в старата столица.

В ролята на граф Алмави-ва се превъплъщава тенорът Никола Иванов, а в тази на графиня Розина Алмави-ва – лиричното сопрано Теодора Петрова. Фигаро е баритонът Боян Савов, а образа на Сузана пресъздава сопраното Димитрина Кечеджиева. С дълбокия си басов тембър впечатлява Пламен Кумпиков в ролята на Д-р Бартоло, а младата Йоанна Кадийска е в ролята на Керубино. В образа на Марчелина дебютира Ралица Василева, която свири на фагот в оркестъра на Държавна опера Стара Загора, а сега се изъвява и като певица. Драгомир Шопов изпълнява двойна роля – на Базилио и Курцио, а Димитрия Колева се преобразява в Барбарина. Младият Никола Попов се изъвява в ролите на Антонио и на самия Моцарт, което е интересен режисьорски акцент в спектакъла.

Режисурата на Петко Бонев създава автентична атмосфера на благородническа изисканост и романтична интрига, а иновативният 3D мапинг, пищните рококо и барокови костюми и богатата сценография допринасят зрителите да се пренесат в дворцовото имение на Граф Алмави-ва край Севиля.

Диригент на спектакъла е маестро Георги Патриков, сценографията и костюмите са дело на Ася Стоименова, а за визуалните ефекти отговаря Лора Руневска (elektrick me). В екипа влизат още концертмайсторът Мария Павлова, хореографът Катя Богданова,

хормайсторът Яница Първанова, както и корепетиторите Росица Тарапанова и Кристиана Абрашева. Помощник-режисьор на продукцията е Румяна Атанасова.

В началото на вечерта приветствие към присъстващите отправя артистичният директор на фестивала Владимир Бошнаков. Той подчертава, че това е едно от най-престижните събития в областта на класическите изкуства в България и е първият оперен фестивал на открито в страната. Този сезон се отбелязват 40 години от началото на музикалния форум. Повече от 100 от най-добрите оперни и балетни заглавия, оперети, мюзикли и симфонични концерти са представени на тази сцена, добавя той. Емоциите и преживяването са оставили незабравими спомени за многохилядната публика от страната и чужбина.

Приветствие от името на трупиите, участници в настоящото издание на фестивала, направи Васил Вълчев, директор на Великотърновския театър, с чийто спектакъл започва програмата. Той посочва, че МДТ „Константин Кисимов“ е неизменен участник в последните издания на Летния оперен сезон, представяйки едни от най-мащабните си проекти.

След приключването на спектакъла за всички гости на събитието по традиция е излъчен аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“.

С мюзикъла „Зоро“ на Държавната опера в Русе започва съпътстващата програма на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново, пише БТА на 3 юли. Близко тричасовият спектакъл е представен в Летния театър на областния град, а в главния герой се превъплъщава актьорът Владимир Зомбори, за когото ролята е дебютна в този жанр.

Публиката съпреживява една история, преплитаща темите за любовта, приятелството, борбата за справедливост, честта и достойнството. На сцената излизат солисти, хор, балет и оркестър на Държавната опера Русе, както и деца от русенската детска опера, които заедно с пищната сценография и хореография пренасят зрителите в свят на интриги и братоубийствени битки, но и на романтични срещи, веселби и пътувания. Музиката на Gipsy Kings и Джон Камерън допълнително усилва въздействието на актьорската игра, а фламенкото подчертава страстта между героите.

Театрално-музикален продуцентски център Варна представя френската лирична опера „Фауст“ в двореца на хълма Царевец във Велико Търново, посочва новина от 7 юли.

Творбата на Шарл Гуно по едноименната трагедия на Гьоте, адаптирана от либретистите Жул Барбие и Мишел Каре, среща публиката с изкушения от дявола Фауст и любовта му към Маргарита. В техните образи се

превъплъщават Рейналдо Дроз и Ирина Жекова, а Деян Вачков влиза в ролята на коварния Мефистофел. На сцената излизат оркестър, хор и балет на Държавна опера Варна и Варненска детско-юношеска опера при Център за подкрепа за личностно развитие – Варна. Спектакълът е изпълнен на френски език със субтитри на български и английски.

Диригент-постановчик на спектакъла е маестро Светослав Борисов, а режисьор – Вера Немирова, според която Фауст е търсещият смисъл на живота човек, живеещ във всеки един от нас. Тя отново работи с Юлиан Табаков, който е автор на костюмите, сценограф на спектакъла е Олга фон Вал, а хореографията – на Анна Пампулова.

Постановката е третият прочит на това заглавие в историята на Варненската опера след „Фауст“ на диригента Йоско Йосифов и режисьора Михаил Хаджимишев (1955) и „Фауст“ на диригента Влади Анастасов и режисьора Кузман Попов (1974), посочват от Театрално-музикален продуцентски център Варна.

На 10 юли е съобщено, че с балетен спектакъл започва програмата за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“ във Велико Търново, която съпътства Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“. Той е озаглавен „Зад завесата – или как се става балерина“ и е представен от „Виргиния балет“ към Младежкия дом в старата столица.

На сцената излизат 76 балери-

ни на възраст от 4 до 20 години, казва за БТА основателят и директор на балетната школа Виргиния Казарина. Такъв спектакъл със сигурност не е виждан в нашия град, а може би и в цяла България. Това е нещо, което ме вдъхнови преди много години в Москва, допълва тя.

„Травиата“ на Верди по романа на Александър Дюма-син „Дама-та с камелиите“ е следващото заглавие в Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново, съобщават организаторите на събитието. Оперният спектакъл ще бъде представен от Държавна опера Русе на откритата сцена на хълма Царевец на 12 юли.

Класическото произведение на Джузепе Верди не само е сред любимите на оперната публика по целия свят, но означава много повече за русенци, защото именно с постановка на „Травиата“ през 1949 година се ражда за богат и пълнокръвен живот Русенската опера, посочват от културната институция в крайдунавския град. С новата постановка Държавната опера в Русе отбелязва своя 75-годишен юбилей, включвайки в нея своите солисти, хористи, балетни артисти и инструменталисти и демонстрирайки артистичното богатство на русенския оперен театър. Към тях на сцената се присъединява и Смесен хор „Дунавски звуци“.

Либретото на операта е на Франческо Пиаве, а режисьор на спектакъла е Нина Найденова. Сценографията и костюмите са

дело на Николина Костова-Богданова, а хореографията – на Боряна Сечанова. Диригент на оркестъра е Владимир Бошнаков, на хора – Стелияна Димитрова-Хернани, а концертмайстор – Тамара Лазарова.

В главните роли зрителите ще видят Даниела Караиванова, Нели Петкова, Глория Пенчева, Михаил Михайлов, Александър Крунев, Иван Пенчев, Стоян Стоянджов, Джиюл Лий и Момчил Миланов.

Спектакълът на бургаската опера „Кармен“ от Жорж Бизе бе аплодиран от публиката на откритата сцена на Царевец. Това е поредното заглавие от фестивала „Сцена на вековете“, пише БТА на 20 юли.

Под палката на диригента Иван Кожухаров е пресъздадена вечната история за внезапно пламнала страст и каскада от емоции, чувства и съдбоносни решения. В ролята на Кармен се превъплъщава мецосопраното Даниела Дякова. В ролята на Дон Хосе – тенорът Валерий Георгиев, а баритонът Валери Турманов влиза в ролята на матадора Ескамилио. Сред звездния състав е още Йоана Железчева – в образа на девойката Микаела.

Режисьор на постановката е Дарина Главанакоева-Бакърджиева, диригент на хора – Александър Чепанов, хореографията е на Галина Калчева, помощник-режисьори на постановката са Лина Пеева и Петър Тихолов, репетитор на балета – Марина Змеева-Маркова. В спектакъла участват оркестърът, хорът и балетът на Държавната опера в Бургас.

Новина от 26 юли разказва за Старозагорската опера, която представя „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров на автентичния декор на Царевец. Постановката, част от програмата на Десетото издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“, разказва историята на цар Калоян, превърнал Търновград в непобедима крепост и символ на българската държавност.

Знаковата за великотърновци опера, написана по романа на Фани Попова-Мутафова и с либрето на Николай Лилиев, представя събитията от средновековната история на Търновград с мащаб, динамика и виртуозност. Под диригентската палка на Ивайло Кринчев и оркестъра на Държавната опера в Стара Загора на сцената под звездите излизат артистите, хорът и балетът на операта.

Баритонът Кирил Манолов влиза в ролята на Цар Калоян, в ролята на Царица Мария зрителите гледат Гергана Георгиева, а Борис Тасков е Балдуин. Режисьор на спектакъла е Вера Петрова, сценографията и костюмите са на Гендони, а хореографията на Силвия Томова.

Директорът на Държавната опера в Стара Загора Огнян Драганов посочва, че фабулата на операта се разказва в руините, които помнят. Старозагорската опера избира операта „Цар Калоян“, за да отбележи 100-годишнината си и 40-ия юбилей на летния фестивал „Сцена на вековете“. Ние поставяме заглавия, чрез които самата публика разпознава операта като жанр,

затова избрахме това заглавие, чрез което България е разпознаваема не само тук, но и в чужбина. Това е единствената българска опера, поставяна по света и чрез която се пази споменът за българското оперно и музикално изкуство, посочва Драганов и допълва, че историята на операта е много дълга и започва именно на Царевец преди повече от 40 години.

Симфониета-Враца ще представи „Кармина Бурана“ на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново на 29 юли, съобщават организаторите.

Знаменитата сценична кантата за солисти, хор и оркестър „Кармина Бурана“ от Карл Орф ще бъде представена на сцената на Летния театър във Велико Търново. Солистите Александрина Михайлова (сопран), Андрея Мирчев (тенор), Иво Йорданов (баритон) ще участват в постановката, допълват организаторите.

Спектакълът ще бъде обогатен от гласовете от академичният хор на филхармония „Олте-

ния“ – Крайова. Те ще споделят сцената с талантите от Софийския детски оперен хор с ръководител Таня Радева-Лазарова и Симфониета-Враца под диригентската палка на Христо Павлов.

Творбата е създадена върху текстове от средновековния ръкописен сборник Carmina Burana, открит в началото на XIX век в манастира Бенедиктбойерн в Бавария.

„Кармина Бурана“ е част от съпътстващата програма на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ във Велико Търново.

Балетът „Ромео и Жулиета“ на Пловдивската опера събра овациите на публиката на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ във Велико Търново, пише БТА на 2 септември.

Постановката по музика на Сергей Прокофиев е по хореографията на Валентина Турку – ръководител на Балета на театъра в Марибор, Словения. Възпитаник на легендарния Морис Бержар, Турку е изключителен

танцьор и хореограф. Творчеството ѝ включва над 130 балетни, театрални и оперни продукции, като нейните балети гастролират по целия свят, посочват организаторите.

В ролите на младите влюбени от Верона са Анелия Димитрова, примабалерина на балета на Старозагорската опера, и Тамаш Дарай, дългогодишен премиер-солист на Националния театър в Марибор. В останалите централни роли влизат Амедео Джунта, Себастиан Харпър, Мигел Гарсия, Елена Кучкова, Диан Райчев и Антонио Росас от многонационалната балетна трупа на Държавна опера Пловдив с ръководител Мариана Крънчева и репетитор Петя Димова.

Тази балетна постановка е различна от гледна точка на танцувалната техника, която е наситена с динамика и експресия, както и с един по-модерен подход към движението, коментира за БТА Мариана Крънчева, художествен директор на балета на Пловдивската опера. По думите ѝ действието е мащабно и динамично, както драматургията по класическата пиеса на Шекспир, така и хореографията по музиката на Прокофиев, които не са толкова илюстративни, защото действието се развива в два плана.

На 4 септември се съобщава, че с концерт-спектакъла „Кралят на валса“ приключва съпътстващата програма на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ във Велико Търново. С него музиканти, певци и танцьори от Националния музикален театър „Стефан

Велико Търново, 25 юли 2025 г. Изложба на Царевец е акцент в Летния оперен сезон „Сцена на вековете“.
Снимка: Марина Петрова, БТА

Македонски“ отбелязват 200 години от рождението на композитора Йохан Щраус-син.

В Летния театър във Велико Търново прозвучава увертюрата към „Цигански барон“, арии, дуети и ансамбли от нея и от оперетите „Виенска кръв“, „Една нощ във Венеция“ и „Прилепът“. Освен хор, оркестър и солисти на сцената излиза и балетът, в чието изпълнение публиката наблюдава валсовете „Кайзер валс“, „Пролетни гласове“ и „На хубавия син Дунав“. Почит към бащата на композитора, носещ същото име, беше отдадена с неговия „Радецки марш“.

Концерт-спектакълът продължава около час и половина и представя пред публиката музиката на Йохан Щраус-син, довела до съвършенство виенския музикален стил и включваща елементи от тиролски юодлер, валс, полка, галоп, чардаш и кадрил, обогатени с унгарски, френски и славянски мотиви, както и египетски и персийски в двата му марша.

Певецът и актьор Орлин Павлов получи плакет и благодарствени грамоти за родителите си по повод 40 години от началото на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново, съобщават на 5 септември организаторите на фестивала.

Басът Орлин Павлов-старши и сопраното Тиха Генова са изпълнили главните роли в операта „Ивайло“ на 6 и 7 юни 1985 г. на крепостта Царевец във Велико Търново, с което е поставено началото на фестивала.

Велико Търново, 25 юни 2025 г. В автентичния декор на Царевец Старозагорската опера представя операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров. Снимка: Марина Петрова, БТА

Наградите са връчени от директора на Дирекция „Култура“ на Община Велико Търново Нелина Църова и артистичния директор на „Сцена на вековете“ маестро Владимир Бошнаков.

На 5 септември председателят на Народното събрание Наталия Киселова заедно с жители и гости на Велико Търново присъства на тържествения концерт-спектакъл по случай 40 години на аудио-визуален спектакъл „Звук и светлина“ в старата столица. Събитието е част от инициативите по повод отбелязването на 140 години от Съединението на България и се провежда на площад „Цар Асен I“ пред хълма Царевец. На събитието присъстват народните представители Димитър Николов и Мариана Бояджиева, както и кметът на старата столица Даниел Панов.

Тази вечер за първи път в 40-годишната си история аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“ на историческата крепост е представен с музика на живо, изпълнена от Русенската тържавна опера

и гост-музикантът Теодосий Спасов под диригентството на маестро Владимир Бошнаков. В концерта прозвучават произведения на големи български композитори, свързани с Велико Търново и представления през годините на откритата сцена в двора на Второто българско царство. Вечерта завършва с празнични илюминации и бурни аплодисменти от страна на публиката, която е изпълнила до краен предел площада пред хълма Царевец.

С концерт-спектакъла е закрита официалната програма на тазгодишното издание на „Сцена на вековете“.

Преди спектакъла Наталия Киселова посещава церемония по награждаване на директорите на българските опери и театри, които през 40-годишната история на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“ са били част от неговата програма. Плакети и благодарствени грамоти получават и партньори на организаторите.

Директорът на Дирекция „Култура“ на Община Велико Търново Нелина Църова припомня, че началото на фестивала е

поставено на 6 и 7 юни 1985 г. с два спектакъла на операта „Ивайло“ от Марин Големинев. Две години по-късно крепостта Царевец е естествен декор на шест постановки на операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров. Режисьор на двете заглавия е академик Пламен Карталов. След прекъсване, през 2008 г., по повод 100 години от обявяване Независимостта на България фестивалът е възстановен и оттогава се провежда ежегодно под патронажа на Министерството на културата. Преди 40 години е създаден и аудио-визуалният спектакъл „Царевград Търнов – звук и светлина“ и за тези четири десетилетия е излъчван повече от 7500 пъти пред над седеммилионна публика от всички континенти.

Преди 10 години формата на фестивала беше променена и разширена, казва артистичният директор на „Сцена на вековете“ маестро Владимир Бошнаков. Той се превърна в престижна сцена за всички оперни, симфонични и балетни трупи от цялата страна, както и чуждестранни гости. За детската и младежката аудитория беше създадена програмата „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. Всяка година в последното десетилетие програмата включва и съпътстващи събития. Така фестивалът се разгръща през цялото лято на три сцени.

На церемонията присъства и заместник-председателят на Общинския съвет във Велико Търново Росен Иванов, който връчва паметните знаци. Той казва, че честването на двата юбилея е събитие за града

и страната. Според него това е нещо много ценно, което трябва да бъде запазено.

2026

С балетното галапредставление „Лятна градина“ на „Виргиния балет“ във Велико Търново започва програмата за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“. Тя е част от тазгодишното 41-во издание на Летния оперен фестивал „Сцена на вековете“, който предстои да бъде официално открит на крепостта Царевец на 27 юни и ще се проведе на две сцени, пише БТА на 17 юни.

Възпитаниците на „Виргиния балет“ – Сергей и Мария Казарики, показват какво са научили в балетната зала и печелят аплодисментите на публиката.

Зрителите в Летния театър присъстват на разказ чрез танц за живота на цветята и живата природа, както и за творчеството и скритата красота, съществуващи заедно.

Представянето на опера на откритата сцена позволява изкуството да достигне до по-широка публика, казва академик Пламен Карталов в Регионалната библиотека „Петко Р. Славейков“ във Велико Търново на 22 юни. В читалнята на културната институция той запознава присъстващите с първите два тома от тритомното издание „Опера и природа“, посветено на повече от четири десетилетия творческа дейност в областта на оперното изкуство на открити сцени.

В книгите си акад. Карталов разглежда взаимодействието между оперния театър и естествената среда. Според него идеята за създаването на фестивала „Сцена на вековете“ във Велико Търново е била продиктувана от желанието историческият хълм Царевец да се превърне в естествена сцена за българските исторически опери „Ивайло“ и „Цар Калоян“, чието действие е свързано с мястото. По думите му необичайната среда създава ново възприятие за музиката и обединява красотата на природата с въздействието на сценичното изкуство.

Карталов припомня историята на фестивала „Сцена на вековете“, чието начало е дадено през 80-те години на миналия век. Той отбелязва заслуга за първоначалната идея на културния деец Мария Манева и отбелязва, че възраждането на фестивала след дълго прекъсване е станало възможно благодарение на подкрепата на местната власт и участието на Софийската опера и балет.

Според режисьора най-важното условие за развитието на фестивала е запазването на висок художествен стандарт и недопускането на посредствени продукции. Той изразява надежда историческата крепост Царевец да остане място за представяне на върхови постижения в оперното изкуство, свързани с българската история и културното наследство.

Карталов посочва, че изданието включва богат архив от фотографии, документи и материали, събирани в продължение на пет години. Съставител на томове е режисьорката Юлия Кръстева, която е систематизирала събра-

ните архиви и е работила по подготовката на книгите.

По думите на академичката трите тома надхвърлят хиляда страници и проследяват хронологично развитието на неговите спектакли на открито – от първите камерни постановки през 1982 г. през знаковите продукции на крепостта Царевец до по-късните проекти в България и чужбина.

В заключение Пламен Карталов изразява увереност, че летните оперни фестивали в България ще продължат да се развиват и че природната и историческата среда ще останат важен източник на вдъхновение за бъдещето на музикалния театър.

Авторът е представен от историка проф. Пламен Павлов, а за книгите и „Сцена на вековете“ говорят Юлия Кръстева и Блажка Цанкова, която е участвала в създаването и организацията на фестивала.

Девет заглавия включва основната програма на тазгодишното издание на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“, което започва на 27 юни на хълма Царевец във Велико Търново, съобщават организаторите. Фестивалът ще включва опера, балет, оперета и симфонични концерти, а началото ще бъде поставено с „Пътуване до Реймс“ от Джоакино Росини в изпълнение на Симфониета-Враца.

Сезонът продължава с „Руголето“ на Русенската опера (3 юли) и „Самсон и Далила“ на Държавната опера Бургас (11 юли). На 18 юли Музи-

кално-драматичен театър (МДТ) „Константин Кисимов“ ще представи на хълма Царевец оперетата „Царицата на чардаша“, балетното заглавие е „Лебедово езеро“ на Старо-загорската опера (25 юли), а за почитателите на Вагнер е спектакълът „Вагнер гала“ по операта „Валкюра“ (31 юли) на Опера Варна. На 8 август на фестивала ще гостува известната италианска филхармония Giuseppe Verdi di Salerno, а на 14 август германският мултиинструменталист и иноватор Себастиан Шудници ще представи своя кросоувър стил в мащабен съвместен концерт с оркестъра на МДТ „Константин Кисимов“. Сезонът ще приключи на 1 септември с концерт-спектакъла „Мадам Йохан Штраус“ на Националния музикален театър „Стефан Мавродиев“.

След всеки спектакъл на историческата крепост като подарък за зрителите от Община Велико Търново

ще се излъчва аудио-визуалният спектакъл „Царевград Търнов – звук и светлина“.

Фестивалът включва и програмата за детска и младежка аудитория „Сцена на вековете – поглед към бъдещето“, която започна с гала-представлението на Виргиния балет „Лятна градина“. На 22 юни „Бон-Бон Мюзик“ представи приказката „Жълтата подводница“ на „Бийтълс“, а на 13 юли публиката ще може да гледа спектакъла „Сън“ на Балетна школа „Класик арт“, който ще бъде на сцената на Царевец.

Съпътстващата програма на „Сцена на вековете“ започва на 8 юли със симфоничния концерт на Младежката филхармония на България, продължава на 31 юли с концерта на Симфониета-Шумен Queen at the Symphony, а на 11 август ще гостуват тромпетистът Михаил Йосифов и Симфониета-Враца с концерта Jazz Standards.

Велико Търново, 27 юни 2026 г. Операта „Пътуване към Реймс“ от Джоакино Росини, в която участват български и чуждестранни артисти, поставя начало на Летния оперен сезон „Сцена на вековете“ на крепостта Царевец.
Снимка: Николай Венков, БТА

Очаквайте през август броя на списание ЛИК, посветен на

СВЕТИ ЙОАН РИЛСКИ И
РИЛСКИЯ МОНАСТИР

ЛИК
Литература Изкуство Култура

ИСТИНСКИТЕ НОВИНИ

- www.bta.bg
- [Bulgarian News Agency](#)
- [bta.bg](#)
- [bta.bg](#)
- [Bulgarian News Agency](#)
- [BTAnewsBG](#)
- [Bulgarian News Agency \(BTA\)](#)
- [bta.bg](#)